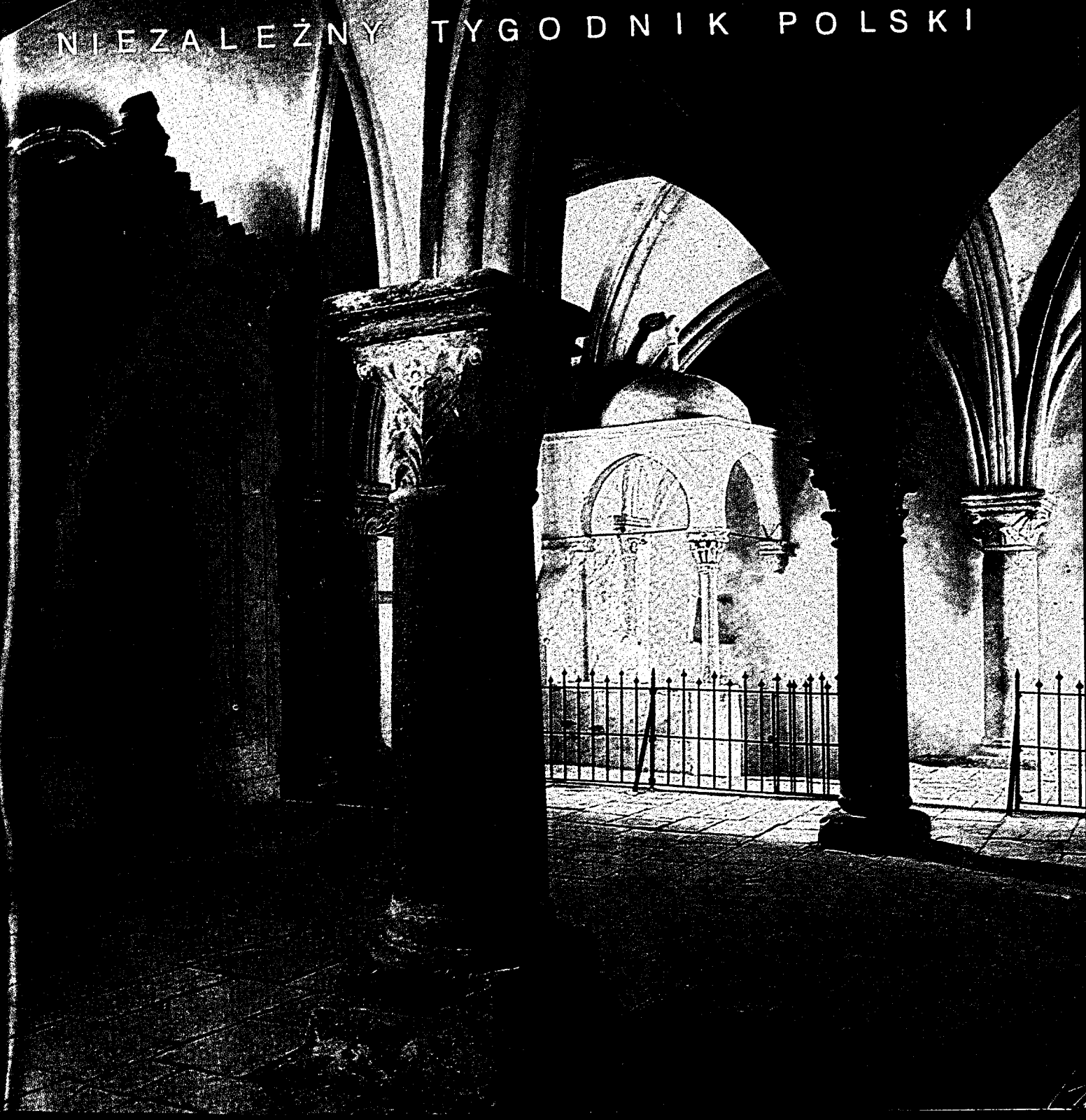

NUMBER 126 • APRIL 12, 1990 • NUMER WIELKANOCNY • 64 STRONY • \$2.00

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

Istnieje od 1929 r.

**ATRAKCYJNE CENY!
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ!
GWARANCJA!
BEZ CŁA!**

TRADING CO. (CANADA) LTD.

POLECA Z OFERTY "PEWEXU" I "BALTONY"

- * PACZKI ŻYWNOŚCIOWE, KOSMETYCZNE, ZABAWKI
- * TELEWIZORY KOLOROWE, MAGNETOWIDY, ZESTAWY STEREO, DYKTAfony, GŁOŚNIKI, RADIA SAMOCHODOWE
- * ZAMRAŻARKI, LODÓWKI, PRALKI, ZMYWARKI DO NACZYŃ, KUCHNIE ELEKTR., MIKROFALOWE, ROBOTY KUCHENNE, ETC.
- * PRZYCZEPY SAMOCHODOWE, PIŁY SPALINOWE

WIELKA OBNIŻKA CEN SAMOCHODÓW

POLONEZ 1,5 SLE	US\$	4.300.00
POLONEZ TRUCK 1,5	US\$	3.900.00
FSO 1,5 ME	US\$	3.200.00
FSO 1,5 Kombi	US\$	3.400.00

BLIŻSZYCH INFORMACJI UDZIELI I ZLECENIE PRZYJMIE:

PEKAO TRADING CO. (Canada) LTD.

1610 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT. M6P 1A7

Na linii kolejki podziemnej między stacjami: Keele i Dundas W.

TEL. 588-1414

Godziny urzędowania: dni powszednie: 9:00 do 18:00

soboty: 9:00 do 15:30

lub

UPOWAŻNIONY DEALER PEKAO

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY GRAŻYNA I ZBIGNIEW FARMUS

ORAZ CAŁY ZESPÓŁ REDAKCYJNY

SKŁADAJĄ CZYTELNIKOM, OGŁOSZENIODAWCOM
I SYMPATYKOM

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WIELKANOCNE

Pragniemy poinformować, że kolorową okładkę, która zdobi nasz numer i cieszy oko ufundowali ogłoszeniodawcy składający życzenia Świąteczne. Dziękujemy!

UWAGA! TYGODNIOWA PRZERWA ŚWIĄTECZNA!

Nie wychodzimy 19 kwietnia.

Kolejny numer ECHA ukaże się po przerwie 25 kwietnia 90.

Prosimy nas nie ścigać, redakcja ECHA będzie nieczynna z powodu redakcyjnego wyjazdu do 22 kwietnia.

Ogłoszenia drobne, bezpłatne proszę zostawiać maszynie.

WESOŁEGO JAJKA!

ADRES

51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada

POCZTOWY:

TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

ADVERTISMENT:

\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page special rate \$ 200.00, half page \$130.00, back cover \$450, in. cover \$250 Special: ALL SMALL ADS FREE

SUBSCRIPTION

półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,

PRENUMERATA:

zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej.

Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek.

Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

Z QUEBEKIEM CZY BEZ?

Gdy w 1982 roku Kanada przyjęła konstytucję zabrakło pod nią podpisu jednej prowincji - Quebecu. Prowincja ta postawiła w 1981 roku kilka warunków od spełnienia których uzależniła złożenie swego podpisu. Co prawda konstytucja obowiązuje także w Quebecu, ale dla części Kanadyjczyków w tym i dla premiera Kanady Mulronego brak podpisu Quebecu pod konstytucją jest zasadniczą skazą.

3 czerwca 1987 roku premier Brian Mulroney i 10 ówczesnych premierów prowincjonalnych zawarli umowę konstytucyjną spełniającą warunki Quebecu. Umowa otrzymała miano umowy Meech Lake, od nazwy miejscowości w Quebec, gdzie ją pod koniec kwietnia 87 roku zaprojektowano.

CO STANOWI UKŁAD MEECH LAKE?

- Quebec zostanie określony w konstytucji mianem "distinct society";

- Konstytucja stwierdzi wyraźnie, że fundamentalną cechą Kanady jest istnienie frankofonów mieszkających w Quebecu, ale także w innych prowincjach oraz anglofonów mieszkających głównie poza Quebecem, ale także w Quebecu;

Robert Bourassa

- Wszystkie prowincje będą miały prawo weta w sprawie zmian konstytucji dotyczących Izby Gmin, Senatu, Sądu Najwyższego i utworzenia nowej prowincji;

- Prowincje otrzymają prawo mianowania senatorów, w przyszłości podejmie się negocjacje w sprawie reformy Senatu. Prowincje będą miały prawo mianowania senatorów do czasu reformy Senatu. Premier Kanady będzie ostateczną osobą nominującą senatorów, ale wyłącznie z listy przedstawionej przez prowincje;

- Konstytucja stwierdzi, że na 9 sędziów Sądu Najwyższego 3 będzie z Quebecu. Sędziowie Sądu Najwyższego będą mianowani przez premiera Kanady, ale z listy dostarczonej przez prowincje;

- Quebec otrzyma gwarancję, iż 30% imigrantów przybywających do Kanady będzie kierowanych do Quebecu;

- Prowincje będą miały prawo wycofać się z ogólnokrajowych, federalnych programów (np. w zakresie pomocy socjalnej) finansowanych wspólnie przez rząd federalny i prowincjonalny i mogących być kontynuowanymi;

- z punktu widzenia prawa - przez prowincje samodzielnie. Prowincje, które wycofują się ze wspólnego programu z rządem federalnym mają prawo otrzymać od rządu federalnego odpowiednie dofinansowanie, pod warunkiem, że program prowincjonalny będzie zgodny z programem ogólnokrajowym.

CO MÓWIĄ KRYTYCY UKŁADU?

- Określenie "distinct society" wobec Quebecu wyłącznie jest niesprawiedliwe. Przyjęcie tego określenia zagraża prawom kobiet, mniejszości etnicznych tubylców;

- Konstytucja kanadyjska, która mówi tylko o prawach anglofonów i frankofonów całkowicie zapoznało uznanie imigrantów i tubylców, którzy

także są Kanadyjczykami;

- Prawo weta dla prowincji spowoduje, że praktycznie wiele bardzo ważnych dla Kanady spraw nigdy nie będzie mogło być zatwierdzonych, gdyż jednomyślność w Kanadzie jest rzadką;

- Reforma Senatu może okazać się niemożliwa, gdyż prowincje nie dojdą do porozumienia jak ma ona wyglądać;

- Aż 3 sędziów Sądu Najwyższego z Quebecu to za dużo władzy i wpływów dla prowincji, nieproporcjonalnie więcej w stosunku do jej liczby mieszkańców;

- Quebec nie powinien dostawać 30% imigrantów, gdyż stanowi około 1/4 ludności Kanady;

- Prawo prowincji do kierowania swymi własnymi programami społecznymi spowoduje, że niektóre istotne programy dla Kanady jako całości, jak opieka nad małymi dziećmi, zdrowie, pomoc socjalna będą w różny sposób realizowane w różnych prowincjach, w jednych lepiej, w innych gorzej. Rząd federalny nie powinien dopuścić do możliwości powstania takiej sytuacji.

KIEDY UKŁAD UPADA?

Według pierwotnego rozumienia układ upada po trzech latach od momentu jego ratyfikacji przez Quebec, czyli 23 czerwca 1990 roku, jeśli nie będzie ratyfikowany do tego czasu przez wszystkie 10 prowincji. Do tej pory układ ratyfikowało 7 prowincji. Manitoba i Nowy Brunswik nie ratyfikowały układu w ogóle. Nowa Fundlandia ratyfikowała układ, ale 5 kwietnia zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami nowego liberalnego premiera Wellsa parlament prowincjonalny wycofał ratyfikację.

Od kilku miesięcy pojawiają się opinie, iż data przyjęcia bądź upadku układu nie jest wyryta w marmurze. Można, a nawet należy ją przesunąć, jeśli do 23 czerwca układ nie będzie ratyfikowany przez wszystkie prowincje. Sprawa daty nie jest jeszcze

rozstrzygnięta. Przesunięcie bądź utrzymanie daty nie będzie zresztą proste. Projektodawcy konstytucji z 1982 roku (na czele z ówczesnym premierem Trudeau) przyjęli zasadę wymagającą, aby poprawki do konstytucji były wprowadzane w przeciągu maksimum trzech lat. W przeciwnym razie upadają. Zasada ta ma na celu uniemożliwienie ewentualnych niekończących się debat nad poprawkami. Jednakże postanowili oni także, iż w przypadku poprawek fundamentalnych dla całego kraju nie będzie ograniczeń czasowych, jak również wymagana będzie dla ich wprowadzenia zgoda wszystkich prowincji (w przypadku poprawek uznanych za niefundamentalne do ich przyjęcia wystarcza zgoda 7 prowincji grupujących łącznie co najmniej 50% mieszkańców Kanady).

Jaki z tego punktu widzenia jest układ Meech Lake? Otóż prawnicy i politycy zgadzają się, że układ wprowadza co najmniej dwie fundamentalne poprawki nie objęte limitem czasu, oraz trzy poprawki objęte trzyletnim limitem. Są również opinie podkreślające, że niezależnie od tego nic nie zabrania, aby premierzy zawarli dodatkową umowę, dającą im więcej czasu, np. rok, albo tyle ile uznają za stosowne. Jednakże zwolennicy układu twierdzą, że przedłużenie może być ryzykowne. Nie wszyscy premierzy prowincjonalni będący za układem, mogą zostać wybrani w następnych wyborach. Nowi premierzy (tak jak np. Clyde Wells) mogą opowiedzieć się przeciwko układowi.

PRÓBA NEGOCJACJI

Premier Nowego Brunswiku liberala Frank McKenna pospieszył w ub. miesiącu na ratunek układowi. Zaproponował on, aby układ został ratyfikowany równocześnie z trzema poprawkami do konstytucji, gwarantującymi prawa kobiet, zwłaszcza do równości, dającymi parlamentowi federalnemu prawo do krzewienia praw mniejszości językowych w całej Kanadzie, włączającymi do konstytucji prawa ludności tubylczej oraz dającymi prawo terytorium do wysuwania swych kandydatów do nominacji do Senatu oraz Sądu Najwyższego.

Premier McKenna zaproponował

jednocześnie, aby uznać Quebec za "distinct society", ale żeby z drugiej strony pozostawić kwestię tworzenia nowych prowincji wyłącznie w gestii rządu federalnego.

Frank McKenna

Premier Mulroney odniósł się pozytywnie do propozycji McKenny. Powiedział on, że zaproponuje w parlamencie, aby propozycja została przyjęta w postaci poprawek do konstytucji. Mulroney podkreślił jednakże, że sam Meech Lake powinien zostać ratyfikowany bez zmian do 23 czerwca.

Premier Quebecu Bourassa oświadczył, że Quebec nie siądzie do stołu negocjacyjnego z nikim dopóty Meech Lake nie zostanie ratyfikowany w niezmienionej postaci.

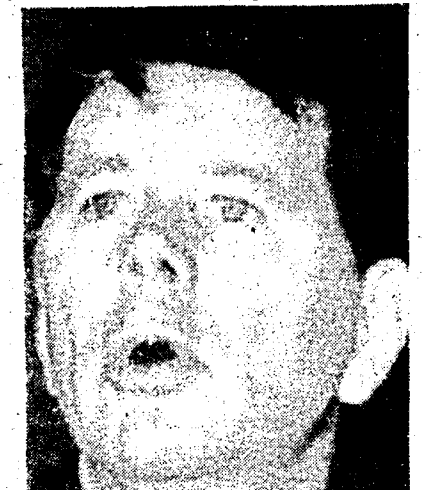
5 kwietnia Zgromadzenie Narodowe w Quebecu zajęło głosami 105 do 3 stanowisko, że albo układ Meech Lake zostanie przyjęty w niezmienionej postaci, albo upada. Stanowisko to zamknęło drogę przed negocjacjami mającymi na celu wprowadzenie poprawek do układu bądź rozmowami mającymi na celu uzupełnienie niezmienionego układu układami równoległymi, bądź układami wprowadzonymi po ratyfikacji Meech Lake w niezmienionej postaci.

W JAKIEJ POSTACI ZATWIERDZIŁBY UKŁAD PREMIER NOWEJ FUNDLANDII?

Premier Nowej Fundlandii Clyde

Wells stwierdza, że określenie Quebecu jako "distinct society" może wystąpić co najwyżej we wstępie do konstytucji. Ponadto układ powinien uznać prawa tubylców, przedstawić plan reformy Senatu tak szybko, jak to jest możliwe, usunąć prawo weta prowincji, a utrzymać formułę przyjmowania poprawek konstytucyjnych przez minimum 7 prowincji mających łącznie 50% ludności Kanady, rząd federalny powinien odgrywać wiodącą rolę imigracyjną, a prowincje powinny co 5 lat odnawiać z rządem federalnym prowincjonalne umowy imigracyjne.

Premier Manitoby Gary Filmon twierdzi, że jego prowincja nie ratyfikuje układu, gdyż jest on w sposób zasadniczy niesprawiedliwy dla reszty Kanady. Filmon szczególnie zwraca uwagę na prawa mniejszości etnicznych i anglofonów w Quebecu zagrożone przez klauzulę "distinct society". Filmon twierdzi, że układ Meech Lake powinien zostać zmieniony w wielu zasadniczych punktach. Chętnie przystąpiłby do negocjacji. Zdaniem Filmona i Wellsa układ Meech Lake nie jest, jak twierdzi Mulroney, kamieniem węgielnym jedności Kanady, przeciwnie stanowi on tej jedności największe zagrożenie.

Clyde Wells

CO BĘDZIE, GDY UKŁAD UPADNIE?

23 czerwca jest za dwa i pół miesiąca. Szanse na ratyfikację układu są w tej chwili praktycznie zerowe (po rezolucji parlamentu Quebecu). Układ prawdopodobnie upadnie. Co będzie z Kanadą? Istnieją trzy szkoły:

Dokończenie na str. 16

- W Stanach Zjednoczonych przebywał sowiecki minister spraw zagranicznych E. Szewardnadze. Rozmawiał m.in. z prezydentem Bushem oraz sekretarzem stanu J. Bakerem. Ostrzegli oni, że próby militarnego zastraszenia Litwy mogą zakłócić stosunki amerykańsko-sowieckie. Dojdzie do spotkania na szczycie Bush-Gorbaczow na przełomie maja i czerwca. USA zgodziły się na przyznanie ZSSR statusu obserwatora w GATT (Ogólne Porozumienie o Handlu i Cłach). Chcą także podpisać wszystkie planowane porozumienia rozbrojeniowe. Rozbieżności istnieją w sprawie redukcji konwencjonalnych sił zbrojnych w Europie. Baker powiedział, że Szewardnadze zasygnalizował, iż ZSSR może zrezygnować ze swego żądania, aby zjednoczone Niemcy były krajem neutralnym. Nadal jednak obstraja na stanowisku, że przyszłe Niemcy mogą być członkiem NATO.

- Węgierskie Forum Demokratyczne wygrało wybory na Węgrzech. Zdobyło ono 42.7% głosów. Główny konkurent Związek Wolnych Demokratów - 24%. Niezależna Partia Drobnych Posiadaczy zdobyła 11%. Jest gotowa na koalicję z Forum. Gotowość koalicji z Forum zgłosiła także węgierska chadecja, która zdobyła 5.4%. W 386-osobowym parlamencie Forum zdobyło 165 miejsc poselskich, Wolni Demokraci - 92, Partia Drobnych Posiadaczy - 43, chadecja i organizacja młodzieżowa Fidesz po 21. Byli komuniści przemianowani przed kilku miesiącami na socjalistów uzyskali zaledwie 33 miejsca poselskie. W wolnych wyborach na Węgrzech komuniści i ich socjalistyczna kontynuacja ponieśli druzgocącą klęskę.

- Kilka tysięcy osób w Wilnie otoczyło Dom Prasy blokując dwukrot-

nie żołnierzom sowieckim wzmocnienie załogi okupującej drukarnię. Wychodzą z niej nadal pisma popierające niepodległość Litwy.

- W Gruzji 200 tys. ludzi uczcilo minutą ciszy podczas wiecu pamięć 20 demonstrantów zabitych przed rokiem w Tbilisi przez oddziały sowieckie (posłużyły się m.in. gazem).

- Około 150 osób poniosło śmierć w wyniku pożaru na duńskim promie "Gwiazda Skandynawii" płynącym z Oslo do portu duńskiego Fredrikshavn. Ponad 300 pasażerów udało się uratować. Załoga promu i policja podejrzewają podpalenie.

- Wybory w Grecji wygrała partia konserwatywna na czele z 71-letnim K. Mitsotakisem. Konserwatyści zdobyli 150 miejsc w 300-osobowym parlamencie. Partia Demokratycznej Odnowy, która zdobyła jedno miejsce poselskie oświadczyła, że wchodzi w koalicję z konserwatystami, co daje im absolutną większość. Socjaliści na czele z byłym premierem Papandereu uzyskali 124 miejsca poselskie.

- Rada Najwyższa Estonii wystosowała apel do władz ZSSR o podjęcie jednoczesnych negocjacji z Estonią, Litwą i Łotwą w sprawie niepodległości. Zadeklarowała poparcie dla niepodległości Litwy. Ogłosiła niepodległość Estonii (uzyskiwaną stopniowo). Gorbaczow zagroził zastosowaniem środków takich jak na Litwie.

- Deklarację niepodległości przygotowuje Łotwa. Będzie ona przedmiotem pierwszego posiedzenia nowej Rady Najwyższej w maju.

- Prezydent Litwy Landsbergis oświadczył, że Litwa nie zastępuje się do uchwalonej przez Radę Najwyższą ZSSR ustawy określającej zasady secesji republik ze Związku Sowieckiego. Ustawa mówi m.in. o referendum, w którym weźmie udział co najmniej 75% obywateli uprawnionych do głosowania, a za oderwaniem się opowie co najmniej 2/3 głosujących. Następnie rozpocznie się 5-letni okres przejściowy, w którego ostatnim roku może odbyć się kolejne referendum do czego wystarczy wniosek 10% ludności republiki. Wyniki plebiscytów nie są ostateczne.

Secesja musi zostać zaaprobowana przez Radę Najwyższą ZSSR i Zjazd Deputowanych Ludowych ZSSR.

- Około pół miliona osób wzięło udział w wiecu w Wilnie na rzecz poparcia wszystkich decyzji parlamentu litewskiego. Obecne były delegacje demokratyczne z Łotwy, Estonii, Białorusi, Azerbejdżanu, Gruzji i Ukrainy. Prezydent Landsbergis powiedział podczas wystąpienia na wiecu, że Litwa jest gotowa do wszelkich negocjacji z Moskwą z wyjątkiem swej niepodległości. Nad tłumem nisko przelatywały uzbrojone helikoptery sowieckie, zrzucając ulotki z apelem Gorbaczowa do Litwinów, aby się dobrze zastanowili i cofnęli deklarację niepodległości.

- W Irlandii Północnej terroryści z IRA wysadzili w powietrze przy pomocy miny lądowej przejeżdżający jeep brytyjskich sił zbrojnych z 4 żołnierzami. Wszyscy ponieśli śmierć na miejscu.

- Po 8 tygodniach demonstracji, w wyniku których zginęło kilkaset ludzi, król Nepalu Birendra ustąpił pod naciskiem społeczeństwa, legalizując wszystkie partie polityczne i zapowiadając przeprowadzenie wkrótce wolnych wyborów do parlamentu. W 1960 roku ojciec Birendry przeprowadził zamach stanu, likwidując istniejącą w Nepalu od 10 lat demokrację.

- W Mongolii trwa krytyka nowo powstałych partii i ugrupowań politycznych oraz środków masowego przekazu przeciwko ZSSR. Wskazuje się, że przez 69 lat sowieckiego panowania ZSSR miał do Mongolii stosunek kolonialno-rabunkowy. Obecne zadłużenie Mongolii wobec ZSSR wynosi ok. 16 mld dol. Suma olbrzymia, gdy zważymy, że państwo to ma jedynie 2 miliony mieszkańców. Nowe partie demokratyczne są przeciwne spłacaniu zadłużeń. Sowietci zgodzili się do wycofania żołnierzy sowieckich z Mongolii do końca przyszłego roku, ale zapowiedzieli również koniec kredytów i pomocy technicznej. Mongolowie podkreślają, że Sowietci stworzyli w ich kraju system apartheidu, w którym 50 tys. specjalistów sowieckich i ich rodzin korzystało ze specjalnych przywilejów i udogodnień, a ich płacę są

czterokrotnie wyższe od poborów specjalistów mongolskich.

- M. Buchner członek specjalnej komisji obywatelskiej powołanej w NRD do zbadania działalności służby bezpieczeństwa powiedział, że w dokumentach Stasi znaleziono dokładnie opracowane plany internowania w ub.r. tysięcy dysydentów wschodniemieckich. Projekt miał być wcielony w życie we wrześniu. Zdaniem Buchnera był opracowany z pruską dokładnością.

- Wybory w Australii przyniosły minimalne zwycięstwo rządzącej Partii Pracy. Premierem Australii został ponownie 60-letni Bob Hawke, który rządzi już od 1983 roku. Partia Pracy wygrała wybory po raz czwarty z rzędu.

- RFN postanowiła zaostrzyć przepisy wjazdu do RFN dla Niemców etnicznych z Europy Wschodniej. Minister spraw wewnętrznych W. Schauble oświadczył, że w przyszłości osoby niemieckiego pochodzenia przed wyjazdem do RFN będą musiały dopełnić wszystkich formalności w kraju zamieszkania. Przepis ten zdaniem ministra powinien zredukować liczbę osób przybywających z Europy Wschodniej i niespełniających warunków na otrzymanie obywatelstwa zachodniemieckiego. Według Schauble kraje zamieszkania etnicznych Niemców wkroczyły na drogę demokracji i zainteresowani mogą w nich pozostawać przez okres załatwiania formalności. Do RFN przybyło w r.b. już ponad 100 tys. etnicznych Niemców głównie z Polski, ZSSR i Rumunii.

- Władze szwedzkie wydalily członka sowieckiej misji przemysłowej za zbieranie informacji o szwedzkiej i zagranicznej technologii oraz o sytuacji przemysłowej kraju. Nazwiska nie podano do wiadomości publicznej.

- Fińskie linie lotnicze Finnair wznowily komunikację powietrzną z Estonią. Ostatni lot na trasie Helsinki-Tallin odbył się w 1944 roku.

- W ostatnich tygodniach setki Żydów o czarnym kolorze skóry wyjechało z Etiopii do Izraela. Łącznie Żydów etiopskich emigrowało do Izraela około 10 tys. Etiopia zaprzeczyła, że w zamian za to Izrael dostarcza Etio-

pii broń do walki z powstańcami.

- ZSSR powołał Juri Karłowa, wieloletniego dyplomata ze stażem we Włoszech, na stanowisko ambasadora w Watykanie. Papież Jan Paweł II mianował włoskiego arcybiskupa A. Acerbi ambasadorem Watykanu na Węgrzech.

- Przedsiębiorstwo autobusowe w USA Greyhound Lines, którego pracownicy strajkują od ponad miesiąca zaoferowało 100 tys. dol. nagrody za udzielenie informacji prowadzących do wykrycia sprawców wielokrotnego ostrzelania autobusów przedsiębiorstwa kierowanych przez zatrudnionych tymczasowo bądź nie strajkujących kierowców. Jeden z kierowców zginął od kuli wystrzelonej przez nieznanego sprawcę.

- Amerykańska firma General Electric Co. podpisała kontrakt na dostawę silników do samolotów sow-

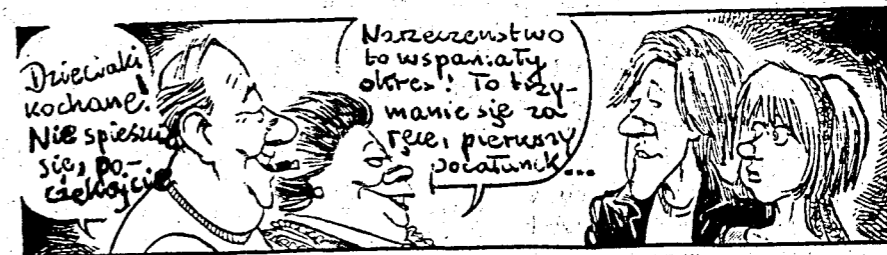
ieckich linii lotniczych Aeroflot. Na początek ZSSR zakupi 5 silników za 150 mln dol., a następnie chce kupić dalszych 5.

- Czechosłowacja podniosła znacznie cenę benzyny dla turystów zagranicznych. Od czasu złagodzenia kontroli granicznej turyści z Austrii, RFN i Polski jeździli do Czechosłowacji po tanie paliwo. Cena dla obywateli Czechosłowacji pozostaje bez zmian.

- Filipińscy komuniści przeprowadzili szereg ataków zbrojnych w 21 rocznicę utworzenia rebelianckiej armii. Zginęło ponad 200 osób. Żołnierze filipińscy zabili około 60 rebeliantów.

- Wywiady zachodnie stwierdziły, że ChRL prowadzi od kilku miesięcy sprzedaż rakiet krótkiego zasięgu typu ziemia-ziemia. Głównymi odbiorcami są Iran i Irak.

MIŁOŚ OD PIERWSZEGO WEJRZENIA!

© 1990 SEATTLE POST-INTELLIGENCER NORTH AMERICA SYNDICATE

W dniach od 4 do 6 kwietnia przebywał w Polsce z oficjalną wizytą wicepremier Kanady Don Mazankowski (z pochodzenia Polak, osoba nr 2 w rządzie kanadyjskim). Spotkał się m.in. z premierem Tadeuszem Mazowieckim, wicepremierem i ministrem finansów Leszkiem Balcerowiczem, z Lechem Wałęsą (w Gdańsku na zdjęciu) oraz z prezydentem Wojciechem Jaruzelskim. Wicepremierowi towarzyszyła 29-osobowa delegacja kanadyjskich biznesmenów. Po wicepremierze z krótką wizytą w Polsce bawił minister finansów M. Wilson. Spodziewany jest również przyjazd do Polski premiera Kanady Briana Mulroneya.

Wyjeżdżając z Polski wicepremier Mazankowski oświadczył, iż jest przekonany, że Polska znalazła się w dobrych rękach. Podczas pobytu delegacja kanadyjska podpisała szereg porozumień dwustronnych. Kanada zawarła z Polską umowę o popieraniu i ochronie inwestycji, zapewniającą równe traktowanie inwestorom kanadyjskim w Polsce i polskim w Kanadzie. Kanada wyasygnowała także 200 mln dol. kan. na zabezpieczenie kanadyjskich prywatnych inwestycji w Polsce. Rząd kanadyjski przyznał Polsce kredyt handlowy w wysokości 30 mln dol. kan. Wicepremier Mazankowski podarował rolnictwu polskiemu nasiona lucerny wartości 1 miliona dol. Polska i Kanada zawarły również porozumienie o współpracy w dziedzinie rolnictwa: 2 mln dol. Kanada przeznaczyła na podnoszenie kwalifikacji zawodowych polskich rolników, 1 mln dla instytucji w Polsce, które pomagają rolnictwu. Biznesmeni kanadyjscy zawarli umowy m.in. na produkcję sprzętu radio-telewizyjnego, unowocześnienie zakładów przetwórstwa rzeźniaczego oraz instalowanie na wsi kanadyjskich systemów łączności. Kanada i Polska ogłosiły ponadto umowę w sprawie retransmitowania przez polskie radio niektórych programów Kanadyjskiego Radia Międzynarodowego w języku polskim (o tej sprawie piszemy szczegółowo na str. 21).

KRÓTKO:

- Parlament Nowej Fundlandii wycofał ratyfikację przez prowincję układu Meech Lake. Premier Clyde Wells liberał, orędownik wycofania ratyfikacji oświadczył, iż jest patriotą kanadyjskim, a nie diabłem, któremu zależy na upadku Kanady. Premier Mulroney wyraził ubolewanie, życząc sobie i Kanadzie, aby decyzja parlamentu Nowej Fundlandii nie przyniosła dla nas poważnych konsekwencji. Przywódca opozycji w Nowej Fundlandii, konserwatysta Tom Rideout powiedział, że cofnięcie ratyfikacji przez Nową Fundlandię przejdzie do historii Kanady jako dzień hańby. Zgromadzenie Narodowe Quebecu zdecydowało, że nie zgadza się nawet na najdrobniejsze zmiany układu, układ będzie ratyfikowany w niezmienionej postaci do 23 czerwca br. albo upada (o układzie Meech Lake piszemy na str. 2)

- Sąd Najwyższy głosami 6:1 orzekł, że ontaryjska komisja prowincjonalna ds. P. Starr jest niezgodna z konstytucją i nie może kontynuować sprawy. Sąd wyjaśnił, iż komisja badała sprawy kryminalne, nie dając osobom pozwanym właściwych środków obrony. P. Starr, była przewodnicząca oddziału torontońskiego Federacji Żydów w Kanadzie przekazała z funduszy konta charytatywnego tej organizacji kilkadziesiąt tys. dol. różnym politykom w Ontario na cele polityczne bądź organizacyjne. Prawo kanadyjskie zabrania przekazywania pieniędzy z organizacji charytatywnych na cele polityczne. Opozycja w parlamencie ontaryjskim wezwała prokuratora prowincjonalnego do wszczęcia postępowania karnego wobec Starr i polityków, którzy otrzymali od niej pieniądze.

- Posłowie federalni z Alberta, konserwatyści A. Kindy i D. Kilgour zostali usunięci z prowincjonalnego komitetu rządowego Partii Postępowo-Konserwatywnej za brak dyscypliny partyjnej. Obydwaj zapowiedzieli, że będą głosować w parlamencie federalnym przeciwko rządowej ustawie o wprowadzeniu federalnego podatku od sprzedaży.

- Rząd Ontario poinformował, że popiera starania Toronto o zorganizowanie w 1996 roku igrzysk olimpijskich.

Przyrzekł, że pokryje wszelkie ewentualne straty poniesione przez miasto w wyniku zorganizowania olimpiady. Także pomoże - na początek jest gotów zasilić fundusz olimpijski Toronto kwotą \$125 mln.

- 73-letni prezes Sądu Najwyższego Brian Dickson oświadczył, że przechodzi na emeryturę 30 czerwca br. (na 11 miesięcy przed statutowym wiekiem emerytalnym). Dickson, będący 15 prezesem Sądu Najwyższego uważany jest powszechnie za jego najwybitniejszego prezesa i jednego z największych kanadyjskich prawników. Uchodzi za osobę o nieskazitelnej uczciwości, wielkiej sprawiedliwości i dobroci; fantastycznych zdolnościach prawniczych. W czasie II wojny światowej zrezygnował z pracy urzędnika, zgłaszając się na ochotnika do kanadyjskich sił zbrojnych. Walczył w Europie na pierwszej linii frontu, wiele razy był ranny, stracił nogę.

- Urząd Statystyczny podał, że w styczniu nadwyżka eksportu nad importem wyniosła \$671 mln. Wyeksportowaliśmy dóbr za \$11.67 mld, importowaliśmy za \$11 mld.

- Torontoński oddział Związku Zawodowego Pracowników Publicznych nie zgodził się, aby naprawy dróg i ulic w mieście odbywały się w nocy. Władze Toronto argumentowały, że naprawy za dnia tamują ruch uliczny oraz powodują większe zanieczyszczenie środowiska przez większą ilość wydzielanych spalin przez samochody stojące bądź wolno

poruszające się z powodu korków. Związek zajął stanowisko, że roboty nocne nie są popularne, a ponadto są niebezpieczne. Władze oskarżyły elementy lewicowe w związku o blokowanie jedynego sensownego rozwiązania napraw dróg w mieście. Zapowiedziały walkę do skutku.

- W pierwszym kwartale br. sprzedano w Kanadzie 210 342 samochody osobowe oraz 106 412 samochodów ciężarowych. Z grubsza tyle samo sprzedano w I kwartale ub. r.

- Rezerwa walut wymienialnych wzrosła w marcu o \$841 mln US, osiągając poziom prawie \$15 mld US. Z rezerwy tej rząd kanadyjski czerpie fundusze dla stabilizacji kanadyjskiego dolara na rynku międzynarodowym.

- Były amerykański sekretarz stanu Henry Kissinger powiedział w Toronto podczas spotkania z kanadyjskimi biznesmenami i menadżerami, że dla północnoamerykańskiego biznesu prawdziwą ziemią obiecaną jest Meksyk, a nie Europa Wschodnia. Dodał, że większa integracja ekonomiczna Kanady i USA z Meksykiem jest konieczna w celu przeciwwagi dla zjednoczonej Europy i Azji Południowo-Wschodniej. Zdaniem Kissingera II Planu Marshalla, tym razem dla Europy Wschodniej, nie będzie i nie powinno być. USA nie mają odpowiednich zasobów, mają również inne priorytety. Wzrost ekonomiczny w Europie Wschodniej należy popierać, ale jedynie poprzez inwestycje prywatne. ZSSR pomimo pierestrojki i głośności pozostaje nadal krajem zamkniętym i jednym z najmniej atrakcyjnych dla zagranicznych inwestorów.

- Oprocentowanie pożyczek dla najlepszych klientów wzrosło z 13.51% do 13.57% (jest to najwyższy poziom od recesji 1981/82).

- Wskaźnik bezrobocia w marcu wyniósł 7.2% i niespodziewanie dla wielu ekonomistów przewidujących recesję był niższy niż w lutym (7.7) i w styczniu (7.8). Wśród prowincji najmniejsze bezrobocie miało Ontario 5.3%, a następnie: Alberta i Saskatchewan - po 6.3%, Manitoba - 6.5%, Brytyjska Kolumbia - 7.8%, Quebec - 9.2%, Nowa Szkocja - 9.4%, Nowy Brunswik - 11.9%, Wyspa Księcia Edwarda - 14.2%, Nowa Fundlandia - 14.7%.

POLITYKA

Sejm omówił ustawy o ministrze spraw wewnętrznych, o policji oraz o Urzędzie Ochrony Państwa. MO będzie przekształcona w zawodową Policję Państwową. Zatrudnieni w milicji milicjanci stają się automatycznie policjantami. Stopnie będą obowiązywać przedwojenne. Służba Bezpieczeństwa zostanie rozwiązana. Wszyscy funkcjonariusze SB zatrudnieni przed 31 lipca 1989 r. będą zwolnieni. Będą mogli się starać o pracę w Urzędzie Ochrony Państwa. O ich zatrudnieniu zdecyduje komisja weryfikacyjna. Urząd będzie ścigał przestępstwa przeciwko państwu. MSW stanie się organem administracyjnym zatrudniającym około tysiąca pracowników, wyłącznie cywili.

Roman Bartoszcze (do niedawna członek klubu PSL) stwierdził w Sejmie, iż możliwe jest, że niektórzy obecni posłowie i przywódcy Solidarności byli swego czasu konfidentami SB. Zdaniem Bartoszcze zniszczenie archiwów MSW i PZPR miało m.in. na celu uniemożliwienie wskazania kto z solidarnościowych posłów i przywódców Solidarności współpracował z SB. Szef OKP Bronisław Geremek replikował ostro określając wystąpienie Bartoszcze jako oszczerstwo, "za które trzeba ponosić odpowiedzialność" Bartoszcze odpowiedział, że wie, iż w ocalałych od zniszczenia dokumentach są nazwiska ludzi, mających opinie nieskazitelnie czyste. Geremek uznał, że rząd powinien podjąć kroki wyjaśniające oskarżenie. Przesłał list na ręce premiera Mazowieckiego, z prośbą, aby rząd odpowiedział czy zarzut odpowiada prawdzie.

Rząd przedyskutował opracowanie MSZ dotyczące polskiej polityki zagranicznej na najbliższe lata. Dyskusja toczyła się przy drzwiach zamkniętych. Opracowanie ma charakter poufny. MSZ na czele z ministrem Skubiszewskim opracowuje wersję jawną. Skubiszewski jeszcze w tym miesiącu wygłosi w Sejmie expose o polskiej polityce zagranicznej. Rzecznik rządu Małgorzata Niezabitowska powiedziała na konferencji prasowej, że pogłoski o rozbieżnościach między Skubiszewskim i Mazowieckim są wyssane z palca.

Wiceminister obrony narodowej Janusz Onyszkiewicz będzie zajmował się kontaktami zagranicznymi wojska polskiego. Drugi cywil wiceminister, Bronisław Komorowski odpowiada za sprawy wychowawcze.

Sejm zniósł święto 22 Lipca (182 za, 56 przeciw, 39 wstrzymało się). Prawie jednogłośnie przywrócono święto 3 Maja (260 za, 1 przeciw, 1 wstrzymujący się). Prezydent W. Jaruzelski w przeddzień debaty sejmowej nad ustawą o świętach państwowych przekazał list marszałkowi Sejmu, w którym zaprotestował przeciwko zniesieniu święta 22 Lipca. Prezydent napisał m.in. "Dzień ten jest jednym z symboli o nieprzemijającym znaczeniu, w złożonych dziejach naszego narodu i państwa. Wiąże się z ogłoszeniem Manifestu PKWN... Skreślenie 22 Lipca z listy dni znaczących w dziejach narodu - byłoby aktem niezrozumiałym dla milionów Polaków, których udziałem był ówczesny wielki awans społeczny, oświatowy i cywilizacyjny". Już nie te czasy. Nie pomogło.

W ramach OKP powstała Grupa Demokratów Chrześcijańskich. Liczy 44 posłów i senatorów. Jej szef P. Łączkowski podkreślił, że grupa opowiada się za niepodzielnością OKP, ale nie chce, aby OKP było postrzegane wyłącznie jako polityczna lewica. Grupa chce zajmować w parlamencie pozycję prawicową opartą o fundament chrześcijaństwa z jego etyką społeczną i liberalizmem ekonomicznym. Unikać będzie opcji skrajnych.

Prezesa 27 zarządów wojewódzkich PSL

i członkowie komisji jedności zdecydowali, że Kongres Zjednoczeniowy Ruchu Ludowego odbędzie się na początku maja. PSL "O" odcieło się nazywając decyzję "kolejną Targowicą w ruchu ludowym".

Lech Wałęsa spotkał się z Józefem Śliszem, przewodniczącym PSL "Solidarność". Wskazano na konieczność opracowania programu rolnego.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów przekształcił Stocznice Gdańską w spółkę skarbu państwa. Minister przemysłu Syryjczyk powiedział, iż statut spółki "Stocznia Gdańska" zakłada, że kapitał akcyjny wynosił będzie 400 mld zł i zostanie podzielony na 400 tys. akcji po mln zł każda. Pracownicy stoczni (oraz stoczniovi emeryci i renciści) będą mogli kupić do 20% akcji płacąc za nie połowę ceny. Przewodniczący Solidarności w Stoczni Gdańskiej Alojzy Szablewski skrytykował decyzję KERM. Solidarność będzie walczyć o jej zmianę.

Polityka (nr 14 z 7 kwietnia) opublikowała obszerny wywiad z Barbarą Piasecką-Johnson, w którym wyjaśnia ona dlaczego nie udało się zawrzeć ze Stocznia Gdańską porozumienia w sprawie powołania spółki. M.in. dyrekcja stoczni ujawniała różne istotne informacje stopniowo, nigdy nie przekazała całej prawdy, wiele razy trzeba było zmieniać plan produkcyjno-finansowy, frustrowało to jej zespół oraz robotników stoczni, w czasie negocjacji dano do zrozumienia "że jeśli nie wyłożymy pieniędzy na stół, stocznia utworzy joint venture z Niemcami", ludzi nie chcieliśmy zwalniać tylko przekwalifikować, ewentualne zwolnienia chcieliśmy rozłożyć na 2-3 lata, sugerowaliśmy, aby przynajmniej na okres 5 lat załoga powstrzymała się od strajków, "Mówienie o zakazie (strajków) jest czystym nonsensem, wycena wartości stoczni dotyczyła tylko i wyłącznie używanego wyposażenia stoczni, budynki i ziemia nie były wliczane, ponieważ - o czym dowiedzieliśmy się bardzo późno - nie są one własnością stoczni; ani ja, ani moi eksperci nie przypuszczaliśmy, że negocjacje będą tak skomplikowane i długie. Na końcu Piasecka-Johnson

dodaje, że żadne nieporozumienia nie zniechęcają jej do służenia sprawie Polski, ale sporo się nauczyła i zrozumiała, że wielu ludziom w kraju trudno zrozumieć jakimi zasadami rządzi się gospodarka kapitalistyczna, czy w ogóle każda rozsądna gospodarka.

Komentarz Kisiela: "Do Pragi powrócił milioner Tomasz Bata, aby produkować, z Polski wyjechała milionerka Barbara Johnson, nic nie osiągnąwszy. Czy to nie symboliczne?"

Rząd podjął decyzję o ewakuacji ponad połowy personelu ambasady polskiej w Libanie. Terrorysty arabscy nadal żądają wstrzymania przez Polskę przewozu Żydów sowieckich emigrujących z ZSSR.

Solidarność spotkała się z rządem. Ostrzegła rząd, że zwolnienia z pracy są często bezprawne, może dojść do wybuchu rosnącego niezadowolenia.

Rząd, ku rozczarowaniu Solidarności na czele z Michałem Boni, reprezentował jedynie minister Kuroń, który zapewnił, że wszystko przekaze zainteresowanym.

Rolnicy z Solidarności RI z województwa szczecińskiego zablokowali 4 kwietnia główne drogi dojazdowe do Szczecina, protestując przeciwko polityce rolnej rządu. Domagali się m.in. ustąpienia min. Janickiego.

Biuro Prasowe Rządu podało, że komisja rządowa ds. majątku partii politycznych i organizacji młodzieżowych przekazała na rzecz skarbu państwa 1866 z 1900 budynków i lokali b. PZPR, 445 z 450 budynków i lokali SD, 1516 z 1550 budynków i lokali byłego ZSL, 650 z 660 budynków i lokali ZSMP, 13 z 15 budynków i lokali ZSP. Uchylono decyzję i wypowiedziano umowę najmu wobec wszystkich 169 lokali ZMW. 459 budynków i lokali ZHP przeznaczono do użytku wszystkich odłamów ruchu harcerskiego. Komisja postanowiła, że SdRP, SD i PSL-Odrodzenie (b. ZSL) mogą się ubiegać o przydział lokali do 350 m kw. w każdym województwie.

Premier powołał z dniem 6 kwietnia Ko-

misję Likwidacyjną RSW "Prasa-Książka-Ruch". Jej przewodniczącym został mianowany dr Jerzy Drygalski-adiunkt Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego. W skład Komisji wchodzi: - redaktor naczelny tygodnika "Polityka" Jan Bijak, - redaktor tygodnika "Gość Niedzielny", wiceprzewodniczący katowickiego SDP Andrzej Grajewski, - profesor prawa cywilnego Uniwersytetu Wrocławskiego Artur Klein, - sekretarz redakcji miesięcznika "Państwo i Prawo" dr Krzysztof Kozieł-Poklewski, - redaktor "Czasu Krakowskiego" Maciej Szumowski oraz - redaktor "Gazety Gdańskiej" Donald Tusk.

Przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie została odprawiona msza św. w intencji żołnierzy polskich zamordowanych w Katyniu. W nabożeństwie koncelebrowanym przez bpa Kraszewskiego i kapelanów wojskowych, udział wzięło kilka tysięcy wiernych.

"W Pięćdziesiąt rocznicę zbrodni katyńskiej przypominamy czasy nienawiści i pogardy, zakorzenione w brutalnej i chorej ideologii" - powiedział w swym kazaniu główny kapelan wojska ks. Florian Klewiado. W nabożeństwie, trwającym półtorej godziny, udział wzięli m.in. Tadeusz Mazowiecki, gen. Jaruzelski, Andrzej Stelmachowski, Tadeusz Fiszbach, gen. Florian Siwicki. Korespondent Reutera zwraca uwagę, że podczas gdy przybycie poszczególnych członków rządu było witane gromkimi oklaskami, generała Jaruzelskiego powitało milczenie. W czasie podniesienia był on też jedynym, który nie klęknął - Jaruzelski złożył hołd zamordowanym w Katyniu żołnierzom salutując. Msza św. była transmitowana przez radio i telewizję.

Gazeta "Moskowskije Nowosti" zamieściła wykaz nazwisk osób i pracowników NKWD pojawiających się w związku ze zbrodnią katyńską. Poza członkami najwyższego kierownictwa radzieckiego (Stalin, Mołotow, Beria) wymienia się tam następujące:

Basztakow - major, naczelnik pierwszego wydziału specjalnego NKWD; Bierzczkow - naczelnik obozów starobielskiego; Borysowiec - major, naczelnik

obozu ostaszewskiego; Bykow N.F. - oficer śledczy NKWD; Choliczew - pełnomocnik wydziału II głównego zarządu gospodarczego NKWD; Fiedunin A.Z. - oficer śledczy NKWD; Gałariej M.S. - oficer śledczy NKWD; Gałariejew M.S. - oficer śledczy NKWD; Giercowski - zastępca nac. pierwszego wydziału specjalnego NKWD, kapitan; Jurasow I.A. - starszy oficer polityczny; Kirszin - komisarz obozu starobielskiego; Kisieliew A.A. - oficer śledczy NKWD; Klieszew N.K. - oficer śledczy NKWD; Logunow - pełnomocnik drugiego wydziału gospodarczego NKWD; Małakow W.A. - oficer śledczy NKWD; Marisow A.M. - oficer śledczy NKWD; Mierkułow - zastępca komisarza ludowego NKWD; Mieźow - major, d-c 136 samodzielnego batalionu konwojującego; Sienkin W.I. - oficer śledczy NKWD; Sierow I.A. - komisarz spraw wewnętrznych Ukrainkiej SRR; Soprunienko P.K. - naczelnik zarządu NKWD ZSSR ds. jeńców wojennych; Stiepanow - zastępca nac. wydziału specjalnego GUKW, pułkownik; Sudopiatow - naczelnik wydziału VGUGB NKWD; Szarapow - nac. GUKW, generał - major; Sziszkin W.P. - oficer śledczy NKWD; Toporiew - nac. zarządu NKWD obwodu kalinińskiego; Wołczekow P.N. - oficer śledczy NKWD; Zarubin W. - pracownik drugiego wydziału specjalnego NKWD, major (w polskiej dokumentacji występuje Zarubin jako "kombrig" czyli odpowiednik generała brygady).

Bez dyskusji, przy 4 głosach wstrzymujących się, Rada Narodowa Krakowa uchwaliła zlikwidować Muzeum Lenina w pałacu przy ul. Topolowej. Zamierza się stworzyć tam Międzynarodowe Centrum Informacji Ekologicznych.

W Gdańsku odbyło się spotkanie przedstawicieli Międzynarodowej Konfederacji Wolnych Związków Zawodowych i Światowej Konfederacji Pracy z członkami prezydium Krajowej Komisji Wykonawczej Solidarności.

Rozmawiano o programie szkoleń dla polskich związkowców, które obydwie Konfederacje organizują. W ub. roku odbyło się 11 seminariów i uzgodniono

plany na najbliższe dwa lata. "Coraz bardziej staramy się do was upodobnić, z amatorów stajemy się zawodowcami" - powiedział w czasie spotkania Lech Wałęsa.

Teleks wysłany 20 lutego do wszystkich placówek zagranicznych RP:

Szefowie wszystkich placówek, dla b. 1-szych sekretarzy POP b. PZPR

Sekretarz generalny Socjaldemokracji RP powierzył mi zadanie zorganizowania działalności nowej partii za granicą. Zgodnie ze statutem nabycie członkostwa następuje przez złożenie deklaracji w dowolnym kole: "Deklaruję wolę przynależności do SdRP, aktywnego uczestnictwa w realizacji jej programu i postępowania zgodnie ze statutem, moralnego i materialnego wspierania jej działań". Koło utworzyć może 5 członków. Statut i deklarację programową zamieszcza prasa. Załączam skrót listu przywódców SdRP z prośbą o upowszechnienie i podjęcie działań organizacyjnych. Zeszyt składek i dokumentację b. PZPR mającą znaczenie archiwalne należy przestać na moje ręce, pozostałą dokumentację zniszczyć. (-) Włodzimierz Natorf

Główny Komitet Pamięci Ofiar Stalinizmu w Polsce wystosował do Sejmu petycję, w której domaga się uchwalenia aktów prawnych mających zapewnić naprawienie szkód i krzywd wyrządzonych obywatelom polskim przez stalinizm w całym okresie powojennym. "Pragniemy skupić się przede wszystkim na udzieleniu pomocy ponad 2-milionowej społeczności polskiej w Związku Sowieckim, wobec której mamy ogromny dług do spłacenia" - stwierdza postanie Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia "Wspólnota Polska", które powstało w Kraju po rozwiązaniu Towarzystwa "Polonia". Nowe stowarzyszenie odziedziczyło majątek "Polonii", w tym nieruchomości, dobrze prosperujące wydawnictwo i konto dolarowe. Wartość całego majątku wynosi 35 mld zł. Prezesem "Wspólnoty Polskiej" został marszałek Senatu Andrzej Stelmachowski.

Wałęsa do Gorbaczowa: "Zwracam się do Pana Prezydenta o zaniechanie prak-

tyki militarnej presji i przystąpienie do politycznego dialogu z rządem Litwy".

O Wałęsie Jerzy Majewski w "Kulturze Niezależnej" - "TV pokazuje często Wałęsę wypowiadającego się w charakterze Ekonomisty, Polityka, Ojca Narodu, Wodza Demokracji. Pokazuje też słuchających go w najgłębszej zadumie Królów, Prezydentów, Premierów, Ministrów, Biznesmenów, Emigrantów. Jakże im zazdroszczę, że Przewodniczący mówi do nich przez tłumacza..."

WAŁĘSA CHCE BYĆ PREZYDENTEM

10 kwietnia Lech Wałęsa powiedział, że będzie się ubiegał o urząd prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Jeden z doradców Wałęsy wyjaśnił, że Wałęsa nie jest zadowolony z tempa zmian w Polsce. Będzie nalegał, aby prezydent Jaruzelski ustąpił ze stanowiska jeszcze w tym roku.

GOSPODARKA

Wicepremier Balcerowicz ocenił w Sejmie pierwszetrymiesięczne reformy gospodarczej. Sukcesy: zahamowanie inflacji, poprawa rynku, stabilny kurs, upadek rozkazodawczego zarządzania gospodarką. Minusy: obniżenie się stopy życiowej, bezrobocie, spadek produkcji.

Firma Airco Gases z Murray Hill w stanie New Jersey oznajmiła, że zainwestuje ponad 4 miliony dolarów w modernizację polskiej wytwórni gazów przemysłowych w Odolanowie, specjalizującej się głównie w produkcji helu.

Inwestor - Airco Gases i spokrewniona z nią Airco Helex Ltd. są amerykańskimi filiami brytyjskiego przedsiębiorstwa BOC Group, które posiada sieć wytwórni gazów przemysłowych w 50 krajach świata. Polska fabryka w Odolanowie jest jedyną - poza granicami Stanów Zjednoczonych - wytwórnią helu na skalę komercyjną. Od uruchomienia produkcji w 1977 roku hel z Odolanowa dostarczany jest wyłącznie

firmie BOC, zajmującej się hurtową sprzedażą tego gazu w Europie. Inwestycja ma na celu modernizację fabryki w Odolanowie, by mogła ona sprostać konkurencji, gdyż w połowie lat 90 podobna fabryka ruszy w Algierze. Brytyjczycy z BOC Group zamierzają przedłużyć do 2003 roku obecną umowę z fabryką w Odolanowie na dostawę helu. Prace modernizacyjne w polskiej wytwórni gazów przemysłowych zakończą się we wrześniu przyszłego roku.

Rząd Japonii przekazał 13 mln dolarów na rzecz pomocy żywnościowej dla Polski. Pieniądze te wpłynęły na konto Światowego Programu Żywnościowego, którego główna siedziba znajduje się w Rzymie. Pieniądze te przeznaczone zostaną przede wszystkim na zakup dla Polski pszenicy. W styczniu br. Japonia przekazała na ten sam cel 8,4 mln dol.

Na drugi kwartał br. nie została podpisana ani jedna umowa na dostawę bawełny z ZSSR do polskich fabryk włókienniczych. Powodem jest cena o 12 proc. wyższa od światowej, którą zażądali tamtejsi kontrahenci.

Wiceminister finansów M. Dąbrowski powiedział na konferencji prasowej, iż maleją możliwości eksportowe gospodarki sowieckiej, co przy istniejącym systemie rozliczeń automatycznie ogranicza nasz eksport, jeśli nie chcemy dopuszczać do jakiejś ogromnej nadwyżki. Planowana na ten rok nadwyżka miała nie przekroczyć 500 mln rubli transferowych, na koniec marca mamy już 970 mln. Należy więc się liczyć ze spadkiem importu z ZSSR. Pogorszy to warunki funkcjonowania wielu polskich przedsiębiorstw.

W Warszawie przebywał minister spraw zagranicznych Hiszpanii Francisco Fernandez Ordonez. Spotkał się z Tadeuszem Mazowieckim i gen. Jaruzelskim. Na konferencji prasowej minister Ordonez powiedział, że Hiszpania udzieli Polsce kredytów, aby w ten sposób dopomóc jej w reformie gospodarczej. W sumie, Polska otrzyma 250 milionów dolarów, z czego 100 mln przyznane zostanie Polsce natychmiast,

a pozostała suma zostanie wypłacona w trzech 50-milionowych ratach. Minister Ordonez powiedział, że Madryt popiera Polskę w jej staraniach o pełny udział w konferencji zjednoczeniowej Niemiec, a także opowiada się za przyjęciem Polski do Rady Europy i do Wspólnoty Europejskiej na zasadzie członka stowarzyszonego.

Zdaniem Głównego Urzędu Statystycznego w Polsce udało się opanować inflację. W marcu ceny artykułów konsumpcyjnych wzrosły nie więcej niż o 6%, podczas gdy w styczniu wzrost ten wyniósł 78,6%. Jednocześnie znacznie wzrosła liczba bezrobotnych. W marcu zarejestrowano 266.572 osoby poszukujące pracy, co stanowi 1,5% siły roboczej. W całej Polsce było tylko 20.000 wolnych etatów.

List otwarty do Lecha Wałęsy opublikował Józef Kuśmierek. Ostrzeża przed niebezpieczną modą usuwania dyrektorów i prezesów, co przypomina lata 1948-50. "Usuwanie dyrektora może być wyjątkiem, a nie regułą. Trzeba mieć następcę dużo lepszego od tego, którego się usuwa. Usuwanie dyrektorów poprzez różne referenda nie jest najlepszym sposobem na wymianę kadry kierowniczej".

Średnio 6-krotnie wzrosły opłaty skarbowe. Akt ślubu kosztuje obecnie 30 tys. zł, zezwolenie na otwarcie banku - 10 mln zł, kasyna gry - 5 mln zł, kantoru wymiany - 600 tys. zł, zezwolenie na budowę domu letniego - 110 tys. zł.

KULTURA

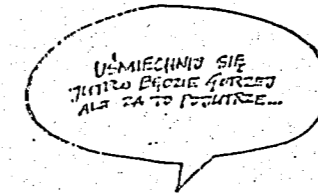
10 kwietnia w Zamku Królewskim w Warszawie otwarto wystawę dzieł sztuki z prywatnej kolekcji Barbary Piaseckiej-Johnson, zatytułowaną Opus Sacrum. Na ekspozycję składa się ok. 160 wybitnych dzieł sztuki religijnej od XII do XX wieku. M.in. można zobaczyć rysunki Leonarda da Vinci, płótna Caravaggia, rysunki Rafaela, obraz pt. "Św. Piotr" Rubensa, "Macierzyństwo" Gauguina i wiele innych dzieł największych twórców malarstwa światowego. Za perłę wystawianej kolekcji uważa się

obraz "Chrystus zstępujący do odchłani", jedyny na świecie okaz będący własnoręcznym dziełem Mantegni. Katalog towarzyszący wystawie Opus Sacrum, wydany przez IRSA-Wiedeń pod kierownictwem dr. Józefa Grabskiego, zawiera ponad 400 stron i tyleż samo przeważnie barwnych reprodukcji. Autorami haseł w katalogu są wybitni specjaliści z uniwersytetów włoskich, amerykańskich, austriackich, a także naukowcy polscy. Opracowania plastycznego ekspozycji podjął znany włoski reżyser filmowy i teatralny Franco Zeffirelli.

Opus Sacrum jest pierwszą z planowanych przez B. Piasecką-Johnson wystaw jej kolekcji. Następną ma być Opus Profanum, a więc zespół dzieł sztuki świeckiej, a w dalszej kolejności - ekspozycja obiektów rzemiosła artystycznego. Wystawa Opus Sacrum będzie otwarta w Warszawie przez trzy miesiące, po czym zostanie pokazana w Tajpej, Tokio i Londynie. Wpływy z wydawnictw towarzyszących wystawie, B. Piasecka-Johnson postanowiła przekazać na rzecz fundacji powołanej, z jej udziałem, dla ochrony zabytków w Polsce.

Andrzej Łapicki na łamach Tygodnika Solidarność (nr 14, 6 kwietnia) udziela odpowiedzi m.in. na pytanie co zrobić, żeby kultura przetrwała złe czasy:

- Gdybym to wiedział, byłoby mi znacznie łatwiej. Nie sądzę zresztą, by ktokolwiek był dzisiaj w stanie dać na to pytanie jednoznaczny odpowiedź. Jedno jest pewne, musimy zrozumieć, że skończyły się czasy opiekuństwa. Nikomu nie będzie się wydawać książek tylko za stare zasługi, nie będzie dofinansowywany teatr, do którego nie przychodzi widzowie, nie będą utrzymywane fikcje. Tak nie będzie już nigdy. Może zresztą ma to swoje plusy, bo polityka opiekuńcza rozleniwiała twórców, pozbawiała zawody artystyczne elementom ryzyka i konkurencji. Mówi się ludzium kultury: "walczcie, utrzymajcie się sami", a jednocześnie polityka fiskalna państwa skutecznie im to uniemożliwia. Mówi się: "mecenat prywatny", a fiskus sponsorom prywatnym nie daje żadnych ulg, jak dzieje się na całym świecie, wręcz przeciwnie - nakłada na nich podwójny podatek.

Jacek Fedorowicz W TORONTO!

Zapraszamy na występy.
Sobota 28 kwietnia, godz. 4:00 w szkole na rogu Dundas i Bloor przy stacji kolejki Dundas Str. W.
Miejsca nienumerowane. Ilość miejsc ograniczona. Cena biletu \$12.
Bilety do nabycia w przedsprzedaży od 17 kwietnia w
Video Cafe, 73 Roncesvalles Ave.,
Arkadia Bookstore, 1600 Bloor Str. W.,
w Video For You Jane Park Plaza,
863B Jane Street przy Eglinton
oraz przed wejściem do szkoły.
Niedziela 29 kwietnia, godz. 7:00 w parafii św. Teresy, 10th Street, Etobicoke przy Islington.
Ilość miejsc ograniczona. Bilety wyłącznie przy wejściu, cena \$12.

POLSKIE OBawy

Ktoś nie znający obecnych realiów mógłby - gdyby znalazł się nagle w Warszawie - pomyśleć, że Polska jest w przededniu wojny. Mury miasta - zwłaszcza okolice uniwersytetu - wyklejone są plakacikami, które obwieszczają: - "Więc w obronie naszych granic zachodnich". Gdyby ów przybysz z innej rzeczywistości był istotą złośliwą, powiedziałby, że granic jednak lepiej się broni przy pomocy wojska niż przez zwoływanie wieców. Czyżby Polacy, określający się na przemian narodem poetów i żołnierzy, o tym nie wiedzieli?

Przebywając dłużej w Polsce ów przybysz zapewne już by się mniej dziwił, zastanawiając natomiast by się zaczął, skąd i dlaczego pojawiła się w tym kraju tak gwałtowna antyniemiecka histeria, narastający strach przed zagrożeniem. Czytałby w niektórych pismach o tym, że bogaci Niemcy szykują się właśnie do wykupywania polskich terytoriów - przybywają tym razem bez broni w rękę, ale za to z wypchanymi portfelnymi. Potem słuchałby w radio poważnych obwieszczeń rządu, iż podobna praktyka jest niemożliwa, każdy obywatel kraju bowiem musi uzyskać indywidualnie zgodę na zakup ziemi w Polsce, zgody tej zaś udziela minister spraw wewnętrznych wyjątkowo rzadko. Na to otrzymałby komentarz od przypadkowego przechodnia w Katowicach: - "To prawda, ale mój kuzyn, co się przesiedlił do Niemiec ma wciąż jeszcze obywatelstwo polskie, a takich ludzi jest więcej".

Czegóż jednak naprawdę boją się ci biedni Polacy? - pytałby nasz obserwator wiedzący, że żadne wojska na zachodniej granicy ich kraju nie stoją i zdający sobie sprawę, że zjednoczenie Niemiec musi być procesem długotrwałym, a zarazem kosztownym, osłabiającym więc czasowo, a nie wzmacniającym sąsiadów Polski. Czyżby się bali Niemców jako takich wierząc, iż w ich historię na wieczność wpisana jest pruska dewiza "Drang nach Osten"? Zajrzałby do polskich podręczników

historii i stwierdził, że to przypuszczenie nie jest pozbawiona podstaw: ta właśnie dewiza określa w tych książkach istotę stosunków polsko-niemieckich w ciągu tysiąclecia.

Jednakże to jeszcze nie wszystko. Te podręczniki, pisane pod dyktando rządzących tu do niedawna komunistów, były tylko wstępem do urabiania politycznej świadomości narodu. Nasz przybysz odkryłby, przeglądając w bibliotece zszywkę czasopism z ostatnich czterdziestu lat, że jedynym gwarantem bezpieczeństwa Polski, jaki przedstawiała czytelnikom tych gazet komunistyczna propaganda, był trwały podział Niemiec. Odkryłby, że "nauczyciele ludu" wmawiali społeczeństwu, iż wraz z zakończeniem II wojny światowej, zakończyła się też historia: odtąd wszystko miało pozostać niezmiennie, zatrzymane w bezczasie. Trwała miała pozostać na wieki komunistyczna władza, trwały podział Niemiec, trwała obecność wojsk sowieckich w Polsce. Na wieki wieków. Amen.

Ale nasz przybysz jest bardziej dociekliwy. Rozumie, że zawalenie się wszystkiego, co miało trwać wiecznie, mogło stanowić dla części Polaków tak wielki, iż poczuli nagle zagrożenie swego państwowego bytu. Rozumie nawet, że tak głośno protestujące przeciw Jalcie masy "Solidarności" nagle - o paradoksie! - zaczęły błogosławić przez Jaltę spowodowaną obecność wojsk sowieckich w ich kraju. (Jedyni, nawiasem mówiąc, w bloku wschodnim, których ta obecność zdaje się dziś satysfakcjonować - stwierdziłby na boku). Rozumie wreszcie, że patrząc na wschód Polacy obserwują ciężkie ciała Rosji, zaś spoglądając na zachód widzą odradzanie się kolosa Niemiec i że z niepokojem zaczynają się zastanawiać - jak i dawniej w dziejach - czy aby nie będą znów przeszkadzać olbrzymom w ich wielkiej grze. Rozumie to, lecz czuje, że to jeszcze nie wszystko.

Pozostając nadal w bibliotece nasz bohater zacząłby szukać bardziej istotnych podstaw owych lęków. Zaintere-

sowałby się zapewne tym, co Polacy w ogóle o Niemcach, zwłaszcza tych współczesnych, wiedzą, co mogą o nich przeczytać w swym własnym języku. Przeglądając katalogi odnalazłby w nich niewiele poza materiałami propagandowymi. Wykryłby zaczątki nigdy nie ukończonych poważnych projektów badawczych. Domyśliłby się też - choćby na podstawie lektur, ale także rozmów - że NRD w ogóle w świadomości Polaków nie istnieje. NRD jest dla nich krajem tranzytowym do Niemiec. I tak nasz przybysz dowiedziałby się, że Polak - oczywiście ten "przeciętny", statystyczny, są bowiem wyjątki - mówi "Niemcy" ma na myśli wyłącznie Republikę Federalną.

Jako interesująca się polityką istota zadumałby się ów podróżnik nad wyraźnym niedostatkim choćby podstawowej wiedzy o sąsiadach, zwłaszcza tych, których przecież posiadza się o wrodzoną wrogość wobec własnego kraju. Przypomniałby sobie swą niedawną podróż do RFN i skonstatował obfitość materiałów o Polsce, jakimi dysponują tamtejsze biblioteki, szczególnie ta wyspecjalizowana w problematyce wschodniej. Zastanowiłaby go ta asymetryczność tym bardziej, że w jednym z czasopism emigracji polskiej odnalazł - opublikowane w 1950 roku - następujące zdanie: "Nie widać nawet usiłowań w kierunku studiowania problemu niemieckiego, ewidencjonowania zagadnień niemieckich". Nie widać do dziś.

I w tym momencie zacząłby rozumieć nieco więcej. Oto, skontatowałby zapewne, lęki Polaków wyrastają z ich niewiedzy. Ta niewiedza powoduje, że obraz Niemiec budowany jest niemal wyłącznie z historycznych urazów i resentymentów, wzmacnianych przez komunistyczną propagandę. Nasilenie antyniemieckich tonów następowało zaś zawsze wtedy, gdy władza komunistyczna z tych czy innych powodów czuła się w Polsce zagrożona - a było tych momentów kilka. "Straszak niemiecki" pojawiał się więc jako instru-

ment polityki wewnętrznej. Zawsze można było wówczas przeczytać w gazecie: "Uderzając w partię, która jest jedynym gwarantem granic zachodnich, budzicie niemieckiego potwora, który zaraz pod przewodnictwem panów Hupki i Czai odbierze wam Wrocław i Szczecin".

Przeczytawszy słowo "Szczecin" nasz dociekliwy bohater przypomniał sobie, iż czytał niedawno o sporze o tor wodny między Polską a NRD. Pomyślił sobie wówczas, że jednak widocznie jest coś na rzeczy. Tym bardziej, że w ostatnich miesiącach postawa niektórych polityków zachodniemieckich wobec granicy na Odrze i Nysie do jednoznacznych nie należy. Zarazem przypomniał sobie rozmowę z kimś, kto przed rokiem, po sukcesie Republikanów w wyborach do zachodniobermberskiego senatu zauważył na murach miasta różne napisy w rodzaju "Nach Stattin nur 160 km" czy "wir sind wieder da" połączone z rysunkiem swastyki. Obok co prawda można było przeczytać "Nazi raus!", ale to jakoś robiło mniejsze wrażenie - wyglądało jak magiczne zaklęcie ognia.

Pomyślił sobie nasz przybysz, że Polacy są przewrażliwieni, ośmupieni przez komunistyczną propagandę i że zbyt łatwo przywołują historyczne analogie dla wytłumaczenia zjawisk współczesności. Zbierają tylko te kamyki, które pasują do dawno już ułożonej mozaiki przedstawiającej Niemców jako wcielenie zła historii. Zrozumie to przewrażliwienie - Polska bowiem nie tylko graniczy z Niemcami, lecz także leży pomiędzy nimi a Rosją, co bez wątpienia nie jest położeniem najbardziej szczęśliwym, na pewno mniej niż położenie innych sąsiadów odbudowującego się państwa niemieckiego. Z drugiej jednak strony, pomyśli, Polacy winni być świadomi faktu, że Niemcy odradzają się jako państwo demokratyczne, że odbudowują się w Europie i że proces ten jest pilnie kontrolowany przez zachodnie mocarstwa. Dojdzie więc wreszcie do wniosku, że Polacy boją się na zapas. Ich lęki, silnie zakorzenione w doświadczeniach historii, pobudzane są przez fakty, które trudno nazwać pierwszoplanowymi. Niemniej, pomyśli ów bezstronny obserwator, są to przecież fakty, a o nich się nie dyskutuje. Zaś oddając książki i

czasopisma usłyszy chichot starego bibliotekarza: "Pan tego nie pamięta, ale Hitler doszedł do władzy jak najbardziej demokratycznymi metodami, został, proszę pana, wybrany".

...

Zostawiam teraz mego bohatera samemu sobie - niech nadal dochodzi tego, skąd się biorą lęki Polaków, gdyż źródeł tych obaw jest wiele i nie sposób ich wszystkich wymienić. Jedno nie ulega wątpliwości - te obawy są faktem. Pół biedy, jeśli pozostaną w sferze psychologii. Problem zaczyna się wówczas, gdy wkraczają w dziedzinę polityki, a tak właśnie się obecnie dzieje.

Nie ulega wątpliwości, że nigdy przedtem w historii i już nigdy w przyszłości nie będzie prawdopodobnie

BORIS (1983)
Reunion of the Extreme — Ytterligheternas Möte

tak poważnych szans na zbliżenie polsko-niemieckie, na pojednanie między dwoma sąsiadującymi ze sobą społeczeństwami. Mówię o społeczeństwach, gdyż ten termin wyznacza europejski wymiar tego, co się obecnie w naszej historii dzieje, wykracza poza nacjonalistyczne, a i poza polityczne uwarunkowania. Tym procesom, które dziś obserwujemy w sferze politycznej winny też towarzyszyć inicjatywy społeczne, łagodzące kandydatury politycznych. Konieczne są inicjatywy oddolne, niezależne, które tą szansę, jaka pojawiła się między Polską i Niemcami uczynią realną. Te inicjatywy powinny się skupić na możliwie otwartym, bezpośrednim dialogu ludzi, a nie instytucji.

LESZEK SZARUGA

Lata 1949-53 to okres największego nasilenia represji przeciwko Episkopatowi i duchowieństwu. W tym czasie odbyło się najwięcej procesów księży i zakonników, odebrano Kościołowi większą część jego własności, próbowano bezskutecznie pozbawić jego hierarchię autorytetu w narodzie. Pierwsze programowe hasła ze strony władzy padły na Kongresie Zjednoczeniowym PPR i PPS w grudniu 1948 roku. Już od początku następnego roku łamy "Trybuny Ludu" zapełniają się relacjami z pierwszych procesów duchowieństwa polskiego i ostrymi atakami na Watykan i Episkopat Polski. We wrześniu 1953 roku aresztowany zostaje Prymas Stefan Wyszyński. Ten akt - pozbawienia wolności najwyższego dostojnika Kościoła w Polsce - kończy niejako okres zmasowanych ataków propagandowych i procesów sądowych skierowanych przeciwko duchowieństwu. Do końca 1953 roku propaganda usiłowała uzasadnić celowość internowania Prymasa i własnej linii politycznej wobec Kościoła. Lata 1954-55 przyniosły spadek znaczenia polityki wyznaniowej, aż wreszcie na fali odnowy październikowej 1956 roku po zwolnieniu Stefana Wyszyńskiego następuje podpisanie nowego porozumienia między państwem a Kościołem, co prowadzi do okresu względnej stabilizacji i unormowania wzajemnych stosunków.

DANUTA HARASIMOWICZ

„WICHRZYCIELE WSUTANNACH”

Kościół Katolicki w „nowym ładzie politycznym”

PRZED KONGRESEM ZJEDNOCZENIOWYM PPR I PPS

W pierwszych latach powojennych obóz rządzący w Polsce zapewniał Kościołowi i katolikom względną swobodę - jego polityka charakteryzowała się umiarem i respektowaniem zasad konstytucji w tym zakresie. Można sądzić, że wynikało to z obawy przed mnożeniem sobie bez potrzeby zbyt wielu przeciwników i zrażaniem obojętnych.

W wyniku utraty terenów wschodnich i eksterminacji polskich Żydów proporcja katolickich mieszkańców kraju wzrosła z dwóch trzecich przed wojną do blisko stu procent po jej zakończeniu. Dla polityki władz niebagatelne znaczenie miały też wpływy i prestiż hierarchii kościelnej. Księża i zakonnicy dzielili los narodu w czasie okupacji - zginęło ich prawie trzy tysiące w tym sześciu biskupów. Także po wojnie Kościół zajął postawę czynną w realizacji celów ogólnonarodowych - w odbudowie kraju, zasiedleniu i zagospodarowaniu nowych ziem.

Zapewniono opiekę duszpasterską 3.778 kościołom i 853 kaplicom. Pełnomocnictwa udzielone Prymasowi Polski przez Piusa XII pozwoliły na utworzenie już 15.III.1945 roku administracji kościelnej na Ziemiach Zachodnich i mianowanie tam administratorów apostolskich. Wszyscy otrzymali prerogatywy biskupów ordynariuszy z prawem udzielania mniejszych święceń kapłańskich i sakramentu bierzmowania.

Spora część społeczeństwa uważała jednak, że papież nie wykazuje wystarczającego zrozumienia dla potrzeb polskich katolików, ponieważ nie mianował od razu biskupów ordynariuszy z pełnymi duchowymi kompetencjami.

Strona kościelna uzasadniała takie stanowisko Watykanu tym, że zgodnie z prawem kanonicznym papież zwykle odkładali przystosowanie lokalnej administracji kościelnej do wynikłych z wojen zmian na mapie świata do czasu ich zatwierdzenia w ostatecznych układach pokojowych. Dla przeciwnego katolika w Polsce taki stan rzeczy był niezrozumiały - nienawidził Niemców i

pragnął aby Polska zachowała swoje zdobycze terytorialne. Propaganda komunistyczna "grała" na antyniemieckich nastrojach i skrzętnie wykorzystywała je dla uwierzytelnienia własnej legitymacji patriotyzmu oraz przekonania społeczeństwa o antypolskiej postawie "niemieckiego papieża". Sympatie proniemieckie Piusa XII wyraźnie zaznaczały się jednak w jego listach pasterskich skierowanych do przesiedlonych Niemców. Fakt, że w czasie wojny nie potępił hitlerowców - jest również wymowny. Taką postawą "papy tedesco" była swoista "wodą na młyn" komunistycznej propagandy w tym okresie i mogła skłonić niektórych do ulegania jej wpływowi.

Stosunek propagandy oficjalnej do Watykanu zostanie szerzej przedstawiony w dalszej części tego opracowania. W tym miejscu należy jeszcze zaznaczyć, że niechęć, czy żal do papieża - powszechne w społeczeństwie polskim - równoważyło poczucie jedności z duchowieństwem polskim, które poddano szczególnie okrutnym represjom w czasie okupacji. I to zdobyło mu prestiż, o jakim trudno by marzyć w czasach

po wojnych. Legendą owiana była postać Adama Sapiechy - metropolity krakowskiego, który dawał przykład nieprzejednanej postawy wobec hitlerowców. Stał on na czele tajnego Obywatelskiego Komitetu Pomocy, patronował Radzie Głównej Opiekuńczej i PCK. Pozostawał w stałym kontakcie z rządem londyńskim i z dowództwem AK. Był też inicjatorem założenia - w kilka tygodni po wkroczeniu Rosjan - katolickiego pisma pod nazwą "Tygodnik Powszechny".

ZERWANIE KONKORDATU

12.IX.1945 roku Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej wypowiedział Konkordat zawarty w 1925 roku przez Polskę ze Stolicą Apostolską. Uznano, że papież zerwał go jednostronnie aktami prawnymi w czasie okupacji, sprzecznymi z jego postanowieniami. Odnosiło się to do faktu powierzenia w 1940 roku za pośrednictwem Nuncjusza w Berlinie administracji diecezji chełmińskiej biskupowi gdańskiemu Spletowskiemu, co stanowiło pogwałcenie Konkordatu, przewidującego, że: "Zadna część Rzeczypospolitej Polskiej nie może zależeć od biskupa, którego miejsce pobytu znajduje się poza granicami państwa polskiego". Drugim aktem prawnym Watykanu było mianowanie administratorem apostolskim dla diecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej Niemca Breitingera z jurysdykcją dla Niemców.

Stolica Apostolska uzasadniała te posunięcia koniecznością otoczenia opieką duszpasterską wiernych, gdyż diecezje te były pozbawione biskupów, kurie opieczętowane, a prawie całe duchowieństwo rozproszone. Breitinger nie otrzymał godności biskupiej - mianowano go administratorem apostolskim dla Niemców, opiekę duszpasterską nad Polakami sprawował ks. Dymek. Te nominacje miały charakter czasowy i - według papieża - narzucony przez władze okupacyjne.

Zerwanie Konkordatu przyczyniło się do faktycznego rozdziału Kościoła od państwa, w wyniku czego państwo straciło prawo do wymagania lojalności duchowieństwa wobec władzy, która też straciła wpływ na nominacje bisku-

pów.

POLSKA NIE MOŻE BYĆ BEZBOŻNA

Tak więc początkowo rząd komunistyczny angażował się w rozgrywkę z Kościołem tylko w jego słabych punktach - frontalne natarcie przyszło dopiero po Kongresie Zjednoczeniowym PPS i PPR. Stanowisko Kościoła wobec "nowego ładu" politycznego w Polsce w pełni oddaje fragment listu pasterskiego Episkopatu z 18.II.1946 roku: "Nowe czasy byłyby niezwołą człowieka, gdyby ich duszą nie było chrześcijaństwo... Ciężko odpowiedzielibyśmy przed Bogiem, gdybyśmy w tej zwrótnej chwili nie użyli powagi naszego pasterskiego powołania, by duszę polską od materializmu zabezpieczyć. Polska powinna być nowoczesna, sprawiedliwa, wzbogacona zdobyciami wiedzy, techniki, kulturalna, mądrze zorganizowana. Ale Polska nie może być bezbożna, Polska nie może wyprzeć się swej przynależności do świata chrześcijańskiego. Polska nie może być komunistyczna. Polska musi pozostać katolicka".

BIERUT: WŁADZA NIE WYKLUCZA WSPÓŁPRACY

20.XI.1947 roku Bierut udzielił wywiadu Ksaweremu Pruszyńskiemu, w którym przedstawił stosunek ówczesnych władz do spraw religii i Kościoła. Podkreślał jego historyczną rolę, uznawał za jeden z czynników kształtujących psychikę szerokich rzesz obywateli. Zaraz jednak stwierdził, że "jest to jedną z głównych trosk państwa". Zarzucił klerowi skłanianie się "wyłącznie w kierunku sił prawicowych, zacofanych". Władza nie wyklucza wg Bieruta "pod pewnymi warunkami współpracy z tymi, czy innymi społecznościami religijnymi". Zaznaczył widoczną nieufność Kościoła do władzy, krytykował "germanofilstwo Watykanu" i "widoczną smutną skłonność do nadużywania ambony do celów walki politycznej i to nie zawsze legalnej". Na koniec zapewnił, że prawa katolików do swobodnego wykonywania praktyk religijnych nie będą ograniczane. Wielkimi zadaniami, w realizacji których

państwo może spotkać się z Kościołem są wg niego: odbudowa gospodarcza i moralna kraju, odrodzenie rodziny i wychowanie młodzieży.

NIEJASNE, ALE SPOKOJNE

Kadynał Hlond w swym liście pasterskim z kwietnia 1947 roku tak określił ówczesną sytuację: "Po klęsce hitlerowskiej położenie Kościoła w Polsce jest wewnętrznie mocne, na zewnątrz niejasne, ale spokojne".

W początkowym okresie Kościół zachował szereg przywilejów, posiadał własną prasę, organizacje laickie, szkoły i - Katolicki Uniwersytet Lubelski. W szkołach odbywały się zajęcia z religii. Władze atakowały głównie papieża i jego politykę wobec Niemców. Ataki na duchowieństwo polskie były oderwane, sporadyczne, a często lokalne. Nie była to jeszcze obmyślana i planowa akcja prowadzona konsekwentnie na terenie całego kraju.

INWIGILACJA, PODSŁUCH I SZANTAŻ

Ówczesny szef X Departamentu MBP - Józef Świątko, który w 1953 roku uciekł na Zachód, twierdził - podczas wywiadów dla RWE - że plan likwidacji Kościoła i religii był przygotowany jeszcze przed wkroczeniem Czerwonej Armii do Polski. Autorem planu miał być generał NKWD Iwanow-Sierow. "On ustalił zasadnicze wytyczne i metody działania reżimu Bieruta. Wzorując się na doświadczeniach sowieckich, przystosował metody praktykowane w Rosji do rzeczywistości polskiej". Celem tych działań było uznanie Kościoła katolickiego pod warunkiem, że podporządkuje się reżimowi na wzór cerkwi prawosławnej w ZSSR.

Według Świątko, generał Sierow postanowił zastosować w Polsce metody delikatniejsze i powolniejsze niż we własnym kraju w odniesieniu do Kościoła prawosławnego. Z jednej strony dążył do stworzenia grupy oddanych władzy księży, a z drugiej strony do powstania kręgów świeckich "postępowych" katolików.

Pomniejsi działacze katolicycy byli wzywani na rozmowy i nakłaniany do współpracy. Jeżeli taka rozmowa nie dawała wyników - twierdzi Światło - delikwent wędrował prosto do więzienia.

W latach 1949-1953 w Biurze Politycznym sprawami Kościoła zajmował się Franciszek Mazur. Do dyspozycji miał Urząd d/s Wyznań i jedenasty departament MBP, na czele którego stał radziecki oficer płk Więckowski. Aparat bezpieczeństwa posiadał dla każdej parafii teckę obserwacyjno-agencyjną z informacjami o wszystkich duchownych działających na jej terenie. Teczka taka zawierała - według Światła - informacje o ich przeszłości, powiązaniach rodzinnych i osobistych, teksty kazań i dyrektyw otrzymywanych od przełożonych - aby później, w razie konieczności, za pomocą szantażu skompromitować ich lub zmusić do współpracy. Stosowane także były formy przekupstwa talonami na sutanny, paczkami żywnościowymi i ubraniami. Władza miała też dostęp do treści rozmów między kuriami biskupimi lub w ich budynkach, za pomocą podsłuchów zakładanych przez ekipy techniczne.

Były szef X departamentu twierdzi, że: *"... Największą jednak operacją tego rodzaju było niewątpliwie zainstalowanie podsłuchu w siedzibie Prymasa Wyszyńskiego. Reżim postanowił wspaniałomyślnie pomóc w przebudowie i odremontowaniu pałacu. Oczywiście MBP natychmiast włączyło swoich pracowników do brygad murarskich, technicznych i hydraulicznych... Praca została wykonana bez zarzutu".* Inwigilację Kościoła przeprowadzono także metodą werbowania konfidentów wśród duchownych - ofiar bezpieczeństwa - za pomocą szantażu.

DANUTA HARASIMOWICZ

W oparciu o Z. Błazyński, Szkice o opozycji lat 44-48.

W oparciu o Z. Błazyński, mówi Józef Światło.

**W następnym numerze
PAX i Bolesław Piasecki.**

Dokończenie ze str. 3

CII. Quebec oderwie się od Kanady i utworzy niepodległe suwerenne państwo; 2. Quebec pozostanie częścią Kanady, ale napięcia we wzajemnych relacjach osiągną jeszcze wyższy poziom; 3. nic się nie stanie. Po pewnym hałasie politycznym i publicystycznym wszystko wróci do normy i będzie mniej więcej tak samo, jak było. Konstytucja w Quebecu obowiązuje i dopóki Quebec będzie częścią federacji kanadyjskiej, dopóty jego podpis pod konstytucją będzie wskazany, ale nie obowiązkowy.

Niektórzy Kanadyjczycy wskazują, że układ Meech Lake mało kogo interesuje w Quebecu, a tym bardziej poza Quebeciem. Jak upadnie zbulwersowana zostanie tylko niewielka część mieszkańców Kanady. Niewielka część zbulwersuje się, gdy zostanie ratyfikowany.

Odmienne zdania jest premier Kanady Mulroney oraz niektórzy premierzy prowincjonalni, którzy ratyfikowali układ. Twierdzą oni, że układ Meech Lake jest zasadniczy dla przyszłości Kanady. Zapewnia jej trwanie w postaci silnego, zjednoczonego państwa.

Co się stanie z Kanadą jak oderwie się od niej Quebec trudno przewidzieć. Nacjonalisci kanadyjscy utrzymują, że secesja Quebecu będzie początkiem końca Kanady. Po niej prowincje zachodnie przyłączą się do USA, a następnie pozostałe prowincje zostaną wchłonięte przez Stany Zjednoczone.

RYSZARD WAGARZ

Pierre Trudeau

Były premier Kanady P. Trudeau jest zdecydowanym przeciwnikiem układu Meech Lake. Twierdzi m.in., że układ niszczy federacyjność Kanady, zbyt wiele władzy daje prowincjom, zwłaszcza Quebecowi, nie jest sprawiedliwy. Układ - utrzymuje Trudeau - nie zaspokoi apetytów separatystycznych Quebecu. Argument, że po przyjęciu Meech Lake w Kanadzie zapanuje pokój jest wystawianiem ludzi do wiatru. Sprawa Quebecu dla Kanady - powiedział Trudeau w ub. miesiącu w Toronto - jest mniej więcej tym samym co sprawa Litwy dla ZSSR. Dziennik "Izwestia" natychmiast na pierwszej stronie przedstawił problem Meech Lake i Quebecu i w ciepłych słowach scharakteryzował walkę Trudeau o "silne, zjednoczone państwo".

TO TARGI!

**II WYSTAWA KUPIECTWA I USŁUG POLONIJNYCH
KIERMASZ POLSKIEGO BIZNESU
PREZENTACJE • DEGUSTACJE • WYPRZEDAŻ**

Federacja Polek Ogniwo 11 uprzedzanie zawiadamia, że w dniu 5 i 6 maja br. odbędzie się wystawa i targi KUPIECTWA POLSKIEGO w szkole przy Dundas i Bloor (BIS. MARROCCO) otwarcie WYSTAWY o godz. 11 rano.

WYSTAWA ma na celu promocje polskich przedsiębiorstw i usług, będzie połączona z wielką wyprzedażą prezentowanych produktów.

Wszystkich, którzy pragną zaprezentować i zareklamować swój biznes jak w poprzedniej wystawie prosimy o szybkie zgłoszenie telefoniczne 243-7594.

O dalszych atrakcjach poinformujemy w prasie, radiu polonijnym i prasie kanadyjskiej.

WSTĘP WOLNY

PIGUŁKI PCAG

SKĄD MY TO ZNAMY? Właściwie to tylko z literatury, bo znali to nasi dziadkowie, a może nawet pradziadkowie. W szkołach w "kraju przywiślańskim" rządzonym przez namiestnika cara z Petersburga, językiem nauczania był wyłącznie język rosyjski. Co więcej, na korytarzach szkolnych, w czasie przerw, używanie innych języków było zabronione. Nauczyciele szpiegowali i podsłuchiwali uczniów, donosili dyrektorowi; łamiącym zakaz groziły kary, ich rodzicom represje, a wyjątkowo krnąbrni dostawali tak zwany "wilczy bilet", zabraniający im wstępu do jakiegokolwiek szkoły. Wszystko to obecnie wprowadzane jest w naszej wspaniałej Kanadzie, w "La Belle Province", Quebecu. Z wyjątkiem "wilczego biletu" - widocznie jeszcze nikt na taki pomysł nie wpadł, a Zeromskiego też nie czytali. "Patrioci" quebecowscy usprawiedliwiają się, że ich intencje są zbrojne - ochrona zagrożonej kultury i języka. Ale dyskryminacja pozostaje dyskryminacją - dyskryminowanemu dziecku jest wszystko jedno w imię czego jest dyskryminowane! Ponadto, historyczne doświadczenie uczy nas, że podobne zakazy i ograniczenia odnoszą wręcz odwrotny - od zamierzonego - skutek. **JACEK FEDOROWICZ W TORONTO.** W latach 80 prowadził niezwykle aktywną działalność publicystyczną wyłącznie w tzw. "drugim obiegu". Uzyskiwał komiczne efekty przez poważną, nieraz akademicką dyskusję, wykazując absurdalność systemu i jego twórców. Po zerwaniu z radiem i telewizją występował w salach parafial-

nych i na innych prywatnych imprezach. Był jednym z najpopularniejszych satyryków ubiegłego dziesięciolecia i Polski stanu wojennego. Nagrania jego mówionych felietonów krążyły w setkach pirackich nagrań w Polsce, a nawet trafiły do Toronto. Felietony Fedorowicza "O przyczynach alkoholizmu w Polsce", "O cenzurze" i inne, to istne perełki logiki i zdrowego rozsądku, podane słuchaczowi w sposób niezwykle dowcipny, inteligentny i śmieszny. Fedorowicz zdecydowanie przeciwstawił się twierdzeniu niektórych publicystów, że satyra utrzymuje się przy życiu tylko dzięki walce podjazdowej z cenzurą i pisaniu "między wierszami". Niektóre z jego twierdzeń okazały się zadziwiająco prorocze. Czy jego teza o cenzurze i satyrze okazała się słuszną w życiu i czy Fedorowicz bez cenzury jest dalej takim samym wybitnym (i śmiesznym) satyrykiem? Przekonać się o tym będziemy mogli "na własnej skórze" przychodząc na jego występy w Toronto: 28 kwietnia (sobota) godz. 4, sala szkolna na rogu ulic Bloor i Dundas West, bilety po \$15 oraz 29 kwietnia (niedziela) po mszy św. za Ojczyznę, sala parafialna kościoła św. Teresy, bilety po \$12. Informacje dotyczące przedsprzedaży biletów - w prasie polonijnej.

ZEBRALIŚMY 12,342 podpisów pod petycją w sprawie rozmów o granicach Polski. Akcja została zakończona.

Z ramienia Polish Canadian Action Group redaguje Stanisław Dubiski, tel. 925-812, P.O.Box 55, Postal Station "V", Toronto M6R 3A4.

"NIE MARNOWAĆ TALENTÓW I WIEDZY SPECJALISTÓW WYKSZTAŁCONYCH POZA GRANICAMI KANADY"

Tym zaleceniem zakończył się w grudniu 1989 swoją działalność TASK FORCE ON ACCESS TO PROFESSIONS AND TRADES IN ONTARIO. Rezultaty dwuletniej pracy wielu ludzi (również przedstawicieli Stowarzyszenia Techników Polskich w Kanadzie i innych organizacji polonijnych) zawarte zostały w 500-stronicowym raporcie

opublikowanym przez Ontaryjskie Ministerstwo Imigracji i Obywatelstwa. Raport ten w cenie \$15 za egzemplarz jest do nabycia w Księgarni Wydawnictw Rządowych mieszczącej się na ulicy Bay 880 otwartej od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 - 17.00, tel. 326-5320. Dokument ten między innymi potwierdza, iż kwalifikacje wykształ-

conych poza Kanadą specjalistów nie są właściwie oceniane przez ontaryjskie stowarzyszenia profesjonalistów. Powoduje to marnowanie wielu talentów kanadyjskich imigrantów, na co Kanadzie dzisiaj absolutnie nie stać. Stowarzyszenie Techników Polskich w Kanadzie uznaje raport za sukces rozsądku i uważa za swój obowiązek przyjść z pomocą tym, którzy pragną dokonać zmian w obowiązującym obecnie w Ontario systemie kwalifikacyjnym dla kandydatów do Association of Professional Engineers of Ontario.

APEL DO POLSKIEJ KADRY TECHNICZNEJ W ONTARIO

WIADOMO, iż w latach 1980 - 1989 imigrowało do Kanady blisko 5 tys. polskich inżynierów i techników.

NIE WIADOMO ilu z nich podjęło pracę we własnych zawodach.

NIE WIADOMO w ilu przypadkach zdecydował o tym brak akredytacji przez APEO.

"NIE WIADOMO" znaczy, iż nie wie o tym opinia publiczna, ale wiedzą o tym indywidualnie wszyscy ci, których to spotkało. Dane o waszej zawodowej karierze w Kanadzie, o waszym kontakcie z APEO potrzebne są dzisiaj Ontaryjskim Agencjom Rządowym rozpatrującym możliwości zmian w przepisach regulujących proces kwalifikacyjny stosowany przez APEO.

Dlatego Stowarzyszenie Techników Polskich w Kanadzie zwraca się z prośbą do całej polskiej kadry technicznej w Ontario zainteresowanej tym tematem o telefoniczny kontakt z naszym Centrum Informacji. Numer telefonu Centrum 494-3640 - czynny całą dobę.

Swą prośbę o przekazanie tej informacji znanym wam polskim inżynierom, kierujemy również do wszystkich, którym nie jest obojętny los polskiej inteligencji technicznej w Kanadzie. Od ilości i szybkości waszych odpowiedzi zależy wiele, nie zwlekajcie więc i dzwonicie.

**CENTRUM INFORMACJI
STP w KANADZIE,
Oddział Toronto
206 Beverly Str., Toronto, Ont.
M5T 1Z3**

Bajka o Złotej Rybce - A LA NINON

Pana Teosia Naiwnego nie widziałam jakoś od dłuższego czasu. I tyle mojego szczęścia. Lecz od niedawna znowu zaczął przychodzić i to dosyć często. Ale to już inny człowiek. Przestał pouczać mnie o Zachodzie, o Kanadzie, już się nie puszy, jak dawniej, nie wymądrza i nie pyszczy. Przeciwnie. Na moje nieszczęście, zrobił sobie ze mnie swojego osobistego guru i z każdym problemem staje przed moimi drzwiami.

Jego najnowszy problem nazywa się Mariola. Przyszła kiedyś do niego na jeden upojny wieczór i dotychczas nie wyszła. To było prawie rok temu. Zdołała go przekonać, że w porównaniu z polskim metrażem, pan Teos ma tutaj stanowczo za dużo miejsca i że we dwójkę będzie im różniej i taniej. Nawet nieżyła z niej dziewczyna - mówi p. Teos, tylko ma felerne zagrania, jak akurat teraz. Ta Mariola pracuje gdzieś w Polackowie, jako fryzjerka, i bardzo dobrze zarabia. (Męża jeszcze nie sprowadziła). Kilka lat temu dostała duże mieszkanie, dzięki koleżance z tej samej wsi, która w tym budynku jest superką. Mariola, nawet dzisiaj po dorocznych podwyżkach, płaci tylko \$400 miesięcznie, a odnajmuje je 6 chłopakom po \$250 na główkę, czyli zarabia na tym interesie \$1100, za bezdurno. Że to nielegalne? No to co? Jak długo superka "nie widzi" - nie ma sprawy. A nie widzi, bo nie chce. Superka lubi się zabawić i pobalować (mieszka ze starym, stetryczającym mężem, dzięki któremu tutaj została) więc leje się strumieniami, a superka z chłopakami bawią się rozkosznie i dobrze jest jak jest. To znaczy było, bo już nie jest.

Otóż nikt sobie teraz nie może przypomnieć kto wprowadził tego Jacka. Przy tej nieustającej wędrowności ludów, to i tak dziw bierze, że pamiętali jak się nazywał. Dziwny był to facet. Płacił uczciwie swoją dolę, ale nieużytek

był jakiś. Nie pił, nie palił, nie brał udziału w kwartalnych balangach z superką (ani innych, w międzyczasie) i na dodatek stałe prosił o spokój, bo on się uczył angielskiego. Pilnie uczęszczał rano do pracy, a wieczorem do szkoły i nic go nie obchodziło poza przyjazdem żony z dzieckiem. Cudak, po prostu. Pozostała piątka miała dosyć jego trucia i zażądała od Marioli, aby go po prostu wywaliła. Mariola, nie w ciemię bita, dobrze wiedziała z której strony ma chleb grubo masłem posmarowany. Sama spakowała ubogie manatki tego Jacka i czekała na jego powrót z pracy. Zażądała zwrotu klucza, a on swoich \$250, które akurat dwa dni temu z góry jej zapłacił.

Durna baba odmówiła i teraz ma dopiero bigos - mówi p. Teos. Bowiem, ni z gruszki ni z pietruszki, nagle włączyła się w tą zabawę Revenue Canada, czyli Urząd Skarbowy. Niesympatyczny pan inspektor wyliczył Marioli ile tysięcy dolarów dochodu "zapomniała" zadeklarować w ubiegłych latach, złośliwie dodał procent składany od tych sum i zaległych odsetek, odjął wysokość komornego, którą dzielnie spisywała przez te wszystkie lata na formularzu podatkowym, rąbnął jeszcze jakąś tam karę i radośnie zażądał czeku na ponad \$10.000, dodając przy tym, że za każdy dzień zwłoki leca odsetki od globalnej sumy.

Pan Teos prosi, aby im doradzić co mają robić. Jak to co - pytam ją, zdziwiona? Płacić, oczywiście. Przecież to jest sprawa kryminalna. Płacić nie jutro, ale wczoraj, podkreślam. Pan Teos ma oczy pełne łez. Nie pojmuje skąd ONI na to wpadli. Jak to skąd? Z rozgłośni BBG (Bezinteresowne Bliźniego Gnojenie) - mówię. Ktoś nadał. I to na pewno nie ten Jacek, bo tacy na ogół nie lubią rozróby. Może Mariola chwaliła się w pracy ekstra dochodami? A może jej szatawne futro z norków

dotknęło kogoś do żywego? A może jej sportowy wóz kole kogoś w oczy? A może nadszedł czas, aby opowiedzieć mu bajkę:

"Siedzi sobie nad jeziorem, po-wiedzmy Simcoe, pan Janek i łowi ryby. Pan Janek przyjechał tutaj kilka miesięcy temu, prawie goły i bosy. Przyjechał jak najlegalniej w świecie. Prawo do pracy ma, ale co z tego, kiedy języka nie zna i wszystkie dotychczas oferowane mu prace uważa za obrażanie jego godności osobistej. Co oni sobie myślą, ci Kanadole? Całe szczęście, że przypadkowo napotoczył się na kolesia, jeszcze z podstawówki. Koles nie bardzo go pamiętał, nie mniej zaprosił go do swojego domku, tutaj nad jeziorem. Koles przebywa w Kanadzie od kilku lat, dorobił się domu w Toronto, domku nad jeziorem, własnego inte-resu, auta osobowego i ciężarówkę. (To, że na wszystkich ciężkiej potężna hipoteka lub inne spłaty - o tym p. Janek nie myśli, może zresztą nic o tym nie wie). Koles rzadko przebywa w domu nad jeziorem, nie denerwuje go więc, że wizyta p. Janka przeciąga się w nieskończoność.

Wędka drgnęła, i jak w każdej szanującej się bajce - p. Janek wyłowił złotą rybkę, która oczywiście jąta prosić go, aby darował jej życie, w zamian za co ona naturalnie spełni trzy jego życzenia. No to p. Janek pyta: czy widzisz rybko ten piękny dom z tarasem? Widzę, mówi rybka. A tego Mercedesa przed garażem? (W Kanadzie, Mercedes uchodzi za symbol statusu). Widzę, mówi rybka. I ten olbrzymi las wokół? Widzę, mówi rybka. I całkiem na pewno chcesz mieć to samo, tylko trzy razy większe, co? A właśnie, że nie - mówi p. Janek. On ma tylko jedno życzenie, w miejsce aż trzech. On życzy sobie ażeby koles też nic nie miał!!!!

Rybka, gdyby mogła, poskrababy się w głowę. O takich interesantach ani ona ani nikt z jej licznej rodziny jeszcze nie słyszał. Nawet ich święta księga, św. Ichtiologia, o takich wariatkach nie traktuje. Ale te rybki z bajki są zawsze bardzo mądre. A ta, na dodatek, otrzymała bardzo solidne demokratyczne, ka-

ODWIEDŹ POLSKĘ LUB INNE
KRAJE EUROPY
KORZYSTAJĄC Z DUŃSKICH LINII LOTNICZYCH

STERLING

WARSZAWA	OD	\$729.00
ŚWINOUJŚCIE	OD	\$679.00
SZTOKHOLM	OD	\$779.00
BUDAPESZT	OD	\$779.00
PRAGA	OD	\$799.00
WIENIĘ	OD	\$749.00

Prosimy również zainteresować się naszymi wycieczkami na POLUDNIE EUROPY oraz statkami po Morzu PÓLNOCNYM i BAŁTYCKIM.

Rezerwacji można dokonać w
100 University Ave., Suite 807
Toronto, Ont., Canada, M5J 1V6
TEL. (416) 595-1244
Telex 06-22186-Pedersen, W.T.

nadyjskie wychowanie. A więc naprzód nie omieszka odwiedzić p. Janka. Będąc musiała wywiązać się z zaciągniętego zobowiązania. Machnęła ogonem, z jasnego nieba spadł grom i w oka mgnieniu do szczytu spalił dom, las i oczywiście Mercedesa też. Może nie w tej kolejności. Pan Janek pokraśniał z radości i w podzięcie wrzucił rybkę spowrotem do wody. Kiedy odpłynęła na bezpieczną odległość, machnęła ogonem po raz wtóry. Pana Janka nagle coś oslepiło, po czym załaził go nie krew troista, tylko coś czarnego, maziwego. W pięć minut zjechało się pół miasta podziwiać nowy, kanadyjski cud natury. Tam, gdzie był las, tryskała teraz ropa (no co, no co - w bajce może obyć się bez wiercenia), a tam gdzie stał dom, w wyrwie błyszczała pięciometrowej szerokości żyła złota (od razu 24-karatowego - bo to ciągle bajka).

Koles nie mieszka już w Kanadzie. Jego interesów pilnuje sztab doradców. Koles kupił sobie wyspę na Pacyfiku i razem z rodziną, odpoczywa w cieniu palm. Czasem, własnym odrzutowcem, udaje się na objazd swoich posiadłości, rozsiansych teraz po całym świecie. Kiedy znajduje się w Kanadzie, nigdy

nie omieszka odwiedzić p. Janka. Będąc przekonany, że to on właśnie przyniósł mu tyle szczęścia, w podzięcie wystawił mu dom po drugiej stronie jeziora i wyasygnował sowe dożywocie.

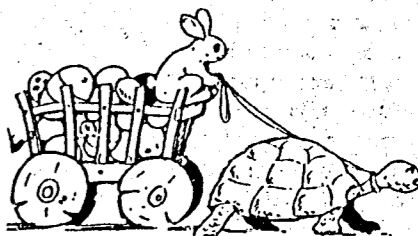
Pan Janek ma teraz tylko jedno, jedyne hobby. Chce jeszcze raz złapać ową złotą rybkę, aby jej móc każdą jedną łuskę z osobna powyrwać! Jest znaną postacią nad jeziorem. Prawie znał niego nie schodzi. Najwyżej po jedzenie, czy sweter wieczorem. Z młodzieńca zrobił się zgorzkniały zasuszony prawie starzec. Tubylcy, kiedy o nim mówią, pukają się znacząco w czoło. Jeden, który trochę rozumie po polsku, przypuszcza, że temu człowiekowi utopiła się chyba córka w tym jeziorze. Bowiem ilekroć podchodził do niego z chęcią zagadania, słyszał wyłącznie: Córwa, córwa, i córwa. Biedny czło-wiek".

Niniejszą bajeczkę wymyśliłam ad hoc na cześć p. Teosia i jego Marioli, usiłując, bezskutecznie - jak się okazało,

zobrazować mu w łatwy sposób tajniki polskiej duszy. Szczególnie na obczyźnie. Obserwując pilnie już 5-ty rzut emigracyjny, uważam, że mam niejakie rozeznanie.

Pytam więc p. Teosia, czy rozumiał moralę tej bajeczki. Pan Teos, po długim namyśle, kiwa głową potakująco i zaraz pyta: a jaki wóz ma teraz ten koles? Olsnienie przychodzi dopiero po chwili; obślnięłam się bezcelowo przez pół godziny, dwie herbaty parzyłam w biegu, a on niczego jednak nie pojmuje. Dokonuję cudu, gdy opuszczam ręce bezradnie, równocześnie podnoszę rzuconą rękawicę. Ja się też tak potrafię bawić. Jak to jaki wóz? - mówię. Ma ich wiele. Ma 2 Rolls Royce'y, ma 2 Jaguary, z tego jeden "Type E", czyli już antyk, (nie wytrzymałam aby "moich" angielskich wozów nie wyforować na pierwsze miejsce) no i ma oczywiście rozciągane limuzyny. Ee - wydyma wargi p. Teos - gdyby on miał taki szaf to by sobie zaraz sprawił po dwa Lamborghini i Ferrari. A dla Marioli kupiłby czerwone Macerati. Ma, jucha, cholernie dobry gust, myślę po cichu, ale głośno mówię, że to kwestia gustu.

Pan Teos w imieniu tej swojej Marioli i własnym dziękuje mi za "poradę prawną" (o bajce nie wspomina) i zaprasza na Święcone do "kołchozu", które Mariola dla swoich lokatorów urządza. Całe szczęście, że Święta mam już dawno zaplanowane i z czystym sumieniem mogę odmówić. Pan Teos składa mi życzenia Wesolego Alleluja, a ja - dodając własne, przekazuję je dalej naszym Czytelnikom. Życzę też słodczy nie tylko na stole wielkanocnym, ale także na co dzień. Abyśmy życie mieli słodsze i bardziej kolorowe.

BOGUSŁAWA M.KORWIN-GOSIEWSKA
WINCENTY J.KORWIN-GOSIEWSKI

SPRAWA PROKURATORA MARTINIEGO

Część III

Wiarygodność tajnego raportu NKWD i zaskakujące odkrycie w piwnicach Mińska

Za prawdziwością opublikowanego w 1957 r. w zachodniemieckim tygodniku "7 Tage" tajnego raportu NKWD z 1940 r. przemawiają wymienione w tym raporcie daty, nazwy obozów, nazwiska, nazwy jednostek organizacyjnych, numery jednostek wojskowych. Np. Józef Mackiewicz, który sam przebywał w Katyniu w czasie prowadzonej tam przez Niemców ekshumacji, przedstawia w artykule opublikowanym w tygodniowym dodatku "Ostatnich Wiadomości" z 12 października 1958 r. swoje ustalenie, że w okresie podanym przez raport 68 Pułk Piechoty rzeczywiście stacjonował w rejonie Charkowa.

To wszystko przemawia na korzyść dokumentu, ale nie jest jeszcze dowodem jego wiarygodności. W związku z tym J.K. Zawodny wyraża ostrożną opinię, że autentyczność dokumentu "nie jest jednak pewna, jako że w 1957 r. Niemcy mogli odkryć jakieś dodatkowe szczegóły i umieścić je w fałszywym dokumencie". Tutaj jednak można by zapytać prof. Zawodnego: jeżeli Niemcy odkryli jakieś nowe prawdziwe informacje na temat losu jeńców z Ostaszkowa i Starobielska, to dlaczego nie ujawnili dowodów na prawdziwość tych informacji, ale zamieścili je w spreparowanym przez siebie dokumencie?

W kwestii wiarygodności raportu opinie znawców sprawy katyńskiej są skrajnie rozbieżne. Prof. Zawodny jest ostrożny. Dr Zdzisław Stahl w "Bellonie" I - II z 1963 r. uznaje dokument za

falszyfikat. Mniej ostrożny niż prof. Zawodny jest prof. Łojek, który uważa, że "krytyka wewnętrzna tego szczegółowego raportu i przedstawione okoliczności jego znalezienia zdają się potwierdzać jego autentyczność".

Ostatecznie chyba uwiarygodniły raport badania angielskiego historyka prof. Louisa Fitzgibbona. Badacz ten napisał kilka książek na temat Katynia, bardzo ważnych dla poinformowania o tej sprawie opinii anglosaskiej. Żadna z tych książek nie ukazała się dotychczas po polsku, podobnie jak prof. Zawodnego "Death in the Forest", wydana po angielsku w 1962 r. i następnie przetłumaczona na kilka języków, została wydana po polsku pt. "Katyn" dopiero w 1989 r.

Prof. Fitzgibbon nie dotarł niestety do oryginału dokumentu. Dzięki pomocy ambasadora RFN w Londynie p. Karla Gunthera von Hase udało mu się jednak w grudniu 1974 r. dotrzeć do fotokopii tajnego raportu. Uczony przeprowadził wszechstronną krytyczną analizę dokumentu. M.in. sprawdzono wiarygodność pieczęci na raporcie. Opinia ekspertów była pozytywna. Uznali oni dokument za prawdziwy.

Cierpliwym Czytelniku już dawno miałyby prawo zapytać: "Co ma wspólnego ten tajny raport ze sprawą prokuratora Martiniego?". Otóż ma i to podobnie jak w wielu kwestiach dotyczących prokuratora Martiniego w sposób dość zagadkowy.

Tak prof. J.K. Zawodny, jak prof. J.Łojek pisali i o śledztwie prowadzonym przez dr Martiniego i o tajnym raporcie NKWD. Żaden z nich nie łączył jednak ze sobą tych dwu spraw.

Dopiero w 1989 roku ujawniono jakoby omawiany dokument miał odnaleźć dr Roman Martini w trakcie prowadzonego przez siebie śledztwa. Taką informację zawarł Leszek Martini w artykule "Prawda o Katyniu w świetle dokumentu" na łamach "Tygodnika Powszechnego" nr 27 z 2 lipca 1989 r.

L.Martini pisze, że prok. Martini został w ramach śledztwa dopuszczony do poszukiwań w porzuconych przez Niemców archiwach w Mińsku, Smoleńsku i Charkowie. W trakcie tych poszukiwań prowadzonych wraz ze swymi współpracownikami w piwnicach białoruskiego Mińska miał odnaleźć odpis tajnego raportu wśród znajdujących się tam pogestapowskich materiałów.

Ta wersja wyjaśniałaby dlaczego przejęte przez Niemców archiwa mińskiego NKWD nie odnalazły się po wojnie. Po prostu Niemcy nie zdążyli ich wywieźć.

Dowodziłaby także tego, że dr Martini cieszył się ogromnym zaufaniem powojennych władz komunistycznych, które dopuszczając go do poszukiwań w archiwach NKWD, musiały sobie zdawać sprawę z tego, że może tam odkryć dokumenty przemawiające jednoznacznie za winą Sowieców. Władze musiały być więc przekonane o tym, że dr Mar-

tini zgodnie z ich wolą zafalszuje ewentualnie zdobyte niebezpieczne informacje.

Byłaby to wreszcie jeszcze jedna poszlaka przemawiająca za tym, że to władze inspirowały morderców dr Martiniego. Był przecież odkrywca, a może i posiadaczem, dokumentu stanowiącego prawdziwy dynamit polityczny.

Niezależnie od omawianej poprzednio kwestii wiarygodności raportu, rewelacje Leszka Martiniego stawiają szereg pytań związanych już z samą sprawą prok. Romana Martiniego. Dlaczego L.Martini pisze o odkryciu "odpisu" tajnego raportu? Czy może chodzi raczej o jego kopię (oryginał raportu został wysłany do Moskwy)?

Skąd pochodzą informacje L.Martiniego o tym, że prok. R.Martini odkrył ten dokument i czy L.Martini jest może jego posiadaczem?

Czy jest jakiś związek, a jeżeli tak to jaki, między dokumentem odkrytym przez prok. R.Martiniego a publikacją w "7 Tage"? Czy może redakcja "7 Tage" otrzymała dokument od osoby w jakiś sposób związanej z prok. R.Martinim? Czy może dokument opublikowany przez "7 Tage" był właśnie dokumentem znalezionym przez prok. R.Martiniego?

Warto, żeby p.Leszek Martini w miarę swoich możliwości udzielił odpowiedzi na te pytania. Dotyczą one zagadnień niezwykle istotnych dla naszej tragicznej najnowszej historii i jako takie muszą interesować szeroką opinię publiczną.

SOUTH ETOBICOKE COMMUNITY LEGAL SERVICES

udziela porad prawnych po polsku,
wyłącznie w czwartki od godz. 14.00 do
16.00, dla osób mogących wykazać się
niskimi dochodami

• sprawy emigracyjne • problemy z
właścicielami domów • sprawy związane
z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek
społeczny i rodzinny • emerytury

TEL. 252-7218

2970 Lakeshore Blvd. W. # 303
(Blisko Islington)

RADIO CANADA PEŁNYM GŁOSEM W POLSCE

Radio Canada International oraz polska państwowa sieć radiowo-telewizyjna zawarły porozumienie o współpracy w dziedzinie różnych sfer radia i telewizji.

O zawarciu porozumienia poinformowano podczas wizyty w Polsce wicepremiera Kanady Dona Mazankowskiego. Oczekuje się, że porozumienie to spowoduje bliższe codzienne kontakty oraz lepsze zrozumienie pomiędzy narodami Polski i Kanady.

RCI dostarcza Polskiemu Radiu i Telewizji aktualne wywiady, pogadanki i krótkie programy dokumentalne do włączenia w codzienny program radiowy w czasie najpowszechniejszego odbioru w polskim programie 3 radia. Programy te, nagrane w języku polskim, skupiają się na różnych aspektach życia Kanady, jakie mogą zainteresować słuchaczy w Polsce. Program 3 nadaje też kanadyjską muzykę pop, klasyczną, jazz i country, dostarczaną przez RCI.

Ponadto, przy wsparciu finansowym kanadyjskiego ministerstwa spraw zagranicznych, Radio Canada International zapewnia szkolenie w CBC w Kanadzie w zakresie takich problemów, jak polityka informacyjna publicznej organizacji radiowo-telewizyjnej, działającej w społeczeństwie demokratycznym i pluralistycznym, uczciwe i zrównoważone informacje o wyborach, sprzedaż reklam radiowych oraz zarządzanie czasem reklamowym, komputerowe archiwa programowe oraz cyfrowe nagrywanie i montaż muzyki.

Ze swej strony Polskie Radio i Telewizja współpracują z CBC - macierzystą organizacją RCI - oferując usługi pro-

dukcyjne i techniczne w Warszawie dla gości, z którymi wywiady nadane zostaną we francusko- i anglojęzycznych programach sieci CBC na terytorium Kanady oraz zapewniając w miarę potrzeby tłumaczy.

Polskie Radio i Telewizja oferuje też możliwość produkcji cotygodniowych półgodzinnych przeglądów aktualnych wydarzeń z Polski dla CBC Newsworld, całodobowego kanadyjskiego kanału telewizyjnego.

"Uważamy tę współpracę za uczciwie nowej otwartości w Europie Środkowej i Wschodniej", powiedział dyrektor RCI, Andrew Simon. "Nowe więzy, wynikające z procesu liberalizacji, powinny oznaczać poważne korzyści dla obu stron".

Józef Kowalczyk, wiceprezes Polskiego Radia i Telewizji powiedział: "Tak, rzeczywiście uważamy tę umowę za obopólnie korzystną i z pewnością dołożymy wspólnie starań, aby ją wypełnić jak najbogatszą treścią".

RCI zawarła podobne porozumienie z organizacjami radiowo-telewizyjnymi w Czechosłowacji, na Węgrzech i w Niemczech Wschodnich.

Radio Canada International stanowi służbę zewnętrzną Canadian Broadcasting Corporation. Poza audycjami w języku polskim nadaje też programy w dwunastu innych językach do Europy, Azji, Ameryki Łacińskiej, na Wyspy Karaibskie, Środkowy Wschód, do Afryki oraz do Stanów Zjednoczonych.

Dalsze informacje uzyskać można: Jane Organ, Manager, Communications, P.O.Box 6000, Montreal, Canada, TEL.: (514) 597-7653, FAX: (514) 284-9550.

MEDICAL TERMINOLOGY FOR FOREIGN GRADUATE DOCTORS COURSE

KURS JĘZYKA ANGIELSKIEGO DLA LEKARZY

Polish Canadian Community Services wraz z Toronto Board of Education zawiadamia o rozpoczęciu kursu terminologii medycznej dla lekarzy.

Rejestracja 28 kwietnia 1990 roku, godz. 10.00 rano, w szkole Ho-

ward przy 30 Marmaduke Str. (Roncesvalles Ave./Howard Park Ave.).
Prosimy o zgłoszenia telefoniczne pod numerem: 533-9471 Krystyna Mularczyk lub 535-3777 Barbara Dulski.

KURS BEZPŁATNY!!!

HOKEIŚCI NIE AWANSOWALI

We Francji zakończyły się mistrzostwa świata w hokeju na lodzie w Grupie B. Pierwsze miejsce i awans do Grupy A zdobyła Szwajcaria. Hokeiści polscy wypadli poniżej oczekiwań zajmując 6 miejsce. Wyniki zespołu polskiego: Polska - Holandia 7:1, Japonia 8:2, Austria 1:4, NRD 1:1, Szwajcaria 3:5, Włochy 3:9, Francja 2:2. Szwajcaria zdobyła 12 pkt. Włochy - 11, Austria - 10, Francja - 9, NRD i Polska po 6, Japonia i Holandia po 1.

GKS NA CZELE

W ubiegłym tygodniu I liga rozegrała dwie kolejki. Wybrzydząmy i wybrzydząmy w tym miejscu nad szarżowaną polskiej ligowej młocki i... tym razem też należałoby powybrzydzać, ale są święta i przedstawimy tylko wyniki oraz tabelę.

WYNIKI 21 kolejki I ligi:

Zawisza Bydgoszcz - Górnik Zabrze 0:0
Zagłębie Sosn. - Widzew Łódź 2:1
Jagiellonia Biał. - Wisła Kraków 0:3
Zagłębie Lubin - Ruch Chorzów 1:1
GKS Kat. - Legia Warszawa
ŁKS Łódź - Stal Mielec 2:0
Śląsk Wrocław - Lech Poznań 1:1
Olimpia Poznań - Motor Lublin 1:0

W Białymstoku po meczu Jagiellonii z Wisłą doszło do chuligańskich awantur. Rozwścieczeni kibice wszczęli bijačky i demolowali co popadło. Interweniowała milicja. Kilku policjantów zostało rannych. Wyparci ze stadionu Jagielloni kibice obrzucili kamieniami radiowoz. Kilku pijanych napastników zatrzymano.

WYNIKI 22 kolejki I ligi:

Ruch Chorzów - Olimpia Poznań 2:1
Widzew Łódź - Zawisza Bydg. 0:0
Wisła Kraków - GKS Katowice 0:0
Stal Mielec - Śląsk Wrocław 1:1
Legia W-wa - Zagłębie Lubin 0:0
Górnik Zabrze - ŁKS 0:1

Lech Poznań - Jagiellonia Biał. 3:0

Moto Lublin - Zagłębie Sosn. 1:0

TABELA I ligi po 22 kolejkach:

1. GKS Katowice	30	23:11
2. Zagłębie Lubin	30	28:17
3. Lech Poznań	29	31:21
4. Zawisza Bydgoszcz	27	25:16
5. Legia Warszawa	27	21:13
6. Górnik Zabrze	25	25:19
7. Wisła Kraków	25	26:25
8. Ruch Chorzów	23	29:25
9. Olimpia Poznań	22	21:19
10. ŁKS Łódź	22	24:25
11. Zagłębie Sosn.	19	19:22
12. Śląsk Wrocław	18	21:26
13. Stal Mielec	18	16:25
14. Motor Lublin	17	11:22
15. Widzew Łódź	11	17:32
16. Jagiellonia Białystok	9	13:32

II liga rozegrała 26 kolejkę. Strzelono w niej tylko 6 bramek. Na czele tabeli utrzymał się Hutnik Kraków - 37 pkt. Druga jest Stal Stalowa Wola - 35 pkt, trzeci Igloopol - 33 pkt.

Rezultaty pierwszych meczów półfinałowych europejskich pucharów.

Ac Milan - Bayern Monachium 1:0 (0:0), Olympique Marsylia - Benfica Lizbona 2:1 (2:1), PZP: AS Monako - Sampdoria Genua 2:2 (1:0), Anderlecht Bruksela - Dinamo Bukareszt 1:0 (0:0), UEFA: Werder Brema - Fiorentina 1:1 (0:0), Juventus Turyn - FC Koeln 3:2 (2:0).

Marco van Basten
W najciekawszym spotkaniu w Me-

diolanie bezbramkowy wynik utrzymał się do 78 minuty. Piłkarze Bayernu skutecznie odpierali fałowe ataki gospodarzy. W 78 minucie jedyne goła z rzutu karnego za faul na Borgonovo zdobył Marco van Basten (na zdjęciu po strzeleniu zwycięskiej bramki). Spotkania rewanżowe odbędą się 16 kwietnia.

MIESZANKA AGENCYJNA:

W finale turnieju Family Circle Cup rozegranym w Hilton Head Island w Południowej Karolinie 33-letnia Martina Navratilova pokonała 6:2, 6:4 14-letnią sensację żeńskiego tenisa Jennifer Capriati. Zwycięstwo w turnieju było dla Navratilovej 150 tytułem turniejowym w grze pojedynczej. Navratilova wygrała 7 z tych turniejów zanim Capriati się urodziła. Po meczu stwierdziła, że Capriati jest rzeczywiście tenisowym fenomenem. Capriati, która przeszła na zawodowstwo w ub. miesiącu rozegrała jak dotąd 16 spotkań, wygrywając 13 i dwukrotnie dochodząc do finału turnieju. Na kortach przez niecałe dwa miesiące zarobiła już prawie 80 tys. dol. Zanim przeszła na zawodowstwo włoska firma sprzętu i odzieży sportowej Diadora podpisała z nią 5-letni kontrakt dający jej około 5 mln dolarów.

W lidze włoskiej w 31 kolejce rozegranej w niedzielę 8 kwietnia zapanował klimat polski. Na dziewięć spotkań cztery zakończyły się bezbramkowym remisem, dwa remisem 1:1. W sumie strzelono zaledwie 10 bramek, głównie za zasługą napastników Juventusu Turyn,

którzy pokonali 4:0 piłkarzy Cremonese. Na trzy kolejki przed zakończeniem ligi prowadzi AC Milan 45 pkt., przed FC Napoli - 44, Interem - 41 i Juventusem 40 pkt.

We Włoszech rośnie presja na piłkarzy reprezentacji, że nikt inny tylko oni powinni wygrać tytuł podczas turnieju Italia-90. Włoski Związek Piłki Nożnej zaoferował już wszystkim uczestnikom szerokiej kadry i jej opiekunom premię w wysokości 385 tys. dol. dla każdego za zdobycie tytułu. Trener reprezentacji Azeglio Vicini zapowiedział, że zgrupowanie kadry narodowej rozpocznie się na początku maja - na miesiąc przed pierwszym spotkaniem Włochów w dniu 8 czerwca. Poinformował już piłkarzy, że regulamin zgrupowania, a następnie reprezentacji biorącej udział w turnieju będzie niezwykle surowy: pobudka, treningi, spanie, odpoczynek, rozrywka, wszystko będzie się odbywało z zegarkiem w rękę pod kontrolą. I... kompletny celibat. Zony, narzeczone, przyjaciółki nie będą miały prawa wstępu na zgrupowanie.

Juventus Turyn nabył za 10 mln dol. pomocnika Bayern Monachium Stefana Reutera oraz za taką samą sumę pomocnika FC Koeln Thomasa Haesslera. Odejdą dwaj napastnicy: Portugalczyk Barros oraz sowiecki piłkarz Zawarow.

Dwie piłkarskie sensacje. W Pradze w towarzyskim meczu piłkarskim Egipt pokonał 0:1 Czechosłowację. Natomiast w półfinale Pucharu Anglii lider I ligi Liverpool, grający na własnym boisku, został wyeliminowany po dogrywce przez Crystal Palace przegrywając 3:4. W niedawnym meczu ligowym Liverpool wygrał z Crystal 9:0! Co Puchar to Puchar. W drugim meczu półfinałowym Manchester United - Oldham po dogrywce wynik brzmiał 3:3. Odbędzie się więc spotkanie rewanżowe.

Piłkarski Puchar Hiszpanii zdobyła FC Barcelona pokonując 2:0 Real, Madryt. Sędzia pokazał aż 7 żółtych kartek. Pod koniec Real grał w dziesiątkę.

Siatkarki Stali Bielsko zapewniły sobie tytuł mistrzowski na jedną kolejkę

przed końcem rozgrywek. W ostatniej kolejce rozstrzygnął się tytuł wicemistrza kraju. Zdobyły go siatkarki Wisły Kraków wygrywając walkowerem ze Spójnią Gdańsk oraz 3:0 z Gedanią Gdańsk. Trzecie miejsce zajęły siatkarki Płomienia Sosnowiec.

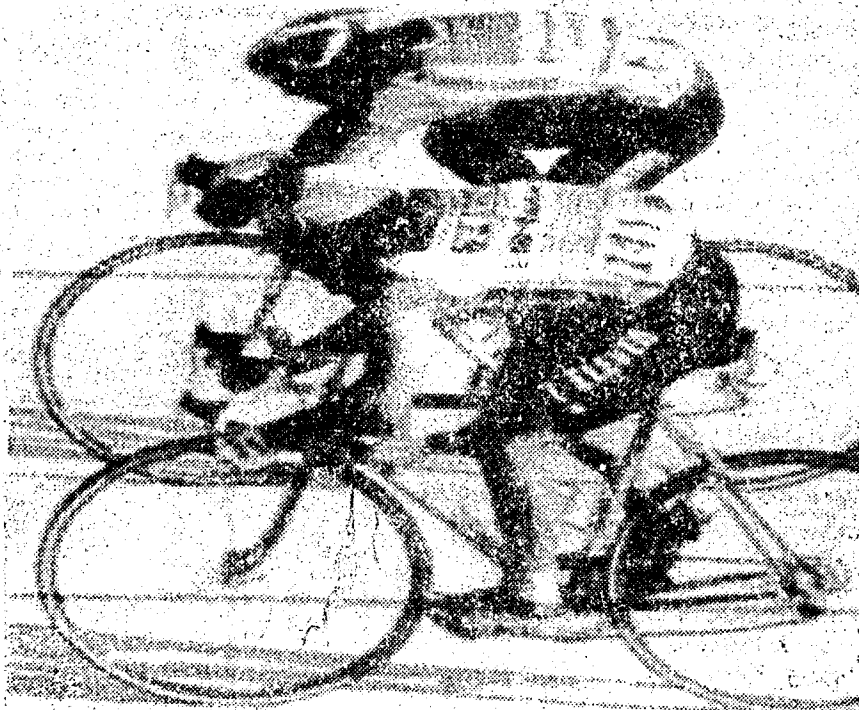
W Płocku odbyły się Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w badmintonie. Startowała czołówka polska oraz reprezentanci Chin, Malezji, Indonezji i Danii. Polacy zdobyli dwa medale: srebrny - para mieszana Jerzy Dohn i Bożena Haracz oraz brązowy - Jacek Hankiewicz. Dwa tytuły mistrzowskie zdobyła Dania, dwa ChRL, jeden Indonezja.

Obrońcy Pucharu Davisa tenisiści RFN odpadli w ćwierćfinale obecnej edycji imprezy przegrywając w Buenos Aires z Argentyną 2:3.

Boksyerska reprezentacja Polski wygrała w Poznaniu z drużyną rezerwową USA 18:6.

Marek Piotrowski obronił tytuł zawodowego mistrza świata w kick-boxingu pokonując w Hollywood Amerykanina Boba Thurmana.

Pod presją czołowych piłkarzy holenderskich m.in. van Bastena i Gullita zwolniony został z funkcji trenera reprezentacji T. Libregts. Kontrakt miał podpisany do 1 lipca br. zwrócił się więc do sądu w Utrecht o wydanie nakazu, aby został przyjęty z powrotem. Pewnie nic nie pomoże, gdyż jako warunek swego powrotu postawił wyrzucenie z reprezentacji van Bastena, Gullita i Koemana. Wśród kandydatów na trenera rozważa się m.in. kandydaturę Johana Cruyffa. Piłkarze holenderscy zarzucili Libregtsowi apodyktyczność i niefachowość.

Nawet oglądając fotokomórkę trudno było ustalić kto wygrał 265 km wyścig kolarski Paryż-Roubaix - Kanadyjczyk Steve Bauer (na pierwszym planie) czy Belg Eddy Planckaert? Sędziowie dopatrzili się, że wygrał Belg w czasie 7 godz. 37 min. i 2 sek. Bauer w tym samym czasie był drugi. W wyścigu startowali także zawodnicy polscy. Najlepszy z nich Joachim Halupczok zajął 14 miejsce z czasem o 1 min. 24 sek. gorszym. Wyścig Paryż-Roubaix był trzecim w tym sezonie, wyścigiem kolarskim zaliczanym do Pucharu Świata. Prowadzi Włoch Argentin - 43 pkt., przed Talenem (Holandia) - 39 i Włochem Bugno 34 pkt. Bauer zajmuje 10 pozycję z 20 pkt.

KWARTET SMYCKOWY VAGHY

Polsko-Kanadyjskie Towarzystwo Muzyczne zawiadamia Polonię o koncercie Kwartetu Smyczkowego Vaghy w Toronto, 20 kwietnia 1990, o godzinie 8 wieczorem, w Church of the Redeemer na 162 Bloor St. West (róg Bloor i Avenue Rd.). Koncert w wykonaniu kwartetu Vaghy o światowej sławie jest szczytowym wydarzeniem naszego programu muzycznego na rok 89/90.

Zespół braci Vaghy został założony w roku 1965. Kwartet ten ma poza sobą liczne koncerty w Kanadzie, Stanach Zjednoczonych jak i w Europie. Gdziekolwiek występował zbierał on pochwały i aplauzy krytyków muzycznych. Świadczą o tym recenzje z New York Times, Montreal Gazette, Evening Star w Washingtonie i wiele innych. Dla przykładu cytujemy zdanie z warszawskiego Słowa Powszechnego "Muzykę Kwartetu Vaghy charakteryzuje precyzja dochodząca do granic perfekcji... oraz wielki indywidualizm i dojrzałość artystyczna".

Kwartet Vaghy otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia na międzynarodowych festiwalach muzycznych, na przykład w Aspen, Maine, Los Angeles, Stratford - Ontario, jak i w dalekim Łańcucie w Polsce. Kwartet Vaghy regularnie występuje w radio i telewizji. Otrzymał także główną nagrodę za najlepsze nagranie utworów Szostaka

kiewicz i Szymanowskiego dla Canadian Broadcasting.

Na koncercie 20 kwietnia usłyszymy w ich wykonaniu utwory Szymanowskiego, Borodina, Pucciniego i Gershwin. Repertuar ten dowodzi szerokich muzycznych zainteresowań i szerokiej skali stylów kwartetu. W zespole występują Dezso i Allana Vaghy (skrzypce), Tibor Vaghy (altówka) i Julian Tryczyński (wiolonczela). Od roku

1969 członkowie kwartetu są wykładowcami na Queen's University w Kingston, na Wydziale Muzycznym.

Polsko-Kanadyjskie Towarzystwo Muzyczne zaprasza na koncert wszystkich miłośników muzyki składając jednocześnie podziękowanie członkom Smyczkowego Kwartetu Vaghy za benefisowy koncert na rzecz Towarzystwa.

The Polish Canadian Society of Music

presents a

BENEFIT CONCERT

Performed by

Vaghy String Quartet

Dezso Vaghy violin

Tibor Vaghy viola

Alanna Vaghy violin

Julian Tryczynski cello

Music by:

Szymanowski, Puccini, Gershwin and Borodin

Friday, April 20, 1990, 8 pm

Church of the Redeemer, 162 Bloor St.W. (at Avenue Rd.)

Tickets: \$9 and \$7 for Society members.

For information call 922-9973

ECHO POLECA

• ROM (Royal Ontario Museum) otwiera serię filmów traktującą o problemach rodzących się wraz z wkraczającą cywilizacją w dzikość Ameryki Łacińskiej. Itak:

- "The Mission" (1987) w reż. Rowlanda Joffe, 12 kwietnia o godz. 19,

- "Fitzcarraldo" (1982) w reż. Wenera Herzoga w niemieckiej wersji językowej z angielskimi napisami - 19 kwietnia o godz. 19,

- "Mosquito Coast" (1986) w reż. Petera Weira, 26 kwietnia o godz. 19,

- "El Norte" (1983) w reż. Gregoria Nava, 29 kwietnia o godz. 16.

Wszystkie projekcje odbywać się będą w ROM Theatre, Royal Ontario Museum, 100 Queen's Park (586-5549).

• Wystawa fotograficzna Jeffa

Walla - jednego z najlepszych fotografów północnoamerykańskich - otwarta będzie 20 kwietnia (do 20 czerwca) w Art Gallery of Ontario, 317 Dundas St.W., tel. 977-0414.

• Coroczny festiwal na Harbourgront kończy się 21 kwietnia. Uroczyste zakończenie 21 kwietnia w Du Maurier Theatre, 235 Queen's Quay W., tel. 973-4000.

• W muzeum tkanin (Museum of Textiles, 55 Centre Ave., tel. 599-5515) czynne są dwie interesujące wystawy. "Tkaniny z Panamy, Boliwii, Guwatemali i Peru" (do 15 kwietnia) i "Tybet: dywany z Dachy Świata" do 22 kwietnia.

• Wystawa fotografii Thaddeusa Holownii. Artysta używał panoramicznego obiektywu w trakcie pokazu "Meddlighting" do fotografowania samochodów. Do 21 kwietnia w Jane

Carkin Gallery, 179 John St., tel. 9979-1980.

• Tafelmusik Baroque Orchestra wraz z oboistą Stevenem Hammerem w koncercie muzyki Albinoniego, Vivaldiego i Bacha. 20 i 21 kwietnia o godz. 20. Trinity - St. Paul's United Church, 427 Bloor St. W., tel. 964-6337.

ECHO POLECA DZIECIOM:

• "Hop into spring" to tytuł imprezy wielkanocno-wiosennej z niespodziankami (np. żywe zajaczki). 13-15 kwietnia, Harbourgront, 235 Queen's Quay W., tel. 973-3000.

• Polowanie na wielkanocne jajka i opowieści Petera Rabbita z okazji Peter Rabbit Day obchodzonego 15 kwietnia od godz. 10 w Black Creek Pioneer Village, Jane i Steeles, tel. 736-1733.

• Kiermasz zabawek - 22 kwietnia w International Centre, 6900 Airport Rd., Mississauga, tel. 832-1481.

ERDECZNE
ZYCZENIA
RADOSNYCH
ŚWIAT
WIELKANOCNYCH

Duchowieństwu
Wszystkim
Członkom
i ich Rodzinom,
całej Polonii
składa
CREDIT UNION
św. Stanisława
i św. Kazimierza

220 RONCESVALLES
AVE.
TORONTO, ONTARIO
M6R 2L7
TELEPHONE: 537-2181

12 DENISON AVENUE
TORONTO, ONTARIO
M5T 2M4
TELEPHONE: 863-0996

2987 BLOOR STREET
WEST
TORONTO, ONTARIO
M8X 1C1
TELEPHONE: 236-1225

2661 KINGSTON ROAD
SCARBOROUGH, ONT.
M1M 1M3
TELEPHONE: 266-9024

3621 DIXIE RD.
MISSISSAUGA, ONT.
L4Y 4H3
TELEPHONE: 629 0365

56 SHANLEY STREET
KITCHENER, ONTARIO
N2H 5N9
TELEPHONE: 745-6393

11 TRAYNOR AVENUE
KITCHENER, ONTARIO
N2C 1W1
TELEPHONE: 893 4471

180 WYNDHAM
STREET, NORTH
GUELPH, ONTARIO
N1H 4E8
TELEPHONE: 837-1077

411 OLIVE AVENUE
OSHAWA, ONTARIO
L1H 2P9
TELEPHONE: 432-2200

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Wesołych Świąt Wielkanocnych
składa

**MICHAŁ WOJCIECH
CZUMA**
ADWOKAT

MICHAEL CZUMA ASSOCIATES

481 University Ave., Toronto, Ont. M5G 2F9
Sulte 502

Tel. 599-5799 Fax 599-9981

*Najserdeczniejsze życzenia świąteczne
swoim Klientom oraz Polonii*
składa

**KRZYSZTOF
PREOBRAŻEŃSKI**
Adwokat

TEL. 537 - 8842

*Serdeczne życzenia z okazji
Zmartwychwstania Pańskiego*
składa

Firma Adwokacka
MALICKI and MALICKI

*Nasze biuro mieści się obecnie przy
3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6*
TEL. 279 - 6250

Serdeczne życzenia radosnych Świąt
Zmartwychwstania Pańskiego całej Polonii,
a szczególnie z okręgu High Park-Swansea
składa

David Fleet, M.P.P.

Posel do Parlamentu Ontario
z okręgu High Park-Swansea
Biuro mieści się przy 2100 Bloor St.W.
762 - 6959

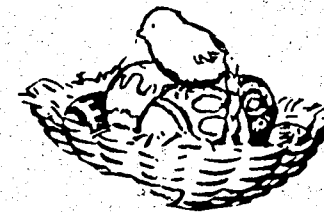
Przyjmujemy codziennie rano i po południu
po uprzednim umówieniu się

*Zdrowych i Szczęśliwych Świąt
wszystkim naszym miłym Pacjentom
oraz całej Polonii życzą*

Dr Bogusława Kuszewski (DENTIST)
Dr Ewa Bazydło (DENTIST)
Dr Matthew Kuszewski (FAMILY PHYSICIAN)
WRAZ Z PERSONELEM:
Gabriela, Ewa i Helena

22 Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2K3
Tel. 531-8887

ZDROWYCH
I POGODNYCH
ŚWIĄT WIELKANOCNYCH

życzą
wszystkim swoim pacjentom
i znajomym

**dr Jerzy
Ochociński
i dr Paweł
Ochociński**

2199 Bloor St. W.
Toronto
TEL. 762-4136

*Wesołych Świąt Wielkanocnych
życzy swoim Pacjentom i całej Polonii*

**dr
Maria D. Pietraszek**

3101 Bloor Str. W. pokój 104
ETOBICOKE, M8X 2W2

*Najserdeczniejsze życzenia
wesołych Świąt Wielkanocnych
swoim Pacjentom
i całej kanadyjskiej Polonii
przesyła*

dr B. Kujawa-Cieślińska
DENTAL SURGEON
29 Elm St., Toronto M5G 1H1
TEL. 977-0344 lub 977-7191

*Wesołych Świąt Wielkanocnych
życzy swoim Pacjentom i całej Polonii*

**dr Bogdan
Pietraszek**

FAMILY DOCTOR
przyjmuje w gabinecie
przy 190 Fern Ave., Toronto
(naprzeciwko Credit Union)
TEL. 532-4317

Najlepsze życzenia świąteczne
przesyła wszystkim Klientom
i zaprasza do korzystania ze swoich usług

SYRENA TRAVEL INC.

NOWY WŁAŚCICIEL

1684 Queen St. West,
Toronto, Ont. Canada, M6R 1B3
(416) 533-9486, 533-9487, 533-9488
ONT. REG. 2994984

**futura
graphics**
inc.

1545 The Queensway
Toronto, Ont M8Z 1T8
Tel: (416) 251-9444
Fax: (416) 252-3643

Wszystkim naszym Klientom
życzymy Zdrowych i Wesołych Świąt.
Stan Nowak

Drukujemy:
Książki, Broszury, Katalogi, Ulotki i
Afisze. Specjalizujemy się w pełnym
kolorze druków.

NAJSERDECZNIJSZE ŻYCZENIA
Wesołych Świąt Wielkanocnych
składa

**POLISH ALLIANCE (Toronto)
CREDIT UNION LIMITED**

SPÓŁDZIELNIA KREDYTOWA ZPwK

CODZIENNIE od 10:00 do 2:30 po poł. i 7:30 do 9:00 wiecz.
WTORKI tylko po południu oraz SOBOTY
od 10:00 do 12:30

2150 Bloor St. W. — Toronto, M6S 1M8
Tel. 762-9523

Najserdeczniejsze życzenia
wesołych Świąt Wielkanocnych swoim Klientom

SKŁADAJĄ

WŁAŚCICIELE CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD.

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

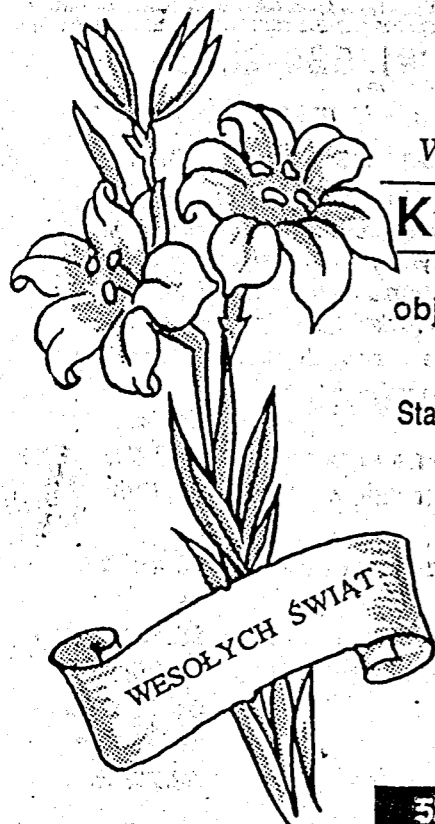
Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazyjna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpiecz Twój motor

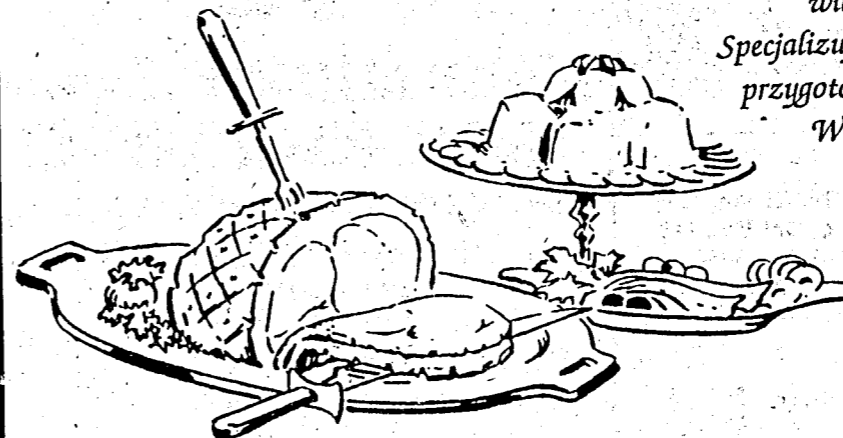
537-2529 483 DUPONT STREET (przy Bathurst) 537-5857

Najserdeczniejsze życzenia
wesołych Świąt Wielkanocnych składa
swoim Klientom i Przyjaciołom

**KARL'S BUTCHER
GROCERY**

właściciel: Karol Jarzabek
Specjalizujemy się w mięsach i wędlinach
przygotowanych na sposób europejski
Wędliny własnego wyrobu

TEL. 531 - 1622
105 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont.

Przyjemnych Świąt Wielkanocnych i Wesołego Alleluja życzy

KRAKUS SUPERSAM Meat & Delicatessen

1570 Bloor Str. West Toronto, tel. 534-2023

SKLEP JEST OTWARTY poniedziałek – środa; 8 am – 6 pm;

czwartek 8 am – 7 pm; piątek 8 am – 8 pm; sobota 8 am – 6 pm.

Nasz sklep sprzedaje produkty mięsne, świeże mięso, produkty garmazeryjne, ciasta wyłącznie własnej produkcji. Posiadamy również największy asortyment produktów z Polski, oraz z całej Europy. Produujemy około 100 różnych gatunków mięsnych, wyroby garmazeryjne, w dużym asortymencie, jak: flaczki, gotąbki, bigos, sałatki, śledzie w kilku odmianach, galaretki, pierogi; 6 gatunków oraz ciasta, jak: makowce, serniki, babki, szarlotki, pączki, chrusty i wiele innych.

Produkcja prowadzona jest pod kierunkiem właściciela o tradycjach sięgających 3-ciej generacji.

Oferujemy specjalne ceny

Szynka świąteczna	\$1.99/lb
Kiełbasa wiejska, swojska	\$3.29/lb
Szynka "Ham" mini	\$3.49/lb
Poładwica pieczona	3.69/lb
Torчки "Wedel"	2.59/szt.
Ptasie mleczko	\$2.99/opak.
Delicje	\$0.99/opak.
Cukierki czek. "Pierroty"	\$2.29/lb
Prince Polo	\$5.50/20 szt.
Miszanka czek. "Wedel"	\$2.69/lb
Krówki czek. i mleczne	\$1.69/lb
Kapusta kiszona Krakus	\$1.39/stoik
Ogórki kiszone Krakus	\$1.49/stoik
Śledzie marynowane 320 g	\$2.49/opak.

Ceny hurtowe

Krówki mleczne i czekol.	\$1.39/lb
Cukierki czekoladowe	\$2.49/lb
"Bajeczne"	
Mieszanka czekoladowa	\$2.49/lb
"Wedel"	
Śliwki w czekoladzie 1 Lb	\$5.15/opak.
Śliwki w czekoladzie 1/2 Lb	\$2.85/opak.
Delicje	\$0.75/opak.
Prince Polo	\$0.22/szt.
Cukierki Pierrot	\$2.20/lb

Minimalny zakup 2 kartony każdego produktu.
UWAGA! Od 5 kartonów wzwyż 5% zniżki

"Jeżeli Chrystus nie zmartwychwstał daremnie jest nasze nauczanie,
próżna jest także wasza wiara..."

"Tymczasem jednak Chrystus zmartwychwstał jako pierwociny spośród
tych co pomarli."

(1 Kor. 15, 14, 20)

Wielka Noc, to tryumf Chrystusa Zwycięzcy.

Wielka Noc, to święto Człowieka wywyższonego, uprzywilejowanego,
nieśmiertelnego - święto każdego z nas.

Wielka Noc, to tajemnica podkreślająca najgłębsze postawy humanizmu
chrześcijańskiego.

W nastawieniu takiego rozumienia sensu Zmartwychwstania przeżyjmy
tę największą ze wszystkich Nocy.

Polscy duszpasterze Metropolii i okolic

Prowincjał O.O. Oblatów - O. Antoni Mendrela, O.M.I.
O.O. OBLACI PRACUJĄCY W PARAFIACH:

ŚW. KAZIMIERZA w Toronto

O. Zygmunt Musielski, O.M.I.
O. Roman Majek, O.M.I.
O. Tadeusz Nowak, O.M.I.
O. Waldemar Puchala, O.M.I.
O. Leon Mokwa, O.M.I.
Siostra Ildelfonsa, C.S.S.F.

ŚW. STANISŁAWA KOSTKI w Toronto

O. Marian Suklenik, O.M.I.
O. François Dylak, O.M.I.

MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ
w Toronto

O. Edward Klimuszko, O.M.I.
O. Jan Rozmysłowski, O.M.I.

ŚW. MAKSYMILIANA KOLBE,
w Mississauga

O. Stanisław Bąk, O.M.I.
O. Teofil Szendzielarz, O.M.I.
O. Marian Gil, O.M.I.
Siostra Alicja, C.S.S.F.
Siostra Teresa, C.S.S.F.

DOM REKOLEKCYJNY w Mississauga

O. Michał Smith, O.M.I.
O. Jan Mazur, O.M.I.

DOM PROWINCJONALNY

O.O. OBLATÓW, Toronto
O. Antoni Rablega, O.M.I.
O. Stanisław Prokop, O.M.I.
O. Feliks Kwiatkowski, O.M.I.
O. Kazimierz Buchwald, O.M.I.
O. Marian Biernat, O.M.I.
O. Stanisław Kowal, O.M.I.

DOM KOPERNIKA w Toronto

O. Wincenty Ferdynus, O.M.I.
O. Edmund Ryguslak, O.M.I.

ŚW. PIOTRA I PAWŁA w Welland

O. Wojciech Wojtkowiak, O.M.I.
O. Michał Kucharski, O.M.I.
Siostra Aleksandreta, C.S.S.F.

M.B. NIEUSTAJĄCEJ POMOCY
w St. Catharines

O. Jakub Szwarz, O.M.I.
Ks. Mieczysław Śliwa

KSIEŻA CHRYSZTUSOWCY
W PARAFIACH:

ŚW. JADWIGI w Oshawa

Ks. Edward Mroczyński, S. CH.
Ks. Konrad Urbanowski, S. CH.

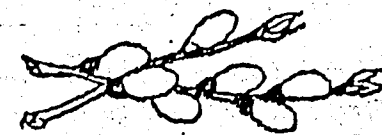
M.B. KRÓLOWEJ POLSKI
w Scarborough

Ks. Jan Rydzewicz, S. CH.
Ks. Jerzy Frydrych, S. CH.

KSIEŻA DIECEZJALNI:

ŚW. TERESY w New Toronto

Ks. Edward Ewczylski
Ks. Jan Gogolewski

PEKAO

*Wesołego Alleluja
całej Polonii w Kanadzie
życzą*

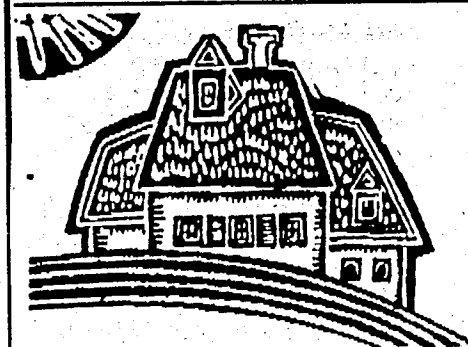
DYREKCJA I PRACOWNICY

PEKAO TRADING (416) 588-1414

PEKAO TRAVEL (416) 588-1988

1610 BLOOR ST. W.

TORONTO, ONTARIO M6P 1A7

Wawel Villa

Senior Citizens' Centre

880 Clarkson Road South
Mississauga, Ontario L5J 2V3
(416) 823-3650
Fax: 823-5462
1926 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 3K8
(416) 766-3633

WESOŁYCH ŚWIĄT WIELKANOCNYCH

życzą mieszkańcy, pracownicy, zarząd oraz dyrektorzy Wawel Villa.

Wszystkich zapraszamy do odwiedzenia naszych domów oraz zapoznania się
z wynikami naszej 25-letniej pracy charytatywnej dla Polonii

OBRAZ W OSTREJ BRAMIE

Kto był autorem obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej? Jaki jest jego artystyczny rodowód? Różne były dotąd opinie na ten temat. Wcześniej uznawano, że jest to dzieło greckiego twórcy; później że włoskiego lub polskiego malarza z XVII wieku, przedstawiające wizerunek Barbary Radziwiłłówny. Od stu lat trwają o to nieprzerwanie spory.

Obecnie - po wielu badaniach porównawczych - jesteśmy pewni odpowiedzi na pytanie o rodowód obrazu. Nazwisko jego twórcy chyba już na zawsze pozostanie tajemnicą...

W 1927 r. prof. Rutkowski przeprowadził konserwację obrazu przed jego koronacją, zaplanowaną na 2 lipca tegoż roku. Okazało się, że pod blachami pozłacanej sukienki tkwi centymetrowa warstwa kurzu i wosku ze świec stałe płonących w pobliżu. Po oczyszczeniu całej powierzchni dokonano pierwszych odkryć. Twarz Madonny przybrała jasny kolor z rumieńcami, wcześniej była bardzo ciemna. Tylko ten fragment okazał się być najbardziej zbliżony do pierwotnego, tzn. posiadał nieznaczne korekty wykonane techniką olejną na oryginalnej farbie temperowej. Reszta powierzchni była kilkakrotnie przemalowywana, niezbyt dokładnie powtarzając formę oryginału. Największe różnice zauważono w kształcie rąk.

Historycy sztuki, interesujący się tym zagadnieniem, zapewne nie poznają już nazwiska autora dzieła, ale możliwe jest wskazanie wzoru jakim się on posłużył, a przez to określenie czasu powstania.

Wszystko wskazuje na wileński rodowód obrazu, chociaż przez ponad 150 lat utrzymywała się wersja o jego prawosławnym pochodzeniu, stworzona przez Teodora Narbuta. Ostatnio przytoczono niezbite dowody na zdecydowanie zachodnioeuropejski charakter obrazu. Uznawano też dawniej, że jest on niemal identyczny z dziełem przedstawiającym Matkę Boską z kościoła Bożego Ciała w Krakowie, autorstwa miejscowego malarza Łukasza. Twierdzono, że oba dzieła zostały namalowane jego ręką. Faktycznie, kontakty kulturalne i handlowe między Wilnem a Krakowem były wtedy bardzo ożywione. Zadawano sobie jednak pytanie: Dlaczego sprowadzono ogromny obraz (2 m x 1,63 m, o wadze ponad 200 kg) do Ostrej Bramy aż z Krakowa? Łatwo wytłumaczyć tę zagadkę faktem sprowadzenia krakowskich kanoników laterańskich do Wilna w 1625 r.

Ta ostatnia wersja została podważona przez współczesnych znawców tematu np. przez historyka sztuki p. Marię Kałamajską. Wyjaśnia ona, że na pół-

nocnych terenach Rzeczypospolitej używano desek dębowych, pociągniętych grubą warstwą gruntu kredowego, zaś w Małopolsce występuje z reguły - w obrazach z tego okresu - drewno lipowe, a grunty dawano grube.

Dogłębne badania porównawcze dowiodły, że wzór zarówno obrazu krakowskiego, jak i wileńskiego, powstał w Niderlandach, a jego autorem był mieszkający w Antwerpii Martin de Vos, wykształcony we Włoszech, żyjący w latach 1532-1603. Twórca ten słynął z rysunków rozprawdzanych po terenie Europy przez rytników. Jest on m.in. autorem rysunku, jaki w formie odbitki miedziorytniczej stał się wzorem dla tych dwóch obrazów Matki Boskiej - krakowskiego i wileńskiego. Antwerpia była wówczas jednym z najstojniejszych ośrodków masowej produkcji rycin, na których wzorowało się wielu malarzy, tworząc swoje dzieła.

Obrazy Matki Boskiej z kościoła Bożego Ciała w Krakowie, jak i Matki Boskiej Ostrobramskiej powstały w latach dwudziestych XVII wieku i należą wyłącznie do sztuki zachodnioeuropejskiej. Ostatnie analizy naukowe odrzuciły wszelkie mity i nieprawdziwe teorie na ten temat.

Tekst i zdjęcia:

DANUTA HARASIMOWICZ

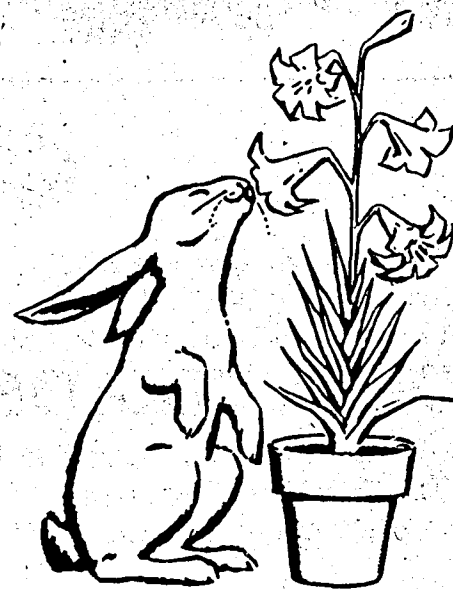

Wesołych Świąt Wielkanocnych
 życzy wszystkim naszym Klientom oraz całej Polsce

BEVEL STAMPING LTD.

Mr. R. Piątkowski
 PRESIDENT
 111 Oakdale Road
 Downsview, Ontario
 M3N 1W2
 TEL. 742-9485

Wesołych Świąt Wielkanocnych
 życzy swoim Klientom i całej Polsce

JERZY MAJEWSKI M.Sc. Mutual of Omaha

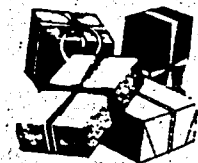
INSURANCE COMPANY

- \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- plany finansowe zabezpieczające dzieci
- plany emerytalne RRSP
- ubezpieczenia na życie

TEL. bus. 631-6523; home: 792-0866

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE
 OD SŁYNNYCH NA CAŁYM
 AMERYKAŃSKIM KONTYNENCIE FIRMY

SAVE-O-WAY
 PARCEL SERVICE

Pekao
 AUTHORIZED
 DEALER

TORONTO
 TEL.: 532-3794
 331 Roncesvalles Ave.

MISSISSAUGA
 TEL.: 896-2832
 720 Burnhampton Rd. West

Godziny otwarcia: PON. - PIĄTEK: 11 - 19; SOBOTA: 10-16

WESOŁYCH ŚWIĄT WIELKANOCNYCH
 życzy

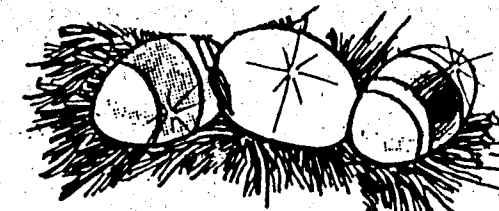
L.C. BACHORZ ASSOCIATES LTD.

Urbaniści, architekci, budowniczcy
 (od 1956 roku)

576 Bloor Str.
 Toronto M4W 1J1
 Tel.. (416) 922-2755
 Fax (416) 924-4344

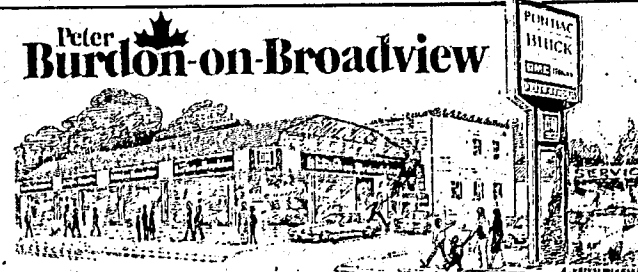
Warszawa
 Ul. Śliska 3/4
 Tel.. (48-22) 20-87-06

Dziękujemy Ołowi Pruszyńskiemu,
 konkurentowi, za prawdziwie koleżeńską
 pomoc wobec awarii naszego komputera,
 co umożliwiło nam wydanie
 świątecznego numeru
 OLU, WESOŁEGO JAJKA!

ZDROWYCH I WESOŁYCH ŚWIĄT
 życzą

NITA I PETER BURDON
 oraz EWA I ROBERT MUCHA

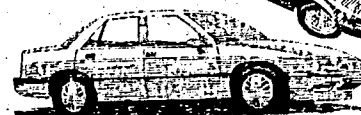
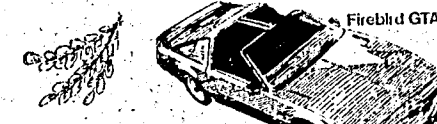
Pontiac Grand Prix

Buick Le Sabre

Firebird GTA

Pontiac Tempest

GMC Safari

Peter
 Burdon
 ON BROADVIEW

PONTIAC • BUICK • GMC • FIREBIRD
 1088 BURNHAMPTON AVENUE TORONTO
 ONTARIO M9W 6P4

Tel. 422-3322

Robert M. Matusik

Najserdeczniejsze życzenia
 z okazji Świąt Wielkanocnych
 składam swoim Klientom i całej Polsce

COPYA - TRADE

291 Lois Crescent, Timmins, Ont. P4P 1G6
 TEL. 705-268-6875 do 6 pm.
 416-252-1807 po 6 pm

A & A MOTORS

naprawa i sprzedaż samochodów
 1541 The Queensway Tel: 252-0226

Andrzej Bogucki

Andrzej Koziarski

Wszystkim Naszym
 Klientom życzymy
 radości w sercu pokoju
 ducha i ... mokrego
 "lanego poniedziałku"

Miłym Pacjentom
składam najserdeczniejsze życzenia
Wielkanocne i zapraszam
nowo przybyłych na badania kontrolne
Dr MARIA KALISIAK
2299 Dundas Str. W. Suite 406
TEL: 534-4230
Gabinet otwarty wieczorem

Najserdeczniejsze życzenia
wesołych Świąt Wielkanocnych
Pacjentom, Przyjaciółom, Znajomym
oraz całej Polonii przesyła
dr. S.M. Kłodas
LEKARZ RODZINNY
2333 Dundas St. W. pok. 302, 3 piętro
Toronto, Ont. M6R 1X6
TEL. 535-6009

POLISH CANADIAN
COMMUNITY SERVICES

Najserdeczniejsze
życzenia
z okazji Świąt Wielkanocnych
składają

Dyrektor **ELŻBIETA WOLSKA**
i PRACOWNICY

2333 Dundas St. W. Suite 408
Toronto, Ont. M6R 3A6
TEL. (417) 533-9471

Najserdeczniejsze życzenia
wesołych Świąt Wielkanocnych
wszystkim swoim Klientom
składa

LECH W. PRUSIŃSKI
ALEKSANDER PIECYK

Konsultanci emigracyjni
z wieloletnią praktyką kanadyjską

192 Garden Avenue, Toronto
TEL. (416) 588 - 1659

Wielebnemu Duchowieństwu,
Siostram Zakonnym, Kongresowi Polonii
Kanadyjskiej, Organizacjom Polonijnym,
Polskiej Prasie, Drogim Sponsorom
i Wiernym Stuchaczom
POLSKIEGO PROGRAMU RADIOWEGO
"PANI JADWIGA"
serdeczne życzenia zdrowych i radosnych
Świąt Zmartwychwstania Pańskiego
składa

TERESA JADWIGA GIEROWA
81 Kildonon Dr. Scarborough, Ont. M1N 3B9
TEL. 691-8789

MAŁGORZATA I PAWEŁ
JEDLEWSCY
życząc całej Polonii Wesołego Alleluja
zapraszają na świąteczny program
RADIA KALEJDOSKOP

w niedzielę 15 kwietnia
w godz. 9:00 - 10:30 wiecz.

AM 790

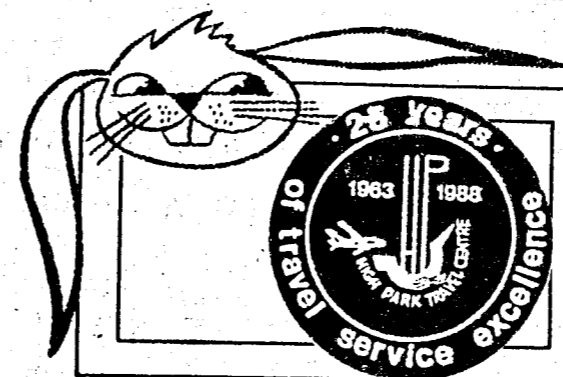
TEL. 249-1887

Najserdeczniejsze życzenia
wesołych Świąt Wielkanocnych
składa

JERZY
SZEMPLIŃSKI
Manufactures ManuVie

TEL. biuro: 222-1977;
dom: 848-1250

W 26 roku działalności
naszego Biura składamy
wiele Serdecznych
Życzeń Świątecznych -
Wielebnemu Duchowieństwu, Polo-
nijnym Organizacjom Społecznym,
Przyjaciółom i tym wszystkim naszym
Szanownym Klientom, którzy na
przestrzeni ćwierćwiecza korzystali z
naszych usług i w ten sposób owocnie
przyczynili się do naszego sukcesu.
Bóg zapłać!

JERZY LUCKI KIEROWNICTWO
GEORGE MORGAN
ZESPÓŁ PRACOWNIKÓW
ANNA, BARBARA, MARIA, MARTA,
WANDA

HIGH PARK TRAVEL CENTRE Ltd.
1592 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7
Tel. 533-9496-7 - 533-8417 - 533-8235

Wesołych Świąt Wielkanocnych
całej Polonii życzy

WOJTEK ANTCZAK
AUTO DRIVING
SCHOOL

The Helpful Professionals
Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz
przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")
res. 270-8145 bus. 536-5454
900 Dufferin St. ste 215, Toronto

Serdeczne życzenia wesołych
Świąt Wielkanocnych
składa

PARAFIA KATEDRALNA
pod wez. św. JANA CHRZCIECLA
Polskiego Narodowego Katolickiego Kościoła
Tel. (416) 532-8249 lub 532-9576

Ks. biskup dr **JÓZEF NIEMIŃSKI**, proboszcz
Ks. Ian **SCOTT-BUCCLEUCH** Ks. Antoni **BUDZIK**

KOMITET PARAFIALNY: Richard Bratkowski, przew., Henryk
Cybruch, wice-przew., Katarzyna Kostocka, sekr. prot., Jadwiga
Wysoczańska, sekr. finan., Aleksander Wysoczański, skarbnik,
Edward Przybek, wice-skarbnik, Wanda Paprocka, sekr. kopert.
KONTROLERZY: Jacob Psutka, Chester Dec
RADA GOSPODARCZA: Stan Panrocki
Aleksandr Bajczyk, Wanda Touias, sekr. prot.
RADCA PRAWNY: Diana C. Dźwiękowska, LL.B.
KSIĘGOWY: Stewart Hardacre

Wesołych Świąt Wielkanocnych
ŻYCZY
ZBOROWNIKOM i CAŁEJ POLONII

Pierwszy Polski
Kościół Baptystów

2611 Dundas St. W., Toronto M6P 1X8
Tel. 239-3305

Pismo Święte Nowego Testamentu w nowym przekładzie
wysyłamy w okresie świątecznym wszystkim na życzenie bez
opłaty. Pisać na adres kościoła.

NABOŻENSTWA:

W niedzielę: o godz. 11 rano
w środę o godz. 7 wieczorem

Serdeczne życzenia
Wesołych Świąt

składa

Prof. JÓZEF LITYŃSKI

Delegat Rządu Rzeczypospolitej Polskiej
na Kanadę

Wszystkim Rodakom
Zacnemu Duchowieństwu
Drogim Siostronom
Polonijny m organizacjom
Harcerstwu
i Drogim Członkiniom
Najserdeczniejsze życzenia

składa

Federacja Polek w Kanadzie

Z okazji nadchodzących

Świąt Wielkanocnych
najserdeczniejsze życzenia
wielebnemu Duchowieństwu,
organizacjom członkowskim KPK
oraz całej Polonii
składa

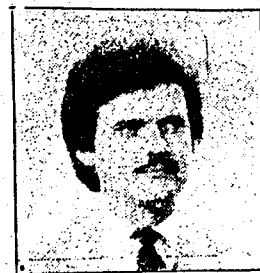
**KONGRES
POLONII
KANADYJSKIEJ**

OKRĘG TORONTO

ŚWIĄT, KTÓRE ZBLIŻĄ NAS
KU WOLNOŚCI

życzy

**POLISH CANADIAN
ACTION GROUP**

WESOŁYCH
ŚWIĄT
całej Polonii
a specjalnie
w Okręgu 2
życzu

Wasz Alderman, Ward 2

Chris

Korwin-Kuczyński

dziękując za poparcie w ostatnich
wyborach w okręgu 2-Prakdyne

**FEDERACJA POLEK
Ogniwo 11 w Toronto**

składa całej Polonii
najserdeczniejsze życzenia
Wesołego Alleluja, radosnych
i zdrowych Świąt Wielkanocnych

Wesołego ALLELUJA
w Dzień Zmartwychwstania Pańskiego
zasyła Polakom, Polonii i Przyjaciołom
**KINGSWAY MEAT
PRODUCTS
& DELICATESSEN**

Właściciele: Hubert Węsierski, Ivan Gaglić
Najwyższej jakości produkcja wędlin oraz mięsą
wykrojonego na życzenie Klienta. Posiadamy wysokiej
jakości wyroby garnażeryjne oraz delikatesy.

Ceny konkurencyjne
2342 Bloor St.W., Toronto
TEL. 762-5365

Najserdeczniejsze życzenia
z okazji Świąt Wielkanocnych
Członek Kanadyjskiej Federacji
Konsultantów Podatkowych
CZESŁAW KĘPA

Income Tax Consultant
TEL. 238-0447

Ania i Wojtek Budziak
właściciele nowo otwartego sklepu
z upominkami w Mississaugu
MODERN GIFT SHOP
składają . całej Polonii
najserdeczniejsze życzenia
z okazji Świąt Wielkanocnych
Nasz adres: King Sheppard Plaza
2560 Sheppard Ave., Tel. 949-1106

Z OKAZJI ŚWIĄT WIELKANOCNYCH
wszystkim Czytelnikom mojej rubryki
w Echu oraz całej Polonii
składam serdeczne życzenia
HALINA BARANOWSKA
The Prudential Assurance Co. Ltd.
TEL. 622-1115

Zdrowych i wesołych Świąt
życzy

DANUTA MAJEWSKA
Sales Representative
Royal LePage w Brampton
Udzielam bezpłatnych porad i wyceny domów
TEL. 457-5800

Najserdeczniejsze życzenia
z okazji Świąt Wielkanocnych
składa
KAMIL KOWALCZYK
Tower Real Ltd.
Udzielam solidnej i fachowej pomocy
w załatwianiu formalności prawnych
i finansowych związanych ze sprzedażą, kupnem,
wynajmem domów, interesów i apartamentów
TEL. 536-5000, dom: 247-2658

A C U R A T E

AUTOMOTIVE MACHINE

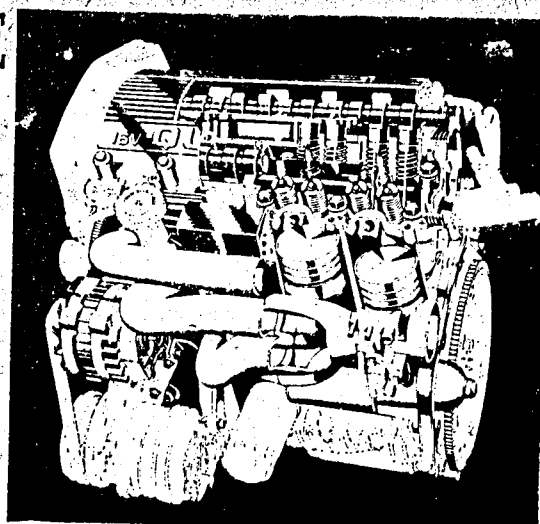
SHOP COMPANY LTD.
QUALITY ENGINE REBUILDING
763-4106

3581 DUNDAS ST. WEST
TORONTO

Marek Sitarz

SKŁADA SERDECZNE ŻYCZENIA Z OKAZJI ŚWIĄT WIELKANOCNYCH

- ✓ kapitalne remonty silników wszystkich typów (import oraz krajowe)
- ✓ podwyższanie mocy silnika
- ✓ rozwiercanie bloków
- ✓ kompletna naprawa głowic
- ✓ szlifowanie kół zamachowych, głowic i wałów
- ✓ sprzedaż części zamiennych

NAJSERDECZNIESZE ŻYCZENIA
Wesołych Świąt Wielkanocnych

*składa
swoim Klientom
oraz całej Polonii*

ARNOLD PENK

Przedstawiciel
firmy samochodowej
General Motors

832 Bay St., Toronto, Ont.
TEL. 964 - 3241

WEŹ SIĘ W GARŚĆ

KOPMAYER - REWELACJE STARE JAK ŚWIAT

Poprzednie teściki wykazały stopień elastyczności i potrzebę zmiany osobowości. Można zapytać, czy trzeba i w jakim kierunku się zmieniać. Teoretyk sukcesu niemiecki popularyzator teorii organizacji M.R. Kopmayer wydał czterotomową pracę nazwaną Biblioteka Sukcesu. Jej tłumaczenie miało się ukazać w Polsce. Trzeba się zacząć, bo Kopmayer nie był, o ile nam wiadomo, tłumaczony na angielski, a na francuski, hiszpański i szwedzki. Jest to więc typowy produkt europejskiej filozofii i koncepcji sukcesu. Pracą interesują się Chińczycy, Japończycy i wydawcy z Tajlandii.

Kopmayer zdaje się gromadzić obiegowe odwieczne mądrości i doświadczenia. Zaletą książki jest prostota rad.

Oto pierwszy przykład przeprogramowania na modłę niemieckiego myśliciela, który był wielokrotnym prezesem korporacji i zasiadał w zarządach ponad 100 towarzystw. W wieku 50 lat przestał się zajmować biznesem i zaczął pisać swoją Bibliotekę.

LULI, LULI!

Jedną z typowych sytuacji świadczących o narastającym nierozwiązanym stresie są trudności z zasypianiem. Powodują one, że coraz trudniej nam funkcjonować w codziennym życiu i mimo że nasze zmęczenie narasta, jesteśmy niezdolni do wypoczynku. Tymczasem odpowiedni trening może nauczyć nas szybkiego snu bez tabletek nasennych i środków uspokajających. Oto rada Kopmayera - możesz zasnąć w 11 sekund. A my dodajemy. Będziemy szczęśliwi, gdy zaśniemy po 5 minutach.

- Rozluźnij ciało. Ułóż się wygodnie w swej ulubionej pozycji w przewietrzonym, nie za gorącym i nie za zimnym pomieszczeniu. Staraj się rozluźnić każdy z mięśni. Wyobraź sobie swobodnie zwisającą rękę, głowę, itd.

Teraz skup się na twarzy. Zamknij oczy. Rozluźnij mięśnie czoła. Wyobraź sobie, iż gałki oczu uciekają w obie strony. Rozluźnij mięśnie szczęki tak, żeby opadła.

- Likwiduj myśli i obrazy. Polega to na zastępowaniu ich wyobrażeniem jednolitego koloru. Najlepiej aksamitnej czerni. Ale jeśli masz inny ulubiony kolor nieagresywny, uspokajający jak granat, ciemny fiolet wyobraź go sobie. Kolor wypełnia twój umysł coraz przyjemniej. Cokolwiek mignie przez umysł niech znów się w czerni zanurza. jedyne o czym możesz myśleć, to to, że jesteś bardzo śpiący. Chcesz spać. Powinieneś zasnąć. Jeśli mimo wszystko to się nie uda, doznasz głębokiego relaksu.

Przy Wielkanocy warto zwrócić uwagę, że Kopmayer nawiązuje do szeregu zasad zmiany życia poprzez praktykowanie wartości dobra, przebaczenia, łagodności, obecnych także w myśli chrześcijańskiej. Życząc Państwu pogodnych, szczęśliwych Świąt zapraszam za 2 tygodnie do lektury wypisków z Kopmayera.

PEDANCIK

SPOD PARAGRAFU

Pracodawca wypłacił mi firmowym czekiem pensję jak zwykle. W moim banku wypłacono mi gotówkę. Ku mojemu zdziwieniu okazało się, że czek nie ma pokrycia (NSF) i ściągnięto z mojego konta sumę, na którą opiewał plus karę. W rezultacie sama wypłaciłam czek bez pokrycia. Pracodawca się natychmiast zmitygował i wypłacił mi gotówkę. Jak się ustrzec w przyszłości podobnych problemów?

Jeśli pracodawca bywa w kłopotach i obawiamy się, że nasze pobory znajdą się znów w niebezpieczeństwie proponuję następującą drogę:

- Zrealizować czek w banku pracodawcy natychmiast w dniu ważności.

- Jeśli okaże się, że czek nie ma pokrycia zdeponować go w tym banku by czekał na pojawienie się na koncie pracodawcy właściwej sumy. Czek ów ma pierwszeństwo przed innymi, nawet najpilniejszymi wypłatami.

- Podobną funkcję pełni operacja certyfikacji czeku, o ile jest na niego pokrycie.

- Dla ułatwienia przyszłych transakcji otworzyć konto w banku pracodawcy.

Żyrowałem pożyczkę w Credit Union osobie, która przestała ją spłacać. Teraz, jako żyrant zmuszony jestem spłacać spory dług. Okazuje się, że owa dama żyje obecnie z zasiłku family benefits, sam mam rodzinę i ta pożyczka mnie wykańcza finansowo.

Znamy ten ból, po Toronto grasuje inna dama imienniczka Naczelnej, która pobiera prywatne oraz spółdzielcze pożyczki, których najwyraźniej nie zamierza spłacać. Niedługo pracowała dorywczo, a obecnie utrzymuje się z zasiłku rodzinnego. Prawo niestety orzeka, że nie można ściągnąć długów z następujących dochodów - zasiłek na dzieci (family allowance), zasiłek weterański (veterans allowance), emerytura (old age pension cheques), a także welfare, family benefits, unemployment insurance, workers compensation.

W kolejnym numerze: Na czym polegają trudności finansowe.

TEMIDA

CO Z TEGO ZOSTAŁO?

Zanikają już obyczaje ludowe związane ze Świętem Zmartwychwstania. W Polsce od wieków nakładaly się na nie przedchrześcijańskie święta wiosenne. Z tej mieszaniny tradycji powstały bogate regionalne obchody, które w XX wieku zaczęły bezpowrotnie zanikać. Wielu z nich nie znamy, nie rozumiemy. Chyba warto przypomnieć.

NIEDZIELA PALMOWA

Gałązki palmy, jakimi lud Jerolimowy pozdrawiał Chrystusa, są tu w

Kanadzie osiągalne w angielskich kościołach. Są to długie, suche, żółto-zielone pasma niczym nie przypominające naszej palemki, choć tak bliskie autentycznej tradycji. Gałązki palmy były w Polsce nieosiągalne. Zastąpiono je własnymi odpowiednikami. Witkami wierzbowymi z "kotkami". Palmami wileńskimi z misternie utykanymi na patyku leśnymi ziołami, zielem jałowca, borówki, mchem, suszonymi i sztucznymi kwiatkami. Palmami sądeckimi - bukietami z woskowanych bibulek zamontowanych na drągach. I wreszcie okazały, czterometrowymi palmami kurpiowskimi, wyplatany z wierzby, oleandra, wrzosu i sztucznych kwiatów.

Wszędzie nieomal panowało prze-

konanie, że poświęconą palemkę trzeba przechowywać do przyszłej Wielkanocy, jako że przypisywano jej moc zapobiegania chorobom i nieszczęściom.

Palma miała wywierać wpływ na płodność i obfite plony. Połknięty w całości poświęcony "kotek" wierzbowy miał chronić dzieci przed chorobami gardła, a okładanie palmą w niedzielę palmową z wypowiedzianym zaklęciem "NIE JA BIJE - PALMA BIJE" dziecięcą grzeczność na rok cały. Uderzano nią trzykrotnie bydło, gdy po raz pierwszy wychodziło na pastwisko. Wkładano też palemki w pierwsze skiby ziemi przy wiosennej orce i rzucano na pastwiska.

...

Palmowa Niedziela w Tokarni w Beskidach. Procesja: ministranci wyprowadzają z kościoła figurę Chrystusa na osiołku, umieszczoną na platformie. Figura - wyrzeźbiona przez góralskiego artystę, Józefa Wrone - okrąża świątynię. Wokół szeleszczą i powiewają wstążkami kolorowe kilkumetrowe palmy. Fot. Grzegorz Micuła. Copyright by Polonia Press Service, 1990 Ottawa.

WIELKI TYDZIEŃ

Podczas Wielkiego Tygodnia porbrzmiewały po wsiach i miastach drewniane kołatki i inne instrumenty. W górach koło wiejskich kościołków słycać było rogi pasterskie, fujarki i trombity. W nocy z czwartku na piątek odjeżdżano za ich pomocą złe duchy.

W Wielki Piątek, jak pisał o tym w ubiegłym roku na naszych łamach Stanisław Stolarczyk, w Pruchniku w woj. przemyskim wywieszano na rynku kukłę Judasza. Nad kukłą odbywał się sąd, po czym cała wieś bierze udział w jej lżeniu i paleniu. Takie obchody z Judaszem odbywały się, jak twierdził Zygmunt Gloger, w niewielu polskich miejscowościach. Obok odwiedzin Grobu Pańskiego w kościołach zaciemnionych fioletem było to jedno z najbardziej znanych wielkopiątkowych wydarzeń.

W Wielkim Tygodniu kończono ostatnie przygotowania świąteczne. Bielono izby i domostwa, czyszczono wszystkie sprzęty, gromadzono zapasy, robiono zakupy. W mieście przyjął się np. zwyczaj kupowania dzieciom raz do roku nowych butów i strojów, bowiem wypadało udać się na święcone w czymś naprawdę nowym. Wielki Piątek był dniem prawdziwej powagi. Zastłano święte obrazy, a w domach mieszczkańskich lustra, zaciemniano okna. Zapadała pełna cierpienia żałoba. Obowiązywał surowy post.

A'oto inny zwyczaj Wielkiego Tygodnia. W Wielki Czwartek: unywanie nóg dwunastu starcom, a potem wierzanie z nimi. Przestrzegali tego królowie, biskupi, magnaci, wybierając sobie jakichś nędzarzy, których przy okazji suto obdarowywali. Zanotowano, że raz przed Stanisławem Augustem stanęło w Wielki Czwartek dwunastu takich wybrańców, liczących razem 1300 lat: wszyscy mieli po z górą 100 lat, a jeden matuzalem nawet - 125. Poniatowski nie dokonywał osobiście ablucji. Spełniał to z urzędu ks. Naruszewicz. Jan Paweł drugi, tradycją papieską dokonuje publicznej ablucji i ubogich i spożywa z nimi posiłek.

JAJKO WIELKANOCNE

W Wielką Sobotę pieczono ciasta i malowano jaja na święcone. W różnych regionach panowały inne techniki zdobienia jaj. Na Śląsku barwiono i wydrapywano ostrą brzytwą lub kozikiem. Na lubelszczyźnie stalową igłą, w innych regionach malowano wzory woskiem czy kredką. Były więc pisanki, kraszanki, malowanki, rysowanki. Oplatano jajko sitowiem, włóknami roślinnymi, filcem, materiałem, kolorowym papierem. W miastach pojawiły się jaja z papiermache, pełne siódyczy. Jaja z cukru i czekolady. Na dworach obdarowywano się jajkami ze szkła, porcelany, inkrustowanymi złotem i srebrem, albo ręcznie malowanymi, tworzącymi arcydzieła miniatury

Dawniej mniemano, że wielkanocne jajko chroni domostwa od niebezpieczeństw i zła. Dawano skorupki pisanek kurom. Ubijano je w drobne kawałeczki i podawano do wielkanocnego posiłku. Pisankami pocierano grzbiety zwierząt, aby się dobrze chowały.

Dar pisanki był formą przyjęcia żaręczyn. Sposobem wykupienia dziewczyny od kąpieli w studni w lany poniedziałek. Stosownym podarunkiem sąsiedzkiemu na święta.

DEKORACJE

W Wielką Sobotę zdobiono domy. U powały, podobnie jak na Boże Narodzenie wieszano tzw. pajaki o różnych kształtach - w formie kuli, gdzie w kulistą formę wtykano słomki z kolorowymi kwiatami z bibuły. Bywało, że papierowe wstęgi i kwiaty pokrywały całe sufity. Do kilimów przyczepiano papierowe wycinanki, kwiatki, obrazki. Okna zdobiono misternie wycinanymi koronkami z białych bibulek. W niektórych regionach Polski np. w Zalipiu malowano całe ściany, piece i sprzęt w kolorowe, roślinne ornamenty.

ŚWIĘCONE

Biedniejsi nosili "święconkę" do kościoła. W zamożniejszych domach obficie zastawiano stoły i tam ksiądz przybywał z kropidłem. Święcona woda spadała na jadło, wszystkie kąty pokoju i domowników.

AGNUSEK

Wielkanocny baranek zwany od Agnus Dei "agnuskiem", symbol Chrystusa Zmartwychwstałego trafił pod strzechy dopiero w XIX wieku. Przedtem zdołał pańskie stoły wielkanocne.

Robiono go z masła, twarogu, piernika, cukru, czekolady. Ale także z wosku, gliny, drewna, słomy, wełny i gipsu. Był dużo większy niż obecne, ostatecznie cukrowe baranki, wykonane z gotowych form lub własnym przemysłem.

WIELKANOC

Po wielkim poście Wielkanoc, największe chrześcijańskie święto stawało się zarazem okazją do popisów kulinarnych. Na wsiach w wielkim poście jadano żur, kaszę, kapustę, ziemniaki, kraszzone olejem i śledzie. Nie jadano nawet masła, czy mleka. Natomiast alkohol z postem nie kolidował, czemu dziś surowo przeciwstawiają się kościelne władze. W Wielki Piątek urządzano w miastach i na dworach "pogrzeb śledzia i żuru". Tłuczono sagan z żurem, a śledzia wieszano na gałęzi za panowanie nad mięsem i morzenie żołądków.

Nic dziwnego, że święcone przyjmowano z prawdziwą radością. Składały się na nie kielbasy, salcesony, ryby, pieczone w całości prosię oraz ciasta wielkanocne baby, mazurki, torty, a do tego wódki, miody pitne, piwa i wina.

Niedawno polski stół wielkanocny można było oglądać, obok stołów innych narodowości, w miejskim ratuszu w Toronto. Wystawa odbywa się co roku przed Palmową Niedzielą i ściągają tysiące zainteresowanych narodowymi tradycjami mieszkańców Kanady. O polskim stole wielkanocnym może

najwięcej powiedzieć jego coroczna wykonawczyni pani Jadwiga Gierowa. Jesteśmy Jej zawsze wdzięczni za utrzymywanie i propagowanie polskich tradycji.

Najskromniejszą nawet ucztę wielkanocną rozpoczynało dzielenie się poświęconym jajem, ugotowanym na twardo i złożeniem życzeń. I to zachowało się do dziś. Niezmiennie w polskich rodzinach.

PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY ŚMIGUS-DYNGUS

Tak o nim pisze Józef Szczypka w Polskim Kalendarzu:

„Nie rozróżniamy obecnie śmigusa od dyngusa, tej "pary bliźniaczej obyczajów wielkanocnych" - jak to określił

Święcone na polskiej wsi. Copyright by Polonia Press Services, 1990 Ottawa.

Bruckner - lecz niegdyś były to bodaj dwie odmienne kategorie. I tak, śmigus polegał na oblewaniu wodą oraz uderzaniu dziewcząt po nogach różgą z palmy, dyngus zaś to raczej wręczanie datków stanowiących wielkanocny okup. Od dawien dawna wprawdzie mieszano jedno z drugim - na przykład w czasach Sobieskiego śmigusem nazywano kołędę dawaną na Wielkanoc - ale w niektórych okolicach jeszcze w ubiegłym stuleciu wiadano dokładnie, co jest co. Jakkolwiek jednak było, "lany poniedziałek" zawsze ociekał wodą.

Wśród chłopskich opłotków, a wreszcie w chałupach, stodołach i oborach sytuacja wyglądała dramatycznie. Rozgrywały się istne bitwy, wodę czasem wspierała gnojówka. Wzbijały się fontanny nad stawami, do których wrzucano czasem jeszcze sennie dziewoje. Kolebały się niestrudzenie żurawie studienne, chlupało w korytach, ożywiały się rzeki, nawet jeśli na ich obrzeżach pochrupywało kąśliwym,

wiosennym lodkiem. Chłopcy z Kujaw najpierw zresztą publicznie powiadali, co zamierzają wyczyniać. Któryś wyłaził na dach karczmy i walił w przyniesioną miednicę jak w bęben. Któryś znów z dołu ogłaszał, jakie to panny będą polewane i ile dla każdej potrzeba będzie wody, piasku, wiechci i mydła czy grac, ażeby biedaczkę wyszorować. Nie były to komunikaty zbyt delikatnie redagowane, choć układano je zwykle w mowie wiązanej. Informowały o stopniu higieny każdej panny z osobna i od tego stopnia zależało, czy na szorowanie potrzeba będzie "cztery fury piasku", czy też tylko parę kubelków wody. Panny więc niejednokrotnie starały się nie dopuścić do przewidywanych orzeczeń i łagodziły sprawę okupem w postaci gorzałki, choć z drugiej strony poczytywały sobie za ujmę, jeśli o którejś w ogóle zapomniano. Wszędzie Poniedziałek Wielkanocny był dniem, kiedy polewano przede wszystkim dziewczęta i mężatki. Mężczyźni mu-

Ciąg dalszy na str. 47

Z D R O W I E

SŁODZIĆ CZY NIE SŁODZIĆ, CZYLI O CUKRZE

Jedzenie jest dla wielu z nas główną celebracją świąteczną, atrakcją, a także usprawiedliwionym odejściem od ograniczeń, które nieraz sobie narzucamy. Do takich rzeczy, które trudno jest nam ograniczyć należą słodczyce i siedzenie. Cukier jest przedmiotem wielu kontrowersyjnych dyskusji w ostatnich latach. Dużo słyzy się nawoływać do ograniczenia spożycia cukru, mówi się o jego nadużywaniu i podkreśla się jego zły wpływ na organizm ludzki. Przy okazji świątecznych przyjemności warto wspomnieć, że cukier nie jest jednak zupełnie pozbawiony dobrych, istotnych własności.

Jedną z pozytywnych właściwości cukrów może być ich działanie jako środka zmniejszającego uczucie niepokoju, przyczyniającego się do relaksacji i snu. Cukier używany zewnętrznie przyspiesza gojenie się ran.

Negatywną stroną jest na pewno nadużywanie cukru, lub też stosowanie niewłaściwego rodzaju cukru. Jest to związane z pozbawieniem niezbędnych dla organizmu witamin, minerałów, co często prowadzi do zaburzeń metabolicznych, a objawiać się może nadwagą, cukrzycą, artretyzmem, astmą, nerwicą, chorobami dziąseł lub próchnicą zębów.

Istnieje około 100 substancji, które mogą należeć do grupy cukrów. Różnice między nimi są bardzo znaczne, szczególnie gdy ich wartości odżywcze są brane pod uwagę. Wydzielić można 3 grupy cukrów.

Do tej pierwszej zaliczymy: cukier biały i syrop kukurydziany. Cukry tej grupy nie są wskazane do spożywania. Cukier biały jest otrzymywany poprzez wydzielenie soku z trzciny cukrowej lub buraków cukrowych. W procesie zateżania i krystalizacji cukier jest oddzielony od pozostałych składników. Pozostałością w procesie otrzymywania cukru jest ciemna, gorzkawa masa nadal-

zawierająca bardzo dużo cukru. Nazywa się ją melasą. W melasie pozostaje wiele bardzo istotnych składników, których cukier jest całkowicie pozbawiony. Syrop kukurydziany jest cukrem prostym wydzielanym z mąki kukurydzianej i oczyszczany przy pomocy dwutlenku siarki. Właściwości odżywcze tego syropu są równie ubogie jak i cukru białego.

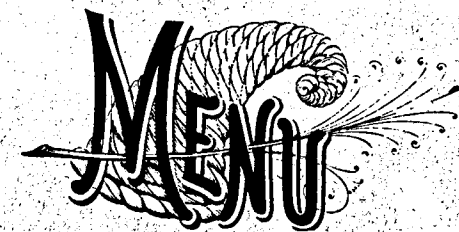
Grupą drugą, nieco lepszą pod względem wartości dla zdrowia stanowią następujące cukry: cukier ciemny (brown sugar), cukier surowy (raw sugar), miód pasteryzowany, syrop klonowy i oczyszczana melasa. Cukier ciemny jest to w rzeczywistości cukier biały z dodatkiem małej ilości syropu melasy. Melasa wzbogaca go o niewielką ilość żelaza i minerałów, ale nie wystarczająco do podwyższenia wartości odżywczej tego cukru. Miód pasteryzowany i oczyszczona melasa są produktami, w których zostały zniszczone pod wpływem wysokiej temperatury wszelkie enzymy potrzebne do trawienia i przyswajania pożywienia. Natomiast oczyszczanie zubożyło je w minerały i witaminy.

Grupę trzecią, "dobrych" cukrów stanowią sok trzciny cukrowej (sucanat), granulowany cukier klonowy, cukier z daktyli, miód niepasteryzowany i czarna melasa (blackstrap molasses).

Cukier daktylowy: suche daktyle zawierają aż 78% cukru. Daktyle są również bogate w mineralne elementy i białko. Miód niepasteryzowany, jest łatwo przyswajalnym węglowodanem dwukrotnie słodszy od cukru białego. Dużą zaletą miodu niepasteryzowanego jest to, że zawiera wiele odżywczych i wzmacniających składników pochodzących z kwiatów, z których ten miód został zebrany przez pszczoły. Czarna melasa jest pozostałością z wyciągów z trzciny cukrowej lub buraków. Jest to najbogatszy w składniki odżywcze rodzaj cukru. Zawiera on więcej wapnia niż mleko, więcej żelaza niż jajka, zawiera potas jak również wiele innych minerałów i witamin. 1 duża łyżka melasy ma 3 mg żelaza i ponad 100 mg wapnia. Taka ilość rozpuszczona w wodzie może być pomocna w leczeniu żylaków, artretyzmu, zapaleń skóry, egzemy, łuszczycy, zaparc i anemii.

Kiedy więc po świątecznych przyjemnościach powrócimy do codziennego odżywiania postarajmy się mniej słodzić używając głównie cukrów bogatych w składniki odżywcze. Kończąc ten słodki temat życzę Państwu przyjemnych i zdrowych Świąt Wielkanocnych.

**Dr. LIDIA DOBOSZ
M.D., N.D.**

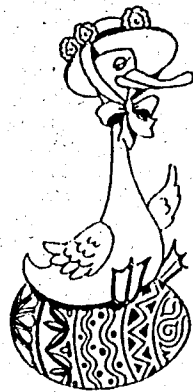

POZIOMO:

- 3 Banalne chwytty artystyczne, szablon, maniera
- 10 Większe niż jezioro, mniejsze niż ocean
- 11 Zakole rzeczne
- 12 Plama z atramentu
- 13 Najwyższa liczba czegoś
- 14 Podkład do wyszywania włóczką
- 15 Zawiadomienie o wystaniu przesyłki
- 16 Duży garnek kuchenny
- 19 Oznaczony na zegarku
- 22 Przedmiot przynoszący szczęście
- 25 Informator o imprezie
- 28 Klatka taśmy filmowej
- 29 Oprawa obrazu
- 30 Okulary bez uchwytów na uszy
- 33 Żołnierz zwycięskiego pułku walczącego w Powstaniu Listopadowym pod Grochowem
- 37 Skorupiak morski
- 40 Pierwiastek chemiczny o liczbie atomowej 23, składnik stopowy stali
- 41 Moralność
- 43 Produkt
- 44 Ochotniczy oddział wojska
- 45 Dowód obrony podejrzanego o znalezieniu się w miejscu przestępstwa
- 46 Stukanie do drzwi
- 47 Zyletka
- 48 Napęd - parowy, spalinowy, elektryczny - pociągu szynowego

PIONOWO:

- 1 Tuszcz zwierzęcy
- 2 Nagroda, bezpłatny datek
- 3 Odtam wyznaniowy
- 4 Zaprawa sportowa
- 5 Amulet
- 6 Materiał wybuchowy stosowany w minach i bombach głębinowych
- 7 Broń sieczna dragonów
- 8 Odgańlenie, ramię rzeki

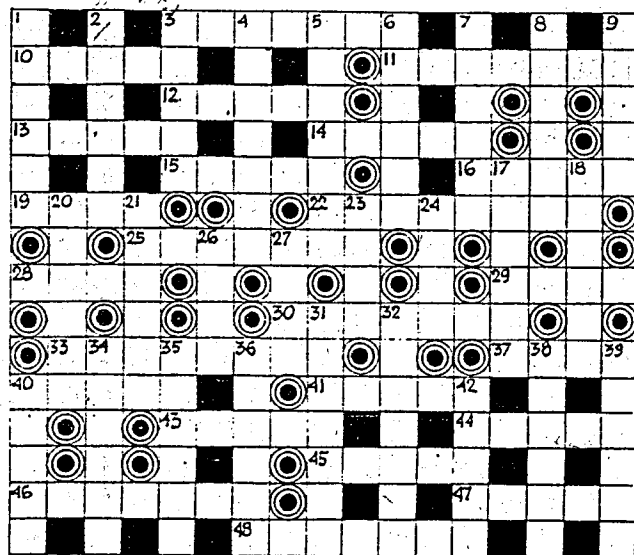

- 9 Gwiazdozbiór równikowy lub mitologiczny myśliwy
- 17 Uskrzydłony chłopczyk
- 18 Niedokrwistość
- 20 Biegły ekspert
- 21 Coś do załatwienia
- 23 Końcowa formuła modlitwy
- 24 Państwo w południowo-zachodniej Azji
- 26 Przeciwstawienie się cudzej woli
- 27 Oddycha skrzelami
- 31 Naczynie ułatwiające formowanie kompozycji kwiatowych
- 32 Stary dzik samotnik
- 34 Opłóżka, ulga
- 35 Okres czterech tygodni przed świętami Bożego Narodzenia

- 36 Utwór na trzy głosy
- 38 Mata pleciona z łodyg roślinnych
- 39 Po obu stronach boiska piłkarskiego
- 40 Otacza ją woda
- 42 Imię żeńskie

Rozwiązanie krzyżówki

POZIOMO: Stoisko, Zartowniś, Marzyciel, Cielsko, Pytanie, Zakos, Kurek, Krajanka, Dłuto, Pikap, Śmietana, Skiba, Cesja, Nargile, Wrzątek, Rzymianin, Szabliska, Temblak.
PIONOWO: Samorząd, Obrzęk, Stylisko, Olimpia, Zyletka, Roczniak, Ozenek, Naskórek, Środek, Ucieczka, Pacyfizm, Ptasznik, Marakas, Ekiertka, Ametyst, Serwis, Anatol, Szyneł.

**BRYDŻ NR 92
ZADANIE**

WE po partii.
 A W 10 9 7 6
 A D W 4
 W E
 K D 2
 K 8 7
 K 10 9
 A K 10 3

W N E S
 3 piki 4 kara 4BA pas 3 kara
 6 karo* pas 7 pików pas...

Jak rozgrywasz po wiście dwójką karo (wist odmienny), jeśli do dziewiątki ze stołu, S podłożył damę?

* 2 asy i renons karo

ROZWIĄZANIE

Oto całe rozdanie
 84
 A 653
 W 752
 A W 10 9 7 6
 A D W 4
 W E
 K D 2
 K 8 7
 K 10 9
 A K 10 3
 7 6 4
 5 3
 10 2
 A D 8 6 4 3
 W 9 8

Po zagranium trzy razy w piki i trzy razy w kiery masz pełny obraz ilościowy rozdania. Reszta jest już sprawą umiejętności. Wystarczy doprowadzić do końcówki.

A 10
 W E
 K 10
 A K 10
 7 6 4
 A 8
 W 9 8

by po zagranium asa atu wystąpił przymus podwójny ze stołu trefl. Wesołych Świąt i Smacznych Jaj życzy
DAMA PIK

SZACHY NR 98

ROZWIĄZANIE ZADANIA NR 97

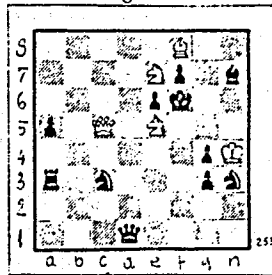
- 1. Wa5 - e5! Hg8 - g7
- 2. Hh1 - f1! Hg7 : e5
- 3. Hf1 - d3 x
- 1. - - - Hg8 : g6
- 2. Se5 - f3 + e6 - e5
- 3. Sf3 : d4 x
- 2. - - - Kf5 - e4

- 3. Sf3 - e1 x
- 1. - - - f7 : g6
- 2. Se5 : c6 + e6 - e5
- 3. Sc6 : d4 x
- 1. - - - Gc1 - f4
- 2. Hh1 - b1 + d4 - d3
- 3. Hb1 : d3 x
- 1. - - - g4 - g3
- 2. Hh1 - f3 + Gc1 - f4
- 3. Hf3 - d3 x

Powyższa trzychodówka T. Czarneckiego należy do poważnych osiągnięć w naszej kompozycji.

ZADANIE NR 98

Aleksander Goldstein, Szachy 1948 r.
 I nagroda

Białe zaczynają i dają mat w 3 ruchach.
 Rozwiązanie w następnym numerze.

GRAORZ

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
 2342 Bloor St. W., Toronto
 Tel. 762-5365

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS
&
DELICATESSEN
LTD.**

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

**DWA DOBRZE ZAOPATRZONE SKLEPY MIĘSNE
W KITCHENER**

**WALESA'S MEATS
& DELI**

331 B King St. W., Kitchener, 741 - 5383
 270 Bleams Rd., Kitchener, 893 - 6666

Pieczwyo, wędliny, sery, słodczyce, gczyety,
 świeże mięso. Można zamówić 1/2 krowy lub świni.

NOWY POLSKI SKLEP

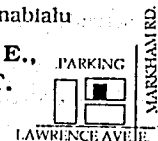
**"POLKA"
DELIKATESSEN**

ZAPRASZA

- Polecamy bogaty i smakowity wybór wędlin sporządzonych wg tradycyjnych receptur polskich
- Artykuły delikatesowe z Europy, w tym z Polski
- Codzienne dostawy świeżego pieczywa i nabiału

SKLEP Czynny:
 wtorek - środa - 11-19
 czwartek - 10-20
 piątek - 9-21
 sobota - 9-18

3482 LAWRENCE AVE. E.,
 SCARBOROUGH, ONT.
 TEL. 289-0379

EUROMEX INC.

IMPORTATION - DISTRIBUTION SERVICE

WSZELKIE MASZYNY PIEKARSKIE,
 CUKIERNICZE I RESTAURACYJNE
 NOWE I UŻYWANE.
 SPRZEDAŻ NA DOGODNYCH WARUNKACH.
 URZĄDZENIA KOMPLETNE DLA
 ZAKŁADÓW GASTRONOMICZNYCH

ZADZWOŃ DZISIAJ PO LISTĘ URZĄDZEŃ

TEL. (514) 522-6992, TELEX 05560344
 PIOTR SOWA

SPECIAL - MASZYNA DO KROJENIA CHLEBA

**NAJNIŻSZE CENY TOWARÓW
DO POLSKI**

Dostawy w cyklu 14-dniowym. Dowolnie zestawiaj skład paczki.
 Zamówienie minimum 5 kg.

Ilość	Nazwa towaru	Cena CD \$	Razem
..... x 1 kg	Cytryny	2.60	=
..... x 1 kg	Pomarańcze	2.60	=
..... x 1 kg	Grejpfruty	2.60	=
..... x 1 kg	Mandarynki	2.80	=
..... x 100 g	Czekolada gorzka	0.90	=
..... x 100 g	Czekolada mleczna	0.90	=
..... x 100 g	Czekolada orzechowa	1.00	=
..... x 400 g	Bomboniera	4.20	=
..... x 300 g	Cukierki witaminowe	3.40	=
..... x 1 op.	Guma do żucia (60 g)	0.90	=
..... x 250 g	Kawa ziarnista brazylijska	2.40	=
..... x 1 kg	Kawa ziarnista brazylijska	8.00	=
..... x 3 kg	Kawa ziarnista brazylijska	20.00	=
..... x 100 g	Herbata cejlońska	1.30	=
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa norm.	1.30	=
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa różana	1.30	=
..... x 400 g	Herbata instant cytrynowa	2.50	=
..... x 800 g	Czekolada w proszku	4.80	=
..... x 250 g	Kakao	2.00	=
..... x 200 g	Rodzynki kalifor.	1.30	=
..... x 200 g	Migdały kalifor.	2.30	=
..... x 200 g	Wiórki kokosowe	1.60	=
..... x 400 g	Pasta czekl.orzech.	2.70	=
..... x 500 g	Margaryna mleczna słonecz.	2.10	=
..... x 1 l	Olej jadalny roślinny	5.20	=
..... x 500 g	Ryz (USA)	2.10	=
..... x 400 g	Mąka kartoflana	1.90	=
..... x 3 op.	Budyń czekol. i waniliowy	1.40	=
..... x 5 kg	Mąka	6.50	=
..... x 5 kg	Cukier	6.50	=
..... x 500 g	Pieprz czarny	6.00	=
..... x 100 g	Sardynki w oleju	1.20	=
..... x 200 g	Filet śledziowy w pom.	1.40	=
..... x 200 g	Ser żółty krojony	1.90	=
..... x 450 g	Szynka w puszcze	4.80	=
..... x 340 g	Szynka mielona	2.50	=
..... x 1 l	Sok pomarańczowy	2.60	=
..... x 840 g	Brzoskwinie w puszcze	3.10	=
..... x 0.33 l	Piwo w puszcze	1.50	=
..... x 200 g	Orzeszki ziemne solone	1.30	=
..... x 1 szt.	Pasta do zębów (fluor)	1.40	=
..... x 1 szt.	Mydło toaletowe Fa	1.20	=
..... x 3 kg	Proszek do prania	12.50	=

Ubezpieczenie i dostawa paczki:
BEZ OPŁAT w Kanadzie i w Polsce.

Załączam Chèque lub Money Order na sumę ogółem CDS

NADAWCA: tel.:

ODBIORCA: tel.:

Zlecenia przyjmuje: **COPYA-TRADE,**
291 Lois Crescent, TIMMINS, Ont. P4P-1G6
 TEL. 705-268-6875 (po 6 pm); TEL. 416-266-1456 (po 6 pm);
 FAX 705-268-9181 (bez przerwy).

Horoskop świąteczny - 12 - 25 kwietnia

BARAN:

21 marca - 20 kwietnia

Gwiazdy wróżą Ci kilka miłych i nader przyjemnych dni, ale trzeba polegać nie tylko na ciałach niebieskich, lecz także na sobie samym. Pamiętaj o tym! Miłe i pełne atrakcji spotkanie z osobą, z którą kontakty - niegdyś bliskie i bardzo serdeczne - ostatnio zostały zerwane. Więcej czasu poświęć rozrywkom kulturalnym! Osoba płci przeciwnej spod znaku Skorpiona znowu Tobą oczarowana (jeżeli nie zaskoczona!). Dniem pomyślnym będzie czwartek. Unikaj Wodnika. Twoja cyfra - 7.

BYK:

21 kwietnia - 21 maja

Bardzo interesujące układy gwiazdne zapowiadają tydzień pełen emocji, atrakcji, niespodziewanych i zaskakujących wydarzeń. Musisz uważać, aby w tym prawdziwym kalejdoskopie nie stracić głowy i zdrowego rozsądku! Ale dasz sobie radę! Zwłaszcza, jeżeli oprzesz się na radach i pomocy zawsze Ci sprzyjającej osoby spod znaku Barana! Koniecznie musisz bardziej zatroszczyć się o swój rozwój intelektualny i kulturalny! Unikaj Ryb. Dniem korzystnym będzie niedziela. Szczęśliwa cyfra - 1.

BLIŹNIĘTA:

22 maja - 21 czerwca

Gwiazdy zapowiadają tym razem dni raczej spokojne, żeby nie powiedzieć - monotonne. Ale - jeżeli dotożysz starań i odrobiny wysiłku - także i one mogą być miłe i przyjemne. Trzeba je wykorzystać między innymi na wypoczynek i uspokojenie przede wszystkim nerwowe po ostatnim dość burzliwym i niespokojnym okresie. Osoba spod znaku Koziorożca lubi Cię bardzo. Ale unikaj Ryb. Piątek będzie sprzyjał Twoim zamiarom i planom. Twoja cyfra - 3.

RAK:

22 czerwca - 22 lipca

Ostatnie miesiące zbyt biernie podchodzisz do życia. Jeżeli nie będziesz sam kształtował swoich losów, to nie licz na to, że fortuna sama zapuka do Twoich drzwi. Przede wszystkim Twoje sprawy prywatne i zawodowe już od dłuższego czasu nie dają Ci spokoju i wymagają rozstrzygnięcia. Zastanów się jednak poważnie i przemyśl wszystko dokładnie, zanim podejmiesz decyzję! Wybierz się na wycieczkę, choćby krótką. Strzelec zyczliwy bardzo. Wtorek będzie dniem pomyślnym. Twoja cyfra - 8.

LEW:

23 lipca - 23 sierpnia

Życie towarzyskie i stosunki międzyludzkie sprawiają Ci ostatnio najwięcej problemów. Nic - zwłaszcza stosunki międzyludzkie - nie załatwi się automatycznie! Potrzeba wysiłków i dobrej woli także i z Twojej strony! Dbaj bardziej o kondycję fizyczną! Osoba spod znaku Raka jest po Twojej stronie. Byk jest na "nie". Dniem nader sprzyjającym jest sobota, a Twoją cyfrą jest 4.

PANNA:

24 sierpnia - 22 września

Najbliższy tydzień przyniesie Ci wypoczynek fizyczny i psychiczny. Kilka spraw, drażniących Cię od dłuższego czasu i mocno niepokojących, może ulec wyjaśnieniu, a nawet pomyślnemu rozwiązaniu. Staraj się wykorzystać postawę drugiej strony i doprowadzić do kompromisu. Bliźnięta życzyliw Tobie i Twoim zamiarom. Unikaj Wodnika. Dniem korzystnym dla Twoich poczynań będzie czwartek, a liczbą szczęśliwą - 7.

WAGA:

23 września - 23 października

Gwiazdne konstelacje wskazują na pewne komplikacje w Twoich sprawach, przede wszystkim osobistych. Mogą one rzutować także na sprawy zawodowe. Musisz wykazać wiele rozwagi i rozsądku. Nie zawadzi oprzeć się przy tym na pomocy i radach osoby płci przeciwnej spod znaku Wodnika, który po dawnemu bardzo Ci sprzyja. Więcej czasu poświęć rozrywkom kulturalnym! Dniem korzystnym będzie wtorek, liczbą szczęśliwą - 5.

SKORPION:

24 października - 22 listopada

Twoje współdziałanie jest konieczne. Musisz przede wszystkim dążyć do załatwienia ciąży na Tobie od dawna pewnej drażliwej sprawy w życiu zawodowym. Powinieneś zdecydować się na kompromis, innej rady nie ma... Dbaj więcej o swoje zdrowie. Na pomoc i zyczliwość Byka zawsze możesz liczyć, unikaj Strzelca. Dzień sprzyjający planom -

piątek. Cyfra szczęśliwa - 2.

STRZELEC:

23 listopada - 21 grudnia

Dreżącą Cię od dłuższego czasu sprawa osobista ulegnie załatwieniu. Oczywiście, nie nastąpi to samo przez się, musisz i Ty się do tego przyczynić. Możesz tu liczyć na pomoc ciągle Ci zyczliwej osoby spod znaku Wagi. Na pewno nie opieraj się na Bliźniętach, mogą Ci tylko zaszkodzić. Dniem pomyślnym dla Ciebie i Twoich zamiarów będzie środa. Cyfra szczęśliwa - 4.

KOZIOROŻEC:

22 grudnia - 20 stycznia

Przed Tobą tydzień ważkich dokonań; mała stabilizacja i porządku w sprawach zaległych. Stawiaj sobie mniej zadań i celów, ale za to bardziej konsekwentnie realizuj te plany i zamierzenia. Przede wszystkim nie łap - jak to się mówi - dwóch srok za ogon. Więcej higieny psychicznej. Osoba płci przeciwnej spod znaku Lwa zyczliwa Ci i pomocna bardzo, jak zwykle zresztą. Unikaj Panny. Dzień pomyślny - piątek. Twoja cyfra - 4.

WODNIK:

21 stycznia - 18 lutego

Tydzień będzie urozmaicony i obfitujący w wydarzenia. Większość z nich będzie pomyślna i korzystna dla Ciebie, ale należy się spodziewać także mniej przyjemnych okoliczności. Musisz się przykładać do pracy, bowiem dalsze zaniedbywanie tych spraw może przynieść niezbyt miłe skutki. Panna nader Ci zyczliwa, ale Lwa unikaj. Dniem pomyślnym będzie środa, a Twoją cyfrą jest 6.

RYBY:

19 lutego - 20 marca

Wszystkie znaki na gwiazdnym niebie obiecują Ci dni pogodne, spokojne, przyjemne. Oczywiście i Ty musisz się do tych pomyślnych widoków i perspektyw przyczynić, między innymi okazywaniem dobrej woli w rozważaniu pewnego nabrzmiałego problemu natury osobistej. Więcej czasu poświęć sportom i czynnemu wypoczynkowi! Osoba spod znaku Ryb ma dla Ciebie wiele serca. Ale unikaj Wagi. Dzień pomyślny dla Ciebie - poniedziałek, Twoja cyfra - 9.

KTO SIĘ URODZIŁ

12 kwietnia

Jak Mikołaj Gogol - pisarz, Mikołaj Przewalski - hrabia, podróżnik, domniemany ojciec Józefa Stalina, David Cassidy - piosenkarz

13 kwietnia

Jak Tomasz Jefferson - twórca konstytucji USA.

14 kwietnia

Jak Włodzimierz Majakowski - lewicowy poeta awangardowy, Pola Raksa - aktorka

15 kwietnia

Jak Leonardo da Vinci - malarz, rzeźbiarz, architekt, Claudia Cardinale - aktorka, Samantha Fox - wokalistka

16 kwietnia

Jak Charles Chaplin - aktor

17 kwietnia

Jak Tadeusz Kantor - reżyser,

scenograf, malarz

18 kwietnia

Jak Bolesław Bierut - agent NKWD, prezydent, Tadeusz Mazowiecki - niekomunistyczny premier obecnego rządu

19 kwietnia

Jak Irena Eichlerówna - aktorka

20 kwietnia

Jak Mahomet - twórca islamu, Wojciech Korfanty - polityk i działacz śląski, Wincenty Pol - geograf, poeta, Adolf Hitler, Anna Radziwiłł senator

21 kwietnia

Jak Gustaw Holoubek - aktor, królowa brytyjska Elżbieta II, Robert Smith (The Cure)

Otwiera znak Byka. Solidny do możliwości, poważny i pełen zdrowego

rozsądku. Wyróżnia się pewnymi zdolnościami dyplomatycznymi, choć często przeważa w nim chęć prowadzenia sporów z pryncypialnych pozycji. Toteż miewa wrogów. Ma organizm mocny z drobnymi kłopotami z gardłem i sercem.

22 kwietnia

Jak Włodzimierz Lenin - działacz rewolucyjny

23 kwietnia

Jak William Szekspir - poeta, dramaturg, Max Carl Planck - fizyk

24 kwietnia

Jak Samuel Linde - leksykograf, pedagog, Barbara Streissand - wokalistka

25 kwietnia

Jak Gugliano Marcom - fizyk, pionier radiotechniki

Wybitnie uzdolniony, zarówno teoretycznie, jak i praktycznie. Pracy oddaje się z zamiłowaniem. Zadowolony z życia. Niemy, szczęściarz. I szczęście mu dopisuje. Trudno go rozjuszyć czy zmartwić. Cierpliw i pokojowy lubi życie płynące spokojnie. Jeżeli jest kobietą bywa bardziej gwałtowny, niekiedy gadatliwy. Byk tego dnia bywa dzieciaty i nie pozostawi nikogo bez grosza.

12 kwietnia, **WIELKI CZWARTEK**
Juliusza, Lubosława, Wiktora

13 kwietnia, **WIELKI PIĄTEK**
Hermenegildy, Marcina, Przemysława

14 kwietnia, **WIELKA SOBOTA**
Justyny, Waleriana

15 kwietnia,
NIEDZIELA WIELKANOCNA
Anastazji, Bazylego, Wacława

16 kwietnia,
PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY
Benedykta, Julii, Kseni

17 kwietnia, **WTOREK**
Robera, Rudolfa

18 kwietnia, **ŚRODA**
Apoloniusza, Bogumiły, Bogusławy

19 kwietnia, **CZWARTEK**
Adolfa, Jerzego, Leona, Tymona

20 kwietnia, **PIĄTEK**
Agnieszki, Czesława, Teodora

21 kwietnia, **SOBOTA**
Anzelma, Feliksa

22 kwietnia, **NIEDZIELA**
Leona, Łukasza

23 kwietnia, **PONIEDZIAŁEK**
Jerzego, Wojciecha

24 kwietnia, **WTOREK**
Aleksandra, Grzegorza, Horacego

25 kwietnia, **ŚRODA**
Jarosława, Marka

SOSY ODŚWIĘTNE DO WĘDLIN

Wielkanocne śniadanie to przede wszystkim wędliny. W Kanadzie jednak nawet przy dość skromnym budżecie możemy je mieć niemal na co dzień. Jak nadać im bardziej odświętny charakter? Oczywiście sosem. Można je wystawić w małych miseczkach kilka i poprawiać smak opatrzonej już szynki czy kielbasy.

Prócz wielkanocnego chrzanu i ćwikły, które można tu dostać gotowe w małych słoiczkach na stoisku z nabiałem, można wykonać w dużym tempie kilka sosików fantastycznych i przybrać je zielonym listkiem pietruszki.

Sos chrzanowy. Majonez ze słoika wymieszany pół na pół z odciśniętym z octu chrzanem również ze słoika. W innej wersji 1/3 chrzanu, 1/3 majonezu, 1/3 kwaśnej śmietany. Wymieszać.

Sos szczypiorkowy. Majonez wymieszać z bardzo drobno posiekanym szczypiorkiem, dodać trochę śmietany. Idealny sos do jaj na twardo.

Sos różowy. Do majonezu dodać łyżkę keczupu, łyżkę papryki słodkiej i odrobinę pieprzu.

Sos cytrynowy. Do majonezu dodać 1 łyżkę soku z cytryny, szczyptę cukru i trochę sparzonej skórki cytryny nowej (jest również świetnym sosem do galaret, ryb, salcesonu).

Cumberland na skrót. Sos do mięs lub paszтетów na zimno. Puszka "cranberry sauce" (z indykiem na etykiecie). Dodać 1 łyżkę musztardy, 1/2 szklanki wytrawnego czerwonego wina, 2 łyżki chrzanu, troszkę startej skórki pomarańczowej. Dodać trochę soli lub cukru do smaku.

MAZUREK ORZECHOWY

wersja wykwiutna

Ucieramy "na puch" 3 surowe żółtka z 25 dkg cukru pudru, dodając w czasie ucierania, małymi porcjami, 12 dkg masła. Do utartej masy maślano-żółtkowej dodajemy 12 dkg mąki i 25 dkg zmielonych orzechów włoskich i łącząc składniki, wyrabiamy jednolite w konsystencji ciasto. Idealnie jest, gdy blachę do ciast mazurkowych wyłożymy waflem (jeśli to możliwe, należy postarać się o wafle wielkości blachy, w Ontario bywają włoskie, importowane, na opłatkach równomiernie kładziemy ciasto i wygładzamy jego powierzchnię nożem.

3 białka ubijamy na sztywną pianę, do-

dając w czasie ubijania 8 dkg cukru pudru. Pianę pokrywamy równomiernie ciasto i kładziemy na jej powierzchni; brzegiem, w niezbyt wielkich odstępach połówki obranych orzechów. Mazurek pieczemy w średnio gorącym piekarniku, nie powinien się bowiem zbyt przyrumienić. Dobrze jest piec mazurki, jak już pisaliśmy, na 1 - 2 dni przed świętami - kruszeją.

RADY I PORADY

O JAJU słów parę

Bardzo, bardzo rzadko zdarzy się nam tu jajo nieświeże. Należy jednak sprawdzać.

Jak sprawdzać świeżość jaj? Przygotować sół z zimną wodą i włożyć do niego jajka. Świeże zostaną na dnie, mniej świeże podniosą się jednym końcem do góry. Zepsute jajko wypływa na powierzchnię.

Wybijając jajka należy ostrożnie nad pustym naczyniem. Zdarzają się w nich bowiem tutaj często plamki krwi i formujące się zarodki kurze.

Zimne, wyjęte z lodówki jajka szybko pękają w czasie gotowania. Aby tego nie dopuścić, należy każde jajko nakłuć z szerszego końca ostrą szpilką, włożyć do zimnej wody i powoli podgrzewać.

Jajo na twardo gotujemy, wsypując do wody trochę soli - wówczas nie pęka i daje się łatwo obierać.

Jeśli już pękło - nie wypłynie z niego białko, jeśli wlejemy do wody trochę octu.

Jaja ugotowane na twardo najłatwiej obrać pod strumieniem zimnej wody.

Barwniki naturalne do jaj:
• żółty - łupiny cebuli • brązowy - dużo łupin • zielony - wywar posiekanych listków szpinaku • różowy, bordo - wywar buraczany • czerwony - woda z sosem pomidorowym

W sklepach delikatesowych, jak również obecnie w supersamach i aptekach można dostać barwniki do jajek. Pisanki zrobiły się w Kanadzie modne.

JEZUS I ZBÓJNICY

Wybrał się Pan Jezus ze świętym Piotrem na ziemię. Wędrują pieszo po górach. Aż tu nagle z zasadzki wyskoczyli zbójnicy. Widząc, że i Jezus i Piotr majątku nie mają zabrali Ich w niewolę. Będziecie z nami wędrować i pomagać nam ile sił. Bardzo się Piotr ze zbójnikami wybierać na wyprawę nie chciał. A Jezus od razu się zgodził. I tak wędrują. Głód ich zmógł. Bogaczy do zrabowania nie widać, chleb się kończy. A tu pod drzewem biedny staruszek jakiś siedzi. Ledwo dycha.

- Co ci jest - pyta go najgroźniejszy zbójnik. - Głodny jestem - odpowiada starzec. I zbójnik - co to miał być zły i bez serca - oddał biednemu swoją ostatnią skibkę chleba, choć raz głód już czuł.

Pomyślał chwilę Pan Jezus i chleba rozmnożył tyle w torbach zbójników, że aż się pod nimi uginali.

Idą dalej w deszcz i zimno. A tu małe dziecko stoi na polu obdarte i bosa i drze się w niebogłoty. - Co ci jest spytał drugi zbójnik, co już niejednego kupca majątku pozbawił.

- Zimno - płacze dziecko. - I zbój mu swój płaszcz piękny, haftowany oddał. Ledwie to zrobił patrzy, a tu jego kożuszek co go zimą gdzieś zgubił wisi na świerku. Ucieszył się więc bardzo. Wędrują dalej. Aż tu łuna zza górki wali. Biegną zbójnicy i Piotr i Jezus. W oknie chałupy małe dzieci wołają o ratunek. Wskoczył do środka trzeci zbój dzieci wyciągnął. Osmalił się przy tym i poparzył, ale nic to dla zbójnika.

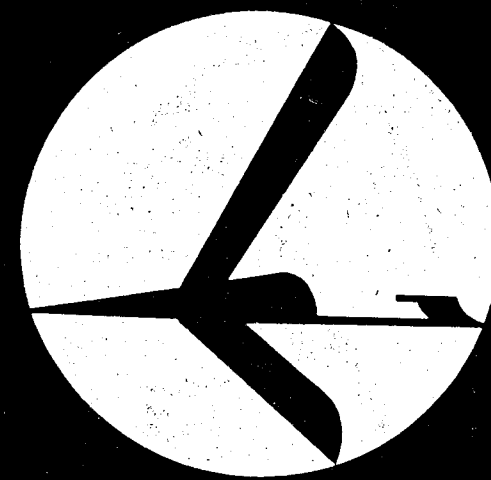
Doszli w końcu do karczmy na noc. A tam wojska pełno. Złapali zbójników, powiązali razem z Jezusem i Piotrem i zaprowadzili pod sąd. Trzech sędziów zaraz na nich wyrok śmierci wydało. Jezusa i Piotra kazali puścić wolno. Ale zatrzymał się Jezus i zapytał pierwszego sędziego - Coś wczoraj zrobił? - i zanim zdążył sędzia odpowiedzieć, rzekł - Jałmużny głodnemu odmówiłeś. A ty, wskazał Pan Jezus na drugiego - dziecko małe i słabą kobietę do krwi pobiłeś. I na trzeciego - a tyś matkę z domu wygnał. Oto mój wyrok - rzekł Jezus. Czeka was piekło.

A gdy to mówił zapłonęła aureola nad jego głową. Padli zbójnicy na kolana. Błogosław nas Jezu wołali. I uczynił Jezus znak krzyża, a oni zamienili się w trzy jabłotki. Stoją ponoć do dziś koło krzyża co go ludzie na pamiątkę wystawili. A złych sędziów wygnano i nikt ich potem już nie widział.

Według Kazimierza Przerwy-Tetmajera

NADAL JEDYNE LINIE LOTNICZE ŁĄCZĄCE BEZPOŚREDNIO KANADĘ Z POLSKĄ

Możesz lecieć do Warszawy innymi liniami z przesiadką
w Amsterdamie, we Frankfurcie, nawet w Helsinkach.
Lub...

Możesz lecieć do Warszawy jedyną bezpośrednią linią... **LOT**EM!

Regularne połączenia LOTU non-stop do Warszawy z Montrealu, z Nowego Jorku i z Chicago zapewnią pasażerom najwygodniejszą podróż do Polski w miłej i bezstroskiej atmosferze.

Tegoroczne ceny przelotów są nadal konkurencyjne dla

podróżujących LOTEM do Polski. Dodatkową atrakcją jest zwiększona norma bezpłatnego bagażu.

Wszystkie polonijne biura podróży służą wszelką informacją oraz dokonują rezerwacji na połączenia LOTU.

POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

LOT

Ważna informacja dla klientów PLL LOT

PLL LOT zawiadamiają że czynne są następujące bezpłatne połączenia telefoniczne (long distance) dostępne dla agencji w całej Kanadzie do połączeń z biurami LOT-u w Montrealu i Toronto.

Połączenia z biurem w Montrealu: 1-800-361-9071 dostępny z rejonów (area codes): 418,514,613,819
1-800-361-1017 dostępny z rejonów (area codes): 204,306,403,403N,506,604,902
Połączenia z biurem w Toronto: 1-800-668-5928 dostępny z rejonów (area codes): 416,514,519,613,705,807,819

Arkadia CAFE BOOKSTORE

Poleca polskie książki, albumy, podręczniki, słowniki, karty pocztowe oraz serdecznie zaprasza do kawiarenki

1600 Bloor Street West (kolo Dundas)
TEL. 533-8011

Godziny otwarcia - poniedziałek 12.00 - 18.00,
wtorek - sobota od 10.00 - 20.00

Przyjmujemy w komis nowe i używane książki,
płyty i kasy. Dobre ceny.

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

Południowe Etobicoke, 81 Shorndcliffe Rd.

Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

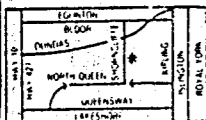
• naprawy powypadkowe • malowanie
• prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
MIAŁEŚ WYPADEK?

PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.

Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi

• Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

codziennie od 10⁰⁰ - 2⁰⁰ po poł. i od 7⁰⁰ - 9⁰⁰ wiecz., WE
wtorki tylko od 10⁰⁰-12⁰⁰ po poł., soboty od 10⁰⁰-12⁰⁰ po poł.

Konta depozytowe...	9%	rocznie
Specjalne konta depozytowe... (oprocentowane na każdy dzień depozytu)	8 1/2%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	9 1/2%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	11%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	11 1/4%	rocznie
1-roczone certyfikaty...	10 1/4%	rocznie
1-roczone certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2%	rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4%	rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/3%	rocznie
3-letnie certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2%	rocznie
R.R.S.P.		
Demand Deposit...	11%	rocznie
1-roczone Term Deposit (min.\$ 10.000) ...	10 1/2%	rocznie
3-letnie Term Deposit (min. \$ 10.000) ...	10 1/2%	rocznie
R.R.I.F.	11%	rocznie
Pożyczki personalne...	17 1/2%	rocznie
Pożyczki hipoteczne...	14%	rocznie
(\$ 50.000 ubezpieczone na życie)		
Line of Credit	18%	rocznie
OHOSP	11%	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

Islington

CHRYSLER PLYMOUTH

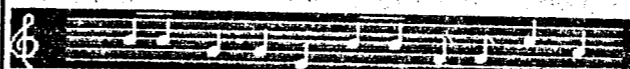
5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6

TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA

Sales & Leasing Consultant

Sprzedaz i leasing samochodow
nowych i uzywanych
Golf, Dodge - Plymouth,
samochody osobowe, vany, pick-ups

Fine Pianos

oferuje sprzedaz nowych pianin i fortepianow znanych firm europejskich oraz slynnej firmy amerykanskiej Wurlitzer
NAJNIZSZE CENY I PELNA GWARANCJA
MOZLIWOSC ZAKUPU NA SPLATY
Prowadzimy rowniez wszelkie naprawy i strojenie pianin i fortepianow oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

Nowy adres i telefon:

2993 Dundas St. W. Toronto, Ont.

tel. 761-9612

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedajacej samochody
General Motors

ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING
832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

oferuje

Nowe samochody 89 i 90.
Posiadaja 3-letnia gwarancje na wszystko

9,9%

na niektore modele samochodow

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu i szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanią ubezpieczenie, uwzględniając zagraniczne prawa jazdy. Osoba opieką ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Gold Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: 964-3211 lub do domu:
731-0757 o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. ANDRZEJ BOGUCKI

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców
(przód i tył) + części \$49.99

Wymiana oleju + filtra
(do 5 litrów oleju) \$19.99

w tym tygodniu **POLECAMY:**

86 Ford Escort Automatic
83 Ford Escort Automatic
83 Dodge Colt Automatic
84 Plymouth Reliant Kombi, Air Cond.

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadbasz
o silnik - uzywajac

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji
i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy
kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Guaranty)

• Pisemna gwarancja ważna
w całej Kanadzie
• Konserwacja przeciwkorozyjna
• Większość napraw w 30 minut
Bezplatna Inspekcja

251-2203, po polsku 274-8229

Thruway Muffler & Brakes Centre

3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto

Dруга локализациа в SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

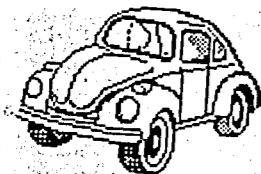
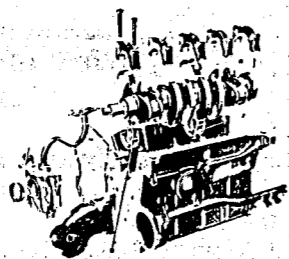
- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczych
- przebudowa transmisyj
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

AUTO DRIVING
SCHOOL
The Helpful
Professionals

Wojtek
Antczak

Licencjonowany instruktor
jazdy udziela lekcji oraz
przygotowuje do egzaminow
państwowych (Kat. "G")

270-8145

res.

536-5454

bus.

900 Dufferin St. ste 215

Toronto, Ontario

UBEZPIECZENIA

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Splaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

- n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n plany emerytalne RRSP
- n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6525 Dom: 558-0129

Andrzej Krysiak

Halina Baranowska MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

Tel. bus. 622-1115

**WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY**

**WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE**

HUMBERVIEW TRAVEL

185 Roncesvalles Ave. TEL.: 588 - 0039

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL.: 531 - 4647

FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA:

**DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY**

GRAND FLOORS

Solidnie układam, cyklinuję, lakieruję wszelkie rodzaje podłóg drewnianych po bardzo niskich cenach. Naturalne lakierowanie 60-70 centów za stopę. "Stain finish" - \$1.20 za stopę.

Darmowe wyceny.

GRZEGORZ
TEL. 282-5545

SZAFKI KUCZENNE

dla kontraktorów i osób prywatnych.

Niskie ceny,

szeregi wybór.
Z instalacją lub bez.
TEL. 271 - 7830

OKAZJA! STOLARSTWO OGÓLNE

Zmienić meble kuchenne lub inne wykończyć sklepy, restauracje czy domy
W tym Ci pomoże fachowo i tanio firma

"WALOCH" FURNITURE & CARPENTRY
(514) 465-4893 (514) 466-8598

SOCIAL GROUP FOR MATURE SINGLES

Age 30 +
A little beat English
631 - 7857
Please leave message

Hair Nourishment !!! Włosy - Odżywka !!!

Jeśli wypadają Ci włosy z powodu:

- zmiany trybu życia • klimatu • zaburzeń pracy nerek
- przebytych zabiegów, chorób, porodu • lysienia genetycznego - Wykorzystaj kilka tysięcy lat doświadczeń medycyny chińskiej stosującej

NIEZWYKLE SKUTECZNY
znany, CAŁKOWICIE NATURALNY,
a więc bezpieczny dla zdrowia preparat - odżywkę, będącą kompozycją ziół rosnących w Chinach, która nie tylko zapobiega wypadaniu włosów, ale również powoduje ich ODROŚNIĘCIE już po wypadnięciu!
Koszt kuracji wynosi \$59.00

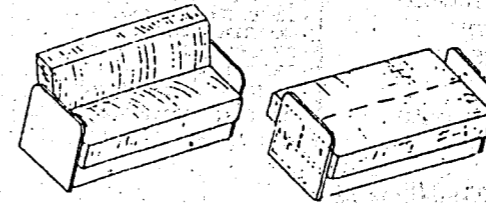
Prześlij czek lub M.O. wraz z niniejszym ogłoszeniem do
D & I P.O. Box 68 Stn. "N", Toronto, Ont. Canada M8V 3P9

POLSKIE WERSALKI

z pojemnikiem na pościel

i tradycyjną włosianą tapicerką

DOBRA CENA - SZYBKI SERWIS

HOME-DOM
246 - 9223

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

CHCESZ POZNAĆ

swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać? Może pomoże Ci w tym wróżba z kart.

Dzwoń

633 - 4469
prosić Anię

PSYCHIC ADVISER TELLER CARDS READER

Specializing in Astrology. University tested at 91% accuracy.

1/2 hour - 1 hour sessions. Special reading with this ad 5 readings for \$25 on tape. Daily 9 am to 9 pm. Call for appointment also available for parties. 286-0747

• Zabiegi regenerujące, oczyszczające • Masaż, makijaż, henna • Usuwanie włosów z twarzy i ciała
• Manicure, pedicure • Porady
DLA PAŃ I PANÓW
w wykonaniu dyplomowanej kosmetyczki
KRYSTYNY
20% zniżki z kuponem
438 - 4141
1583 Ellesmere Rd.
at McCowan, Scarborough

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA

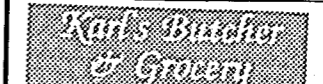
lekarz ogólny
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do piątku od 13 do 19:39, w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

Ania i Wojtek Budziak
Modern GIFT SHOP
King Shepard Plaza
2560 Shepard Ave.
MISSISSAUGA
TEL. 949-1106

BIURO MATRYMONIALNE V E R A

Jeśli dokuca Ci samotność - napisz do nas. Posiadamy wiele ofert pięknych Pań i Panów w różnym wieku z Kanady - USA - Ameryki Płd, Europy oraz Polski. Szansa na szybkie poznanie osoby, której szukasz. Nasz adres: "Vera" P.O. Box 694, Oakville, Ont. L6J 5C1

właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
TEL. 291-1622

INSTALUJEMY SYSTEMY ALARMOWE

(SECURITY SYSTEMS) monitorowane przez policję w mieszkaniach, domach, przedsiębiorstwach, cottage'ach
TEL (416) 267-2625
Fax: (416) 261-5397

TIPS

Tomasz Iwanowski Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA, ONT. L5R 1P2

Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

AUDIOFOX
Cellular telephones

MITSUBISHI
INTERNATIONAL CORPORATION

Panasonic

CANTEL

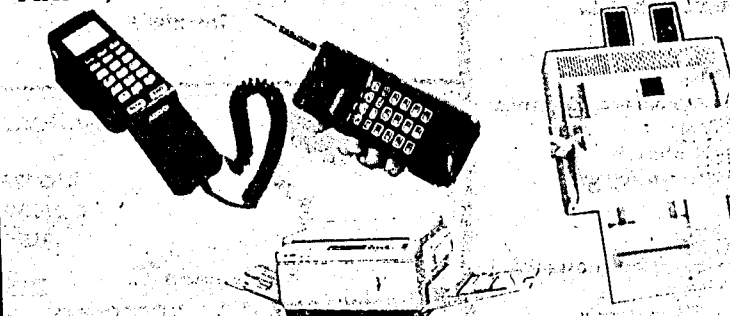
Canon
SHARP

NEC

MOTOROLA
CELLULAR

Bell
Cellular

TELEFONY BEZPRZEWODOWE I SAMOCHODOWE, KOPIARKI, TELEKOPIARKI, MIKROKOMPUTERY I DRUKARKI

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!

Systemy alarmowe dla domów prywatnych i firm.
Możliwość kupowania na raty • Wynajem • Wymiana na nowe (Trade In) • Pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

TEL. TORONTO 399-9950 (cała doba)
MISSISSAUGA 890-4756, FAX 890-6092

MASTER PRINTING INC.
PUBLISHING • PRINTING • ADVERTISING
2965 DUNDAS STREET WEST, TORONTO ONTARIO CANADA M6P 1Z2
TEL. (416) 761-9659 761-1768 • FAX (416) 761-1933

Polska drukarnia oferuje kompletny zestaw usług graficznych i drukarskich. Najwyższa jakość wykonania i krótkie terminy. Pomoc w wyborze treści, papieru, szaty graficznej oraz w tłumaczeniu.

- Wizytówki • Papeteria firmowa • Rachunki bezkalkowe • Ulotki • Broszury • Katalogi • Książki • Zaproszenia ślubne • Plakaty • Kalendarze • Napisy na okna wystawowe i samochody • Szylidy • Pieczątki • Rozprowadzanie ulotek

\$ KORPORACJE \$ PROFESJONALIŚCI \$ OSOBY INDYWIDUALNE

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3

\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii odpisów podatkowych

\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym technikom planowania podatkowego

\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych odpisów

Zdaj się na fachowe i dyskretne usługi firmy Piotra Chwalisza

CHWALISZ TAX & BUSINESS CONSULTING INC.

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!

\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!

TEL. (416) 233-2804 FAX: (416) 233-3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG \$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAŃ

KUPON
ECHA

Każdy, kto przyjdzie wypełnić zeznanie podatkowe z tym kuponem weźmie udział w losowaniu 10 nagród. 1 nagroda - 7-dniowy pobyt w Meksyku dla 2 osób. 2-10 - bezpłatne konsultacje.
Oferta ważna do 30 kwietnia do godziny 24:00

WAŻNY DO
30.04.1990

INCOME TAX SERVICES

ANDREW
PAPLIŃSKI
(416) 452-0812

27 CASPER CRESCENT
BRAMPTON, ONTARIO

INCOME TAX SERVICE

Tomasz Lewkowicz
TEL. 542-3748
Darmowy odbiór
dokumentów i zwrot
do domu

Lech Prusiński NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamiamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad w wtorki w godzinach 12-7 wieczór.
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

KATOLICKIE BIURO
PIELGRZYMKOWE
im. Jana Pawła II
organizuje pielgrzymki do
Ziemi Świętej, Polski,
Hiszpanii, Portugalii,
Jugosławii, Australii
i Czechosłowacji
TEL. 531-7026 prosić
Leszka

CHCESZ KUPIĆ W POLSCE DOM LUB DZIAŁKĘ?
MASZ NIEUREGULOWANE
SPRAWY MAJĄTKOWE?
PLANUJESZ ZAŁOŻENIE W POLSCE FIRMY?
POLSKIE PRZEPISY PRAWNE ULEGAJĄ
CIĄGŁYM I ZASADNICZYM ZMIANOM!

GDĄŃSKA KANCELARIA PRAWNICZA
reprezentowana na terenie Ameryki Północnej przez
NEXUS INTERNATIONAL
oferuje

Pośrednictwo

- w kupnie/sprzedaży mieszkań, działek oraz nieruchomości o przeznaczeniu gospodarczym w Polsce;
- w zakładaniu firm w Polsce (np. joint ventures);
- w rozwiązywaniu spraw majątkowych, spadkowych i podatkowych.

Doradztwo

- w ocenie stanu prawnego i technicznego oraz szacowaniu wartości rynkowej nieruchomości w Polsce;
- w rozwiązywaniu nieuregulowanych w Polsce spraw majątkowych, spadkowych i podatkowych;
- prawny i ekonomiczny consulting w prowadzeniu firm, w tym feasibility studies,
- ekspertyzy dotyczące prawa eksportowo/importowego, dewizowego i podatkowego.

**ZAPEWNIAMY PROFESJONALIZM,
RZETELNOŚĆ I DYSKREJCJĘ**

Po szczegółową informację dotyczącą naszych usług napisz do:

Nexus International

1800-330 Portage Ave., Winnipeg, Manitoba, Canada R3C 0C4
TEL. (204) 943-7459, Fax (204) 943-0146

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL
Polski Program Radiowy
ECHO OJCZYZNY

Redagują dla Polonii i o Polonii:
KRYSTYNA I RYSZARD PIOTROWSCY

- Wiadomości z Polski
- Informacje o życiu i działalności środowiska polonijnego w Toronto, Kanadzie i na całym świecie
- Wywiady z politykami, ludźmi nauki i rozrywki
- Muzyka i piosenka
- Koncert życzeń

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano.

P.O.Box 26 STN "A" Mississauga, Ont. L5A 3A1

TEL. 531-9991 od 10-11 - studyjny

TEL. 568-1489

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki
Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki
Czwartki 6 - 9 pm.

... przychodzi z pomocą
każdemu,
kto ma problemy
z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat
KRYSZTOF PREOBRAŻEŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

FIRMA ADWOKACKA MICHAEL CZUMA ASSOCIATES

Oferuje pomoc w rozwiązaniu następujących
problemów imigracyjnych:

- uzyskanie pobytu stałego dla osób z "backlogu" oraz statusu uchodźcy politycznego dla przybyłych do Kanady po 1.1.1989 r.;
- uzyskanie statusu imigranta dla osób niezależnych (Independent Immigrants), bądź przybyłych z wizą turystyczną;
- łączenie rodzin;
- pozwolenia na pracę oraz studia w Kanadzie.

Patricia Ann Ritter, L.L.B. adwokat
Maria Krajewska, mgr praw U.W.

TEL. (416) 599-5799

481 University Avenue, Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9

Zespół LEX-SERVICE

oferuje obsługę prawną, organizacyjną i finansową w zakresie:
- powoływania, rejestracji i prowadzenia spółek akcyjnych i z o.o.
- porad prawnych, finansowych i podatkowych dla przedsiębiorstw, spółek i osób prywatnych
- pośrednictwa w obrocie prawnym nieruchomościami
- podejmujemy się załatwiania spraw nietypowych i skomplikowanych

Prezes **TADEUSZ STAŃSKI**

TEL. (48-22) 635-6059

00-248 Warszawa, ul. Schillera 6

Pragniesz sfilmowania nieruchomości, zakładów, terenów pod inwestycję w Polsce, stęskniłeś się za rodziną lub starymi miejscami? -

Wykonujemy tanio scenariusze, materiał filmowy i montaż na filmach i taśmach video.

PRZEMYSŁAW BORKOWSKI
reżyser

Warszawa, ul. Białobrzaska 1 m 52
TEL. (011-48-22) 22-57-81

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:

zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia, komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.

Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St.W.,
Toronto, Ontario M6P 1A6
TEL. 534-0050

DR. MARIA KALISIAK

uprzejmie zawiadamia o otwarciu gabinetu lekarskiego

przy 2299 Dundas St. West, pok. 406

- Choroby wewnętrzne
- Choroby dzieci

Przyjmuje codziennie, również w sobotę.

Proszę dzwonić o każdej porze

TEL. 534 - 4230

ROYAL LEPAGE
227 VODDEN STR.
BRAMPTON, L6V 1N2

DANUTA MAJEWSKA

Sales Representative

Kupno - Sprzedaż

Bezpłatna porada i wycena domów

D z w o ñ 792-0866

biuro: 457-5800 całą dobę

Etobicoke - \$264,900 duży murowany wolno stojący dom na ładnej działce. 3 łazienki, 3 kuchnie, 3 oddzielne wejścia. Może być dla jednej dużej rodziny lub dla inwestora. Bardzo dobra lokalizacja. Obok Q.E.W.

Toronto - \$271,900 3-piętrowy bliźniak, bardzo blisko Roncesvalles. 2 kuchnie, 3 łazienki, 2 oddzielne wejścia. Ładny balkon i taras.

ROYALLEPAGE REAL ESTATE SERVICES LTD, REALTOR

Homelife
Realty Associates
TEL. 897-9555

Rzetelna pomoc przy kupnie,
sprzedaży i finansowaniu
nieruchomości

ANNA KRYSIAK

TEL. dom 858-0129

Mississauga - Meadowvalle - elegancki, nowoczesny townhouse położony w małym pięknym kompleksie otoczonym parkiem. 3 sypialnie, 2 łazienki, bardzo duża kuchnia, family room z wyjściem na obszerne patio, 2 balkony, garaż. Cena \$ 181,900
Brampton - nowe luksusowe condominium: 3 sypialnie plus solarium i balkon (1600 sq.f.), 2 pełne łazienki (marmurowe kafle). 24 godziny security. Cena \$173,900.

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

**HENRY
A. RASTON**

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022
1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wyhojem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

**Kamil
KOWALCZYK**
Tel. biuro: 536-5000
dom: 247-2658

- 138 Foxwell St. - wolno stojący bungalow z bardzo ładnym apartamentem na niższym poziomie, właściciel opuszcza Kanadę, możliwość kupienia wraz z meblami i pełnym wyposażeniem domu. Cena \$239,00. Możliwość finansowania o niskim oprocentowaniu.
- Bloor/Runnymede Rd. - Bardzo ładne "Bungalów" z apart. w piwnicy. \$298,000
- La Rose Ave. - 2, 3-1-1-sypialniowe mieszkania własnościowe już od \$17 tys. wpłaty.
- Eglinton Ave. - 3-piętrowy wolno stojący dom z 2-syp. apartamentem. Tylko \$279,000
- Mississauga - Wolno stojący murowany dom z dwoma garażami. \$249,900.
- Roncesvalles Ave. - Dom z przeznaczeniem do wynajmu, okazjna sprzedaż. \$239,000.
- Dixie/Lakeshore - Okazja dla chcących kupić swój pierwszy dom, potrzebne \$25 tys. "downpayment".
- Brown's Line/Evans - 8-pokojowy dom, blisko sklepów i komunikacji. Tylko \$50 tys. wpłaty.
- Hurontario/Burnhamphore Dr. - 2-sypialniowe condominium za okazjną cenę \$30 tys. po niższej cenie rynkowej
- Mississauga - luksusowe condo, apartament w zupełnie nowym budynku, 2 łazienki, znakomite wyposażenie. TYLKO \$179,000.

INCOME TAX CONSULTANT
Członek Kanadyjskiej Federacji
Konsultantów Podatkowych
Czesław Kępa

1768 Pagehurst Ave., Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

wykonuje servis w zakresie:
sporządzania zeznań podatkowych, całorocznych
konsultacji z prawa podatkowego, księgowości,
otwierania i sprzedaży biznesów.
Wystawia listy o wysokości dochodów z biznesów do
wszelkich instytucji.

JACEK REMBECKI

konsultant podatkowy,
pracownik H & R BLOCK

przyjmuje w Sears przy Square One,
wypełnia zeznania podatkowe indywidualne
i dla małych firm
Zwroty typu "CASH BACK" w ciągu 7 dni.
Prosimy o wcześniejsze uzgodnienie wizyty
TEL. 568 - 4768

ANDRZEJ SZCZERBA
INCOME TAX PREPARATION

zawiadamia Klientów
ś.p. ANNY DUBISKIEJ

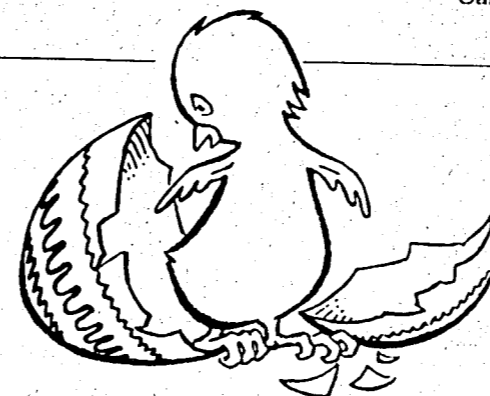
że otrzymał kartotekę p. Anny i że wszystkich
Jej byłych Klientów załatwia szybko, tanio
i korzystnie. Informacje z poprzednich lat
umożliwiają zachowanie ciągłości w zeznaniach
podatkowych oraz indywidualne podejście
do każdego przypadku.

Blizsze informacje: 762-5891 dom, 538-1875 biuro
151 Roncesvalles Ave., Toronto

PANI JADWIGA

Soboty od godz. 1 do 2 po poł. CIWKO, Iala AM 1250.
Tel. 691-8789.

Oakville,

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia.

Nazwa towaru	Jednostka	Ilość	C\$	Razem
Pomarańcze.....	1 kg @	2.90 =
Cytryny.....	1 kg @	2.90 =
Grejfruty.....	1 kg @	2.90 =
Banany.....	1 kg @	3.40 =
Mandarynki *.....	1 kg @	3.40 =
Ananas.....	1 szt. @	2.90 =
Orzech kokosowy.....	1 szt. @	2.90 =
Kiwi.....	1 szt. @	0.80 =
Czekolada orzechowa	100 g @	1.30 =
Czekolada mleczna.....	100 g @	1.30 =
Czekolada gorzka.....	100 g @	1.30 =
Guma do zucia 20szt	125 g @	1.80 =
Chalwa.....	1 kg @	11.20 =
Miód -Dziki Kwiat.....	500 g @	2.40 =
Kawa ziarnista.....	250 g @	4.00 =
Kawa Nescafe.....	100 g @	4.40 =
Herbata syпка.....	250 g @	4.80 =
Herbata ekspresowa	100 szt. @	4.80 =
Czekolada w proszku	800 g @	6.40 =
Rodzynki.....	250 g @	1.60 =
Figi.....	200 g @	2.20 =
Migdały.....	200 g @	2.20 =
Wiórki kokosowe.....	200 g @	2.20 =
Pasta "Nutella"	450 g @	3.20 =
Kabanosy.....	1 kg @	12.00 =
Poledwica wedzona.....	1 kg @	14.00 =
Baleron.....	1 kg @	12.00 =
Szynka w puszcze.....	454 g @	4.80 =
Szynka mielona.....	340 g @	2.60 =
Dostawa do domu i ubezpieczenie			C\$ 5.50	
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....				

* Od 1 czerwca do 30 wrzesnia mandarynek nie wysylamy.

Nadawca :
Adres :
.....
Odbiorca :
Adres :

EuroPak International®

1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOMETAX

Certified Service

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 252-4566 (or 769-4558)

WALCZYMY Z CHCIVOŚCIĄ SYSTEMU PODATKOWEGO

W myśl powyższego hasła analizujemy każdy przypadek wyszukując realnych i ukrytych korzyści podatkowych. W sytuacji gdy od dochodu powyżej \$27,800 podatek przewyższa 40%(!) liczy się każdy odzyskany dolar. Aczkolwiek skomplikowane przepisy podatkowe powodują, że co rok miliony podatników PRZEPLACA i tak bardzo wysokie podatki (PAMIĘTAJ - REVENUE CANADA NIE POPRAWI WYNIKÓW NA TWĄ KORZYŚĆ) nasz program komputerowy TAXPRO (szeroko używany przez firmy księgowe) z łatwością OPTYMALIZUJE KORZYŚCI dla użytkownika.

Używając ten program zapewniamy WYKORZYSTANIE absolutnie WSZYSTKICH ULG podatkowych oraz całym sercem służymy naszą ekspertyzą z przekonaniem, że naszym moralnym obowiązkiem jest zmniejszenie Waszych podatków.

JEŻELI KLIENT NIE USATYSFAKJONOWANY - NIE POBIERAMY OPLAT

W naszym biurze przy 2290 Bloor St. W. oferujemy natychmiastowe wyniki obliczone na komputerze. GWARANTUJEMY 100% bezbłędne obliczenia. Jeżeli jednak klient nie jest całkowicie usatysfakcjonowany, zwracamy oryginalne dokumenty nie pobierając żadnych opłat - przeciwnie, oferujemy dodatkowo \$20.00 każdemu, kto wróci z lepiej wypełnionym zwrotem podatkowym.

JEDNORAZOWA OPLATA ZA CALOROCZNA OBSLUGĘ

Cena za usługę jest uzależniona od skomplikowania zwrotu podatkowego i jest obliczana absolutnie "fair" przez komputer. Pomimo ciągłych zmian i dodatkowej komplikacji formy podatkowej utrzymujemy ceny zasadniczo na poziomie lat poprzednich. Ze względu na używanie komputera nie tylko obliczenia są najwyższej jakości (ponad 20 firm księgowych CA używa nasze usługi), ale CENA jest utrzymana na absolutnym MINIMUM; np. prosty zwrot podatkowy \$24.00, przeciętny "statystyczny" pomiędzy \$28-36. Dodatkowo oferujemy AUTOMATYCZNĄ 30% ULGĘ dla współmałżonka(ki) (np. prosty \$15 - przeciętny \$19-23).

W cenę usługi wchodzi:

- Bezpłatna całoroczna pomoc w sprawach związanych ze zwrotem podatkowym.
- Porada finansowa w przypadku otworzenia (sprzedania) interesu
- Porada inwestycyjna, lub
- Zakupu nieruchomości (Rental income property)
- Porada budowlano-inwestycyjna w przypadku "rental income"

PO WIĘCEJ INFORMACJI PROSZĘ DZWONIĆ 769-4558

UWAGA WŁAŚCICIELE BIZNESÓW! Pamiętajcie, że straty z biznesów są odejmowane od innych źródeł zarobku zmniejszając podatek lub zwiększając zwrot! Dzięki własnemu programowi "BUSINESS 1" oferujemy pełne usługi po unikalnych cenach:

- wyprowadzanie ksiąg podatkowych
- zeznanie dochodowe
- zestawienie bilansowe

BIURO OTWARTE CODZIENNIE 10 do 19
SOBOTY 10 do 16

KUPON na 10% ULGI
od ceny wliczonej przez komputer
Prosimy o przykleślenie kuponu

PACZKI DO POLSKI

NAJLEPIEJ PRZEZ POLIMEX

215 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT.

TEL 537-7914

7370 BRAMALEA RD. UNIT 10, MISSISSAUGA, ONT

TEL 677-4527

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR KSIĄŻEK,
KASET MUZYCZNYCH Z POLSKI ORAZ FILMÓW VIDEO PO POLSKU

SERDECZNE ŻYCZENIA
Z OKAZJI ŚWIĄT WIELKANOCNYCH
CALEJ POLONII I WSZYSTKIM SWOIM KLIENTOM

SKŁADA
FIRMA POLIMEX